

vezek 50 - VI. z. - 11.80 - 1440 - Cena 20 vinarjev = 10 kr.

Strah na Sokolskem gradu ali Nedolžna v blázniči. Roman za ljudstvo.



Založnik:
Josip Rubinstein
na Držaju, VII. Sigmundsg 11

vsih knjigarnah in pri vseh upravičenih raznaševalcih knjig.



Frah ma.

Sok olsson

Graan

IX week

pač ne poznate od včeraj, kaj? Gospod preiskovalni sodnik ima dela čez glavo in je izrecno omenil, da mi lahko izročite jetnico, ne da Vam da pismen ukaz!"

"Nu, dobro, gospod doktor!" je zaklical starec, "Vam smem jetnico že izročiti! Saj Vi ji ne boste dali prilike, da uteče! Saj veste, gospod doktor, v kako nesrečo bi prišel, — ko bi jetnica —"

"Vem, vem, stari prijatelj. Toda name se pač lahko zanesete. Sploh pa Vam jo pa za četrt ure zopet privedem nazaj. Torej ne belite si glave, kjer ni potreba in pripeljite mi jetnico."

Starec je otvoril duri in iz ječe je stopila ponosno vzravnana postava Lolina.

"Pojdite z mano k preiskovalnemu sodniku," ji je zaklical mladi odvetnik z osornim glasom, "našla se je nova priča, ki govori proti Vam in treba je, da se Vaju oba zasliši."

Lola je takoj izpoznała važnost in tudi nevarnost položaja in da bi starcajetničarja le še bolj preslepila ter še povečala njegovo zaupanje, je rekla s ponižnim glasom:

"Naj reče nova priča kar hoče, pripravljena sem tako in tako na vse, ker vem, da me drugega ne čaka nego smrt. Čemu tudi ta večna zaslišanja?"

"No, tako Vam pa tudi ni treba govoriti," jo je zavrnil starec, ki se je res dal preslepiti s temi baš njemu namenjenimi besedami, "dokler človek še živi, naj ne obupa! In naposled naj se vsakemu da prilika, da se zagovarja in vsakdo naj se tudi posluži te dobrote, dokler mu je prilika. Le zaupajte gospodu doktorju, on je že marsikateremu, ki je bil že popolnoma obupal, pomagal in ga izrezal iz najkočljivejših splétk."

„Ali Vam res smem popelnama zaupati, gospod doktor?“ je prašala Lola s ponižno prosečim glasom.

„Gotovo,“ je odgovoril Fabrič kratko in strogo, „toda ne gubite mi časa; hitro naprej, kajti gospod preiskovalni sodnik čaka in utegnil bi postati nevoljen in skrajno neprijeten!“

Kje bi si bil tu stari jetničar mogel misliti, da se ga zvijačno prevara ter goljufa? Kje bi mu pač prišlo na um, da bo mladi odvetnik pogazil svojo čast, poteptal svoje ime, svoj ugled, zaigral srečo celega življenja, službo, družino, premoženje, — da oprosti žensko, ki je izvržek človeštva, ki je morilka! Niti v sanjah mu ne bi bile prišle take misli in mirno je pustil oditi Lolo z odvetnikom, vseskozi prepričan, da jo le ta pelje naravnost k preiskovalnemu sodniku.

Spoloh pa je bil danes starec nekoliko „židane volje“. Pogledal je ker je bil danes vendor pustni dan, malo globlje v kozarček in si privoščil tudi malo boljšega. Zato je bil pravzaprav tako vesel, da mu ni bilo treba s Fabričem iti k preiskovalnemu sodniku, ki ni bil le izvenredno strog gospod, ampak je tudi imel izredno dober los in takoj vedel, kedaj ga je stari pokusil malo čez mero.

Starec je torej mirno in zadovoljno sedel v svoji našlonjač, vzel si današnjo številko predpustnega lista „Pavlihe“ in pricel čitati. — Revež pač ni slutil, kakšna nevihta se zbira nad njegovo glavo!

Lola je med tem korakala ob strani Fabričevi dolni v prvo nadstropje.

Dospela sta na hodnik. Vse je bilo prazno in zapuščeno. Marlivi preiskovalni sodnik je bil edini, ki je danes delal v svoji pisarni. Drugih gospodov danes splošni bilo po pisarnah in tudi oddelki pisarjev so bili za-

klenjeni. Tudi mnogo čuvajev si je izprošilo dopust. To vse je bilo seveda kaj ugodno za naša dva begunja.

Fabrič je zdaj še enkrat pogledal okoli sebe, hoteč se prepričati, če ju nikdo ne opaža. Potem pa je bliskoma iz svojih listin potegnil neko malo, lahno, svilnati rutici podobno stvar.

Bil je to domino, izdelan iz plave najfinejše svile, ki je bil zložen, kakor ga je držal zdaj Fabrič v roki, tako majhen, kot navaden žepni robec. Ko ga je pa razgrnil, je bil zadosti velik, da je lahko zakril celo Lolino postavo.

„Vrzi ta domino hitro nase,“ ji je zašepetal odvetnik, „in potegni si to kapuco kolikor mogoče globoko preko glave. Vse drugo pa prepusti meni. Govoril bom vedno le jaz, Ti ne začni nikdar govoriti. Tako vem, da Te popeljem iz tega poslopja, kakor gotovo Te ljubim.“

„Da,“ je odgovorila Lola, stisnivši mu roko, „popelji me iz tega zidovja tako gotovo, kakor gotovo me ljubiš.“

Lola je hitro vrgla preko sebe lahno svilnato tančico in Fabrič je vstrepetal od veselja, videč se za znaten korak bliže svojemu cilju. Lolin obraz je bil tudi zakrit.

„Zdaj si priveži še krinko pred obraz,“ je zaklical Albert, „potem Te ne more nihče izpoznati. Daj, da Ti pomagam! Dobro, zdaj pojdi pa za meno!“

V tem hipu so se za njima odprla vrata. Albert se je zdrznil in ko se je ozrl nazaj, je videl preiskovalnega sodnika prihajati iz sobe.

Stari gospod je šel po hodniku proti njima. Albertu je močno tolklo srce, kajti ako izpozna preiskovalni sodnik Lolo, je bilo vse izgubljeno.

In res, sodnik je hotel govoriti z njim, kajti že od daleč mu je zaklical:

„Oh, gospod doktor! Dobro, da lahko govorim z Vami. Od kedaj ste pa že tukaj?“

„Pravkar sem prišel, gospod tovariš,“ je odgovoril odvetnik, „in zdaj nameravam že oditi, kajti danes je pustni torek in moja rodbina me pričakuje.“

„Da, ta preklicani predpust,“ je mrmral preiskovalni sodnik ter stopil bližje, „ta nas vedno moti v delu. Osem dni se ne bode z nikomur moglo izpregovoriti pametne besede. Kdo pa je ta dama?“ je potem vprašal ter pokazal Lolo.

Lola se je spomnila Albertovega opomina. Nobene besede ni rekla, le tesnejše si je pritisnila krinko na obraz, a tresla se je tako, da se je komaj mogla vzdržati na nogah.

„Oprostite, gospod kolega,“ se je oglasil Fabrič, „da Vam še nisem predstavil svoje neveste. Spremila me je namreč v ječo, ker sem le za nekaj minut imel tukaj opravka. — Gospod preiskovalni sodnik doktor pl. Kalan, — moja nevesta gospodična Kornelija Hladnik,“ je Albert predstavil.

„Zelo me veseli, da sem se z Vami seznanil, gospodična,“ je zaklical preiskovalni sodnik ter se globoko priklonil. „Torej ste se res zaročili, ljubi doktor! No, saj so že dolgo o tem govorili, v časopisih pa nisem še ničesar čital.“

„Čitali boste jutri, gospod sodnik, čeprav že danes rad sprejemem Vaše častitke. Včeraj so me presenetili z obiskom, moja nevesta, njen oče in brat in sinoči smo v ožjem prijateljskem krogu praznovali najino zaroko.“

„No, potem se bosta tudi kmalu poročila, kajne, gospodična?“

„Gotovo, gospod sodnik,“ je odgovorila Lola z iz-

premenjenim glasom, „v štirih tednih se za vedno združiva. V resnici sta pa najini senci že zdaj združeni.“

„Vem, gospodična!“ je odgovoril preiskovalni sodnik, „a zdaj mi dovolite, da se nekaj uradno pomenim z Vašim gospodom ženinom. — Povejte mi, ljubi gospod doktor, v zadnjem času ste pogosto obiskovali morilko, — ali Vam ta oseba še ni ničesar povedala o svoji preteklosti? — Svoje dejanje je sicer priznala in se vsled tega tudi lăhko obsodi, toda od nas preiskovalnih sodnikov zahtevajo natančno izvedeno preiskavo. Vsako točko življenja moramo pojasniti. Pri tej osebi pa to ni moogoče, kajti neprestano se laže in prinese kaj novega na dan!“

„Obžalujem, gospod sodnik, toda meni se prav takogodi,“ je odgovoril Albert. „Ženska je trdovratna in zadržljiva.“

„Oh, da bi jo že imeli pred porotniki,“ je zaklical preiskovalni sodnik, „mislim, da bo tudi Vam prijetno, kako se iznebite te zadeve. A zdaj nočem več motiti gospode. Tako pojdem k morilki, da jo spet malo zaslism. Žbogom torej in dobro se imejte! Bodita prav srečna!“

„To upava!“ je zaklical Albert ter stisnil ponujeno ruko.

Preiskovalni sodnik je Alberta in Lolo še spremil na dvorišče.

Stražniki kajpada niso hoteli ustaviti ženske v plavem dominu, ker je bila v spremstvu znanega advokata in preiskovalnega sodnika.

Trenotek pozneje so se odprla vrata jetnišnice. Zrak svobode je zavel Loli nasproti in oči so se ji takoj zachele svetiti. Slišala je petje in vriskanje, godbo in vrišč. Kakor omamljena se je oprijela Albertove roke, kajti zavest, da je ušla iz grozne ječe, jo je skoro premagala.

1933

1932

Ali je bila pa že rešena?

O nikakor! V tem hipu je korakal preiskovalni sodnik po stopnicah, ki so vodile v njeno celico. „Gotovo bo takoj,“ govoril z ječarjem in ta mu bo vse pojasnil.

„Proč, kolikor mogoče hitro,“ je zaklical Albert Fabrič, „proč iz bližine ječe, sicer sva izgubljena!“

„Ali ni boljše,“ je vprašala Lola z drhtecim glasom, „ako vzameva voz, ki naju popelje na kolodvor?“

„Vlak odhaja šele čez pol ure, zato je boljše, da greva peš, kočijaž je lahko nevarna priča za naju.“

„Pojdive torej!“ je zaklical Lola.

Nato sta se izgubila med drugimi maskami, ter semintja hodila, dokler nista dospela na kolodvor.

Prišla sta o pravem času. V petih minutah je vlak odhajal.

Medtem je preiskovalni sodnik počasi korakal po stopnicah.

„Škoda,“ je mrmral, „da nisem mogel videti obrazu gospice Kornelije, Bogve, je-li lepa? No, doktor si ne bo vzel grde neveste, — in denar bo najbrž tudi imela, — mladi ljudje gledajo zelo na to. — No, v mojih časih je bilo to drugače, — tedaj so se ženili iz ljubezni, toda dandanes —“

Ječar je naglo spravil svoj časopis, ko je zagledal preiskovalnega sodnika, ter vstal.

„Priatelj,“ mu je rekel preiskovalni sodnik, „odprite mi celico morilke!“

„Kaj pravite, gospod sodnik,“ se je začudil starec, „kaj naj odprem?“

„Celico morilke! — No, kaj me zijate kakor bik nova vrata. — Ali nisem razločno povedal?“

„Gotovo, gospod sodnik, in bom takoj odprl celico,“

je odgovoril ječar. „Toda saj je notri vse v redu in se glede tega lahko zanesete name.“

„Saj ne bom celice revidiral, ampak samo morilko zaslišal.“

„Koga zaslišali?“

„Grom in strela,“ — človek, ali ste pijani? Čuda bi ne bilo, ker je predpustom vse omamljeno. Nikar ne delajte neumnega obraza, ampak naglo mi odprite morilko celico.“

Ječar se ni več upal ugovarjati. Odprl je vrata ter pustil sodnika, da je vstopil.

Ta je kakor okamnel obstal ter pogledal ječarja s strahovitim pogledom.

„Ja, — kje — pa — je — jetnica?“

„Pri gospodu preiskovalnemu sodniku,“ je odgovoril starec z negotovim glasom.

„Pri meni? — Kako mislite to? — Kdo je pri meni?“

„No, jetnica! — Saj je v pisarni gospoda sodnika.“

„Ali ste od vraka, človek! — Kako naj pa pride v mojo pisarno, ali sem Vam kaj naročil?“

„Ne, gospod sodnik, — naročili mi niste, toda gospod doktor je sam prišel ter peljal morilko k Vam, ker se je oglasila nova priča!“

„Nova priča? Doktor je odpeljal jetnico? To vse je neumnost! Gospod doktor je spremjal svojo nevesto!“

„Nevesto? Oprostite, gospod sodnik, toda ko je bil gospod doktor Fabrič tukaj, ni bilo njegove neveste pri njem. Rekel mi je, da gospod sodnik ni mogel dati pismenega naročila, ker je preveč z delom obložen. Torej sem mu jetnico izročil, ker sem mislil, da je gospod doktor Fabrič —“

Preiskovalni sodnik je naglo prekinil govor klepetavega starca. Strašna misel se mu je pojavila, tako da

več minut ni mogel izpregovoriti besede. Nató je zaklical:

„Človek, kaj ste storili! Nesrečni ste postali, ker se niste ravnali po mojih navodilih!“

Ječar je hotel govoriti, toda preiskovalni sodnik je planil po stopnicah s hitrostjo, ki se mu kot postarnemu možu ne bi prisojala. Minuto pozneje je stal v svoji pisarni pri telefonu.

Takoj je obvestil policijsko ravnateljstvo, da je doktor Fabrič odpeljal iz ječe jetnico, najbrž da ubeži z njim.

Preiskovalni sodnik je bil mrtvaškobled, ko je stoplil od telefona. Takoj se je zgrudil v stol ter zaštikal:

„Nesrečni človek, kaj si storil? Uničil si svojo čast in svojo bodočnost! — Toda ženska mu je naredila s svojo lepoto! Vedno sem rekel, da je nevarna, zelo nevarna. Ako se ima take oči, se ne mori samo teles, ampak tudi duše!“

175. poglavje.

V hotelu „Pri belem slonu“.

Zaman je policija še isto uro preiskala celo mesto beguncev ni bilo mogoče najti. Posrečilo se jima je, da sta pravočasno dospela na vlak ter odpotovala. Tega policija ni vedela, ker je mislila, da je Fabrič z Lolo še v mestu.

Predpustno vrvenje je jako otežkočilo policiji poizvedovanje. Zasledovanje je bilo skoro nemogoče, ker so skoró vsi ljudje imeli v tem času maske na obrazih.

Opolnoči se je potem že dognalo, da Fabriča in Lolo ni več v mestu. Zdaj je policija le še mogla na vse strani brzovaviti.

Gospa Fabričeva je bila s Kornelijo, s starim in mladim Hladnikom že pripravljena, da se peljejo v gledišče; skali so le še na Albertu.

Ura je kazala že na sedem. Skrajni čas je bil, da pride, ker se je moral še preobleči. Predstava se je začela ob pol osmilih.

Gospa Fabrič je vedno in vedno hodila k oknu, da pogleda na cesto po sinu. Stari Hladnik je nepotrpeživo hodil po sobi, zmajeval z glavo ter dejal, da bi Albert lahko svoj čas posvetil nevesti.

Slavko je tolal gospo Fabričovo in očeta. Rekel je, da mora Albert imeti tehtne vzroke, ako še ni prišel. Tudi Kornelija je bila tega mnenja. Potrpežljivo je sedela na stol ter zamišljeno ogledovala svojo pahljačo.

Tedaj se je oglasil hišni zvonec in gospa Fabrič je veselo zaklicala:

„Je že tukaj, ta porednež! Treba mu bo resno le-vite brati, kajne, Kornelija?“

„O ne, draga mamica,“ je odgovorila devojka, „kar Albert stori, je dobro storjeno!“

Tedaj so se odprla vrata in s presirašenim obrazom se je pokazala hišna.

„Gospa svetnica,“ je rekla, „zunaj je, — je —“

„No, govorite vendar, — kdo je zunaj? — Nebesa, mojemu sinu se je nesreča pripetila? Vendar niso Alberta prinesli domov? O, ta nesrečni predpust je povzročil že marsikatero nesrečo!“

„To menda ne, milostiva,“ je odgovorila stará služabnica, „mladega gospoda ni zraven. Toda zunaj stoji policijski ravnatelj s stražniki in želi govoriti z Vami.“

„Z meno? Najbrž z mojim sinom?“

„Ne, rekel je izrecno, da z Vami! No, saj je že tukaj!“

1935

1936

Na pragu se je pojavila visoka postava policijskega ravnatelja, ki se je spoštljivo priklonil pred gospo, Kornelijo in obema Hladnikoma.

„Milostiva,“ je rekel in videlo se mu je, da je bil zelo razburjen, „prinašam Vam čudno, toda žalostno vest. Pripravite se, da boste nekaj strašnega slišali, Vaš sin —

„Se je ponesrečil!“ je zakričala stara gospa ter se oprijela Kornelije, „pa vendar ni mrtev?“

„Skoro bi si želel potrditi to vprašanje,“ je odgovoril policijski ravnatelj. „Toda Vaš sin živi, nekje je skrit, a mi ne vemo, kje.“

„Kaj pomeni to? Kako morete reči, da se je mož sin skril?“

„Saj sem že rekel, da prinašam nekaj čudnega, toda da Vas ne bom preveč mučil, bom ob kratkem povedal. Vaš sin, odvetnik doktor Albert Fabrič je odpeljal vjetvorilko Lolo ter — ubežal z njo!“

Strahovit vsklik se je razlegal po sobi. V naslednjem hipu je ležala stara gospa v naročju Kornelije. Hotela je govoriti, a ni mogla. Obraz se ji je skremžil, oči so se ji izbulile, — rdeča je postala v obrazu.

„Vsemogočni Bog, umira!“ je zakričala Kornelija, „naglo po zdravnika! — Oh, mati, mati, ojači se!“

Slavko in Kornelija sta nesla nesrečno mater na zofu. Stari Hladnik je strmel v svojo sestro.

Skoro je dospel zdravnik in ko jo je preiskal, je rekel:

„Kap jo je zadela. Njeno življenje je v največji nevarnosti!“

„Nesrečni sin!“ je zaklical bankir, „kaj si storil? S svojo lahkomiselnostjo si umoril lastno mater! Proklet bodi, kjerkoli si, in tudi moji hčeri si strl srce!“

„Molči, oče,“ je šepetala smrtnobleda Kornelija, „tu-

1934

1937

ne gre zame, ampak za nesrečno ženo. Imena onega človeka mi pa nikoli več ne izgovori, — zame je mrtev in pokopan! Sram me je, da sem ga ljubila!“

Kornelija se je zopet obrnila k stari gospe, kateri je stregla s skrbjo ljubeče hčere. Toda bolezen je bila neozdravljiva, bolezen, ki jo je sin povzročil!

— — — — — Kaj sta pa medtem begunca počela?

O teh dogodkih Albert kajpada ni ničesar slutil. Izogibal se je mislim na mater in Kornelijo. Lola je skrbela za to, da mu te misli niso prihajale. Dočim je brzovlak drdral proti holandski meji, je ležala v njegovem objemu ter ga poljubovala; zahvaljevala se mu je ter mu obljubovala nebesa na zemlji.

„Oh, ko bi bila le že na Angleškem!“ je šepetala, „dokler sva še na celini, se bojim, da bi naju zalotili. Ali že veš, ljubček, kje se bova v Londonu nastanila?“

„Ne vem še,“ je odgovoril Albert, „toda tam je dovolj skrivališč. Najprej bova stanovala v hotelu pod tujim imenom. Potem si najameva malo hišico in v nji bova skupaj stanovala. Denarja imava in se v tem oziru ni treba nama bati. Denar je v takih slučajih najboljši zaveznič. Sploh pa nama ni treba skrbeti. Prepričan sem, da, čeprav so že odkrili najin beg, ne bodo mislili, da sva že odšla iz mesta.“

Kljub temu se je Lola stresla, kolikorkrat se je vlak ustavil in so se vrata v wagon odprla. Ko je naposled zaledala morje, je olajšano vzdihnila.

Popolnoma ji je pa prešel strah, ko sta stopila na angleška tla in po kratki vožnji dospela v London.

„Zdaj sva precej naprej,“ je zaklical Albert, „in sva skoro že rešena! Kajne, ljubica, Ti ne boš nikoli poz-

1938

bila, kaj sem žrtvoval zate, — vedno se boš spominjala svoje dolžnosti, da me moraš do smrti ljubiti.“

„To mi bo sveta dolžnost!“ je zagotovila 'Lola.

Mali hotel, kamor sta se begunca odpeljala s kolodvora, je ležal v zelo obljudeni ulici.

Kočijaž, ki je vozil Albért in Lolo, je takoj videl, kje ju čevelj tišči, kajti pripeljal ju je v gostilno, kjer je občevalo čudno ljudstvo.

Krčmar hotela 'Pri belem slonu' sicer ni skrival zločincev in v njegovi gostilni se niso shajali ničvredni ljudje, — o ne, mister (gospod) Grah, imetnik 'Belega slona' je vedno zatrjeval, da je poštenjak, ki nikoli ničesar ne stori, kar bi bilo po postavi kaznjivo. In vendar so bili njegovi gostje ljudje, ki so se navadno bali postave in ki so računali na to, da se jih ne bo preveč včestno vprašalo, odkod in kam.

To vprašanje bi bilo večini gostov 'Belega slona' neprijetno, ko bi se temu ne izognili s tem, da so se vpisavali pod tujim imenom.

V gostilni 'gospoda Graha' so se največ nastanili ljudje, ki sicer niso bili zločinci, a so vendar imeli vzrok, da ostanejo kolikor mogoče neznani in neimenovani.

Marsikateri faliran trgovec, ki je nenadoma izginil iz Francoskega ali Nemčije, je obiskal gospoda Graha ter počakal, da so se razmere v njegovi domovini zanj ugodno rešile. Nato so se poslovili od Graha z oblubo, da pridejo drugo leto v zabavo v London. Marsikateri sin bogatih staršev, ki se je doma odtegnil vojaški dolžnosti, se je nastanil pri 'Belem slonu'. Tudi kak zaljubljen parček, ki se iz kakršnegakoli vzroka ni mogel doma združiti ter se hotel v Londonu skrivaj poročiti, je našel v gospodu Grahu zvestega zaščitnika.

Ko sta dospela Albert in Lola v hotel, ju je gospod

1939

Grah osebno pozdravil in jima kakor je rekел odkazal najboljšo sobo.

Peljal je prišleca po ozkih stopnicah v tretje nadstropje ter jima pokazal malo sobico, ki ni bila dosti večja od celice v ječi, kateri je Lola pravkar ušla.

In vendar se je zdel Loli ta prostor kot krasna palata, kajti tukaj je bila prosta, — prosta! Tu se ji ni bilo treba batiti, ako so se vrata odprla, da se prikaže rabel s svojimi pomočniki.

Toda je-li bila že prosta? — Lola se je ozrla na svojega spremiščevalca in grd smeh ji je igral na ustnih.

Dospela sta ob sedmi uri zvečer v London. Gospod Grah ju je takoj vprašal, ako hoče pripraviti večerjo. Obenem je zagotavljal, da gospoda lahko v vsakem oziru računa nanj, naj ju je karkoli že privedlo v London, rad jima s svetom in dejanjem pomaga. Najbrž je mislil, da se hočeta skrivaj poročiti in v duhu je že preračunil stroške, ki jih bo svojima gostoma naprti.

Albert mu je naročil, naj jima preskrbi večerjo. A Lola ga je prosila, naj še pol ure počaka.

„Zakaj pa hočeš pol ure počakati?“ jo je vprašal Albert, ko je krčmar odšel. „Ali nisi lačna, ljubica?“

„O lakote mi ne manjka!“ je odgovorila Lola, „ako se tako dolgo uživa plitko kaznenško hrano, se mora dobiti dober tek. Poprej bi pa še rada šla nekaj najpotrebnnejših stvari nakupit. Saj razumeš, ljubček, ubežala sem iz ječe, kakor sem bila notri. Zato potrebujem perila, obleke, čevljev in drugo. To moram takoj kupiti, sicer ne moreš z menoj na cesto.“

„Dobro,“ je odgovoril Albert, „nato nisem mislil. Takoj pojdeva, vzela bova voz in se peljala v prodajalnice, kjer boš lahko vse kupila.“

1940

Lola mu je položila roko na ramo ter od sramu rdeča zašepetala:

„Ne, ljubček moj, pri tem me ne smeš spremljati. So gotove reči, katerih ženska vpričo moškega ne more kupiti, v prvi vrsti perilo. Kajne, Albert, saj nočeš, da bi vpričo prodajalca zardela? Le ostani mirno v hotelu, v pol ure se zopet vrnem.“

„Kaj, torej nočeš, da bi Te jaz spremljal?“ je skoro žalostno vskliknil Albert. „Oh, ljubljenka, sklenil sem, da te niti trenotka ne pustim same, kajti bojim se, da se ti prigodi nesreča.“

„Meni? — O ne, kaj naj se mi pa v Londonu prijeti? Tu me nihče ne pozna.“

„No, dobro, torej Ti hočem dati denar! Toda opravi svoje posle kakor hitro moreš!“ je zaklical Albert ter izvlekel denarnico in Lola je prvič imela priliko, pogledati v njo.

V očeh ji je čudno zabliskalo, ko je videla, da je denarnica napolnjena s samimi bankovci po tisoč kron.

„Pravzaprav mi lahko daš denarnico! Morda pa nimaš toliko zaupanja do svoje ženke?“

„O Lola, kako moreš kaj takega misliti!“ je zaklical mladi advokat, „prav rad bi Ti dal denarnico, ko bi se ne bal, da bi Te med potom okradli. Ti ne poznaš velikega mesta, ki je polno zločincev!“

„No, torej mi daj, kolikor se Ti zdi!“

Albert ji je dal petdeset funtov Šterlingov, ker je že med potom zmenjal nekaj denarja.

„To bo za prve izdatke zadostovalo, morda pa več potrebujes?“

„O dragi možek, to je veliko preveč! Kaj pa misliš, — ne, imel boš varčno ženo.“

„O ko bi Te imel že celo,“ je vzduhnil zaslepjeni

1941

mož ter potegnil zapeljivo žensko nase. „A doslej si mi samo dovolila poljubiti Tvoje sladke ustnice.“

„Porednež!“ je zašepetala Lola ter zardela, „ali ne moreš počakati par ur, saj bom potem Tvoja, polnoma Tvoja! — A zdaj zbogom, dragec,“ je nadaljevala ter se mu nežno izvila iz rok, „oditi moram, sicer se do večerje ne vrnem.“

Minuto pozneje je Lola odšla iz hotela. Albert, ki je gledal z okna za njo, jo je videl, ko je na vogalu sedla na voz. Reyeš ni slutil, da se je Lola, preden je šla nakupit potrebne stvari, najprej peljala na brzjavni urad.

Tam je oddala brzjavko z naslednjo vsebino:

„Edvin Lister, Pariz, Rue Montmartre.
Pričakujem Te jutri opolnoči pri Nellzonovem spomeniku.
Lola.“

176. poglavje.

Vse žrtvoval za nič.

Ko je Lola oddala brzjavko, se je naglo odpeljala v veliko prodajalno, kjer je vse potrebno nakupila. Od denarja, ki ji ga je dal Albert, je porabila tretjino.

Obiskala je pa še drugo prodajalno, preden se je vrnila v hotel.

Stopila je napreč v prodajalno z orožjem ter kupila tam majhen revolver in potrebne patronе.

Trgovec je čudno pogledal lepo, elegantno domo. Gotovo je mislil, da si hoče sama vzeti življenje.

„Haha, morda mislite, da se bom ustrelila,“ se je zašmejala Lola ter pokazala svoje bele zohe, „ne,

1943

1942

ne bojte se, jaz preveč ljubim življenje in se mi zdaj je prosila Lola, „če Ti je pa prevroče, odloži prelepo, da bi je zapustila.“

Nato se je odpeljala v hotel.

Albert jo je presrečno in radostno sprejel. Bal so Molče sta potem sedla k mizi, kajti imela sta več je že za njo, ker je celo uro izostala.

„Oh, sladka moja ženka,“ je zaklical in jo poljubil. „In zdaj, ljuba Lola, je čas, da greva spat. O Lola, kaj si napravila z menoj, da si me popolnoma očarala? Povej, me-li ljubiš? Saj Ti vendar ni žal, da si šla Niti minute, niti sekunde ne morem biti brez Tebe. Ste enoj?“

„Ali res?“ je zaklical Lola. „Vidiš, meni se je skoro prav tako godilo! Toda žal, da se nisem mogla takto hitro vrniti, kakor sem mislila. A zdaj pojdiva večerjat. To je prva jed, ki jo bova v miru povzila. Kajne, saj nama ne more tukaj groziti nevarnost?“

„Nekaj časa gotovo ne!“ je odgovoril Fabrič, „tudi ko bi mislili, da sva odšla v London, ne bodo vedeli kje se skrivava v tem velikanskem mestu. Trpelo bo precej časa, preden bodo naju tukaj zasledili. Upam pa da sploh niso našli najinega sledu.“

V tem je vstopil gospod Grah z natakarjem in pripravila sta večerjo.

Bila je zelo ukusna in Lola je imela jako dober tek, da ji je vse dišalo in tudi vina se ni prav nibraniha.

Albert je pa le malo jedel. Vedno in vedno je gledal lepo žensko, za katero je žrtvoval čast, domovino, mater in nevesto.

Po večerji sta se šla malo po mestu izprehajati.

Ko sta se vrnila z izprehoda, je bila že deset ura.

„Vroče je v sobi,“ je rekel Albert, „dovoli, da odprem okno.“

„Prosim Te, naj ostane zaprto; vrišč na cesti meda v skrbeh biti.“

Takoju mu je sama pomagala sleči suknjič.

Molče sta potem sedla k mizi, kajti imela sta več ali, nego govoriti. Naposled je rekpel Albert:

„In zdaj, ljuba Lola, je čas, da greva spat. O Lola,

„kaj si napravila z menoj, da si me popolnoma očarala? Povej, me-li ljubiš? Saj Ti vendar ni žal, da si šla Niti minute, niti sekunde ne morem biti brez Tebe. Ste enoj?“

„Žal? Nasprotro, zelo sem srečna, da si me sem sem minute, da si se vrnila.“

„Ali res?“ je spremil.

To se je čudno glasilo! A Albert ni opazil tega, kajti je v blaženem razkošju, kamor ga je spravila nadaljnjega srečo. Prijel je Loline roke ter jih poljubil;

del je pred njo na koleni ter skril glavo v njeno na-

je.

„Albert!“ je nenadoma zaklical Lola, „ali nisi nimir slišal?“

„Kaj pa, ljubljenka?“ je vprašal Fabrič ter se ozrl lepo žensko.

„Zdelen se mi je, da se zunaj na hodniku nekaj lje.“

„No, morda je kak gost šel mimo vrat. Saj ne sta jeva sama v hotelu.“

„Ne, zdelen se mi je pravkar, da je nekdo pri vratu poslušal. Prosim Te, poglej vendar, kaj je. Stori mi uslugo, saj veš, da sem po dolgem zaporu precej ner-

zna postala.“

„Pa res ni potreba pogledati!“ je odgovoril Albert.

„Ako Te pa prosim,“ je zaklical Lola, „ali mi ho-š odreči to željo?“

„Gotovo ne, ljubljenka,“ je odgovoril Albert ter stal, „že grem. Toda videla boš, da nimaš nikakega po-

prem okna.“

1944

Miro je šel k vratom, jih odprl ter stopil na hodnik. *Albert*

V istem hipu je Lola naglo plačila k Albertu, ki je ležala na stolu.

Hitro je vzela iz naprsnega žepa Albertovo denarnico, v kateri je imel ves denar spravljen.

Hitro je potem skrila denarnico na prsi, dočim je z drugo roko prijela za žep, da se prepriča, če je revolver v njem.

„No, ali nisem rekel,“ je smehljaje zaklical Albert, ko se je vrnil v sobo, „zunaj na hodniku je tako tuk, kakor v cerkvi. In skrivališča, kjer bi se mogel človek skriti, sploh tam ni. Zdaj so Te Tvoji živci zopet enkrat varali.“

„Mogoče!“ je kratko odgovorila lepa ženska.

Nato je vstala ter stopila k oknu.

Gledala je na ulico, dočim je Albert stopil k njej, objel in potegnil nase.

„Ali nočeš iti spat, ljubljenka?“ jo je tiko vprašal, „tako pozno je že!“

„Ali mora že zdaj biti?“ je vprašala Lola s trepočnim glasom; „ljubljenček, prošnjo imam do Te, katere mi ne smeš odreči.“

„Zopet prošnjo!“ se je zasmehjal Albert, „česa se zdaj tiče, sladka moja ženka, — kaj pa zahtevaš od mene?“

„Prosim Te, Albert, oblec si zopet svojo suknjo, pojdi doli v gostilno, da spišeš kozarec piva. Medtem bom jaz sleklá in šla spat. Saj veš, da moram to obzustnost zahtevati od Tebe.“

„Lola, torej me proč podiš? Mislij sem, da Ti bo pomagal pri toaleti?“ je žalostno zaklical mladi advokat.

„Hišne mi ni treba!“ se je zasmehjala lepa ženska.



82 Zvečer sta Kornelija in Slavko spremila Rožico na kolodvor.

1947

in zdaj Te še enkrat prosim, izpolni mi to prošnjo. Medtem se slečem in potem —“

„In potem?“ je vskliknil Albert z drhtečim glasom ter polegnil Lolo nase ter jo vedno in vedno poljuboval.

„Pojdi zdaj,“ je zaklicala zapeljiva ženska ter nežno odrinila od sebe Alberta, ki jo je kakor besen poljuboval, „pojdi no zdaj, sram me je!“

„Grem!“ je zaklical Albert, pijan od sreče in veselja, „toda dolgo ne ostanem, niti četrt ure! V petih minutah se vrnem, torej se moraš podvizati. Na svidenje torej! Poljubi me še enkrat, ljubljena ženka! Na svidenje!“

„Na svidenje!“ je rekla lepa ženska.

Albert ni opazil, kako porogljivo, hudobno porogljivo sta se glasili ti besedi!

„Vendar sama!“ je šepetala Lola, ko so se zaprla vrata za njim, „oh, kakšna muka, da moram trpeti njebove poljube! Ubogi, prevarani bedak, domišljuješ si, da boš še danes dosegel plačilo, a motiš se, nikoli ga ne dobiš!“

Porabila sem Te le kot svoje orodje! In zdaj, ko Te ne rabim več, Te vržem proč.“

Lola je pri teh besedah prijela plašč, ki ga je kupila z Albertovim denarjem, se oblekla in potem vzela revolver iz žepa pri krilu ter ga vtaknila v plašč.

Z roko se je tudi prepričala, da ima na prsih še denar, ki ga je ukradla nesrečnemu možu.

„In zdaj proč odtod!“ je zaklicala, „to noč prenoscim v kakem drugem londonskem hotelu. Jutri se bom cel dan sprehajala zunaj, da me vsaj kdo ne zasači, zvezcer pa pride itak moj oče. Ako me Satanelo varuje, tedaj se ne bojim ničesar več. — Oh kako bo besnel ubogi, dobri Fabrič, ko bo videl, da mu je ptičica izletela! Prav-

zaprav bi mu morala par vrstic pustiti kot zadnje pozdrave v slovo, preden se popolnoma ločim od njega. — A ne, čemu ga še dražiti? Resnica mu mora biti takoj jasna, ko se vrne v sobo in mene ne najde tukaj. — Iz tega hotela priti mi bo prav lahko. Vratar spodaj mi mora odpreti. No, rekla mu bom, da imam zbobol in da moram k zdravniku. Haha, nikoli nisem zarad laži v zadrugi, vedno dobim kaj, da se izlečem iz zanke. Moj duh ni ničesar trpel v ječi. — Ha, ta zapor! Kako moram biti svoji sreči hvaležna, da se je ta mladi odvetnik na vrat na nos zaljubil v mene, kajti brez njegove pomoči bi se mi nikoli ne posrečilo uiti iz ječe. Potrpežljivo bi morala čakati, da me nekega dne obsodijo v smrt.

In potem bi prišel rabel s sekiro. — Vjemite me vendar, — tukaj sem! Poiščite me, — saj me ne boste našli!“

Lepa ženska se je visoko zravnala ter iztegnila ude kakor bi hotela celiemu svetu kljubovati ter vse svoje sovražnike na boj pozvati.

Prešernost in drznost sta ji bliskali iz lepih očij. Hipoma ji je pa milina spreletela obraz.

„Da, prosta sem zdaj!“ je zaklicala, „toda sem-li srečna? Ne, srečna ne morem nikoli več v življenju postati, kajti njega, ki mi je vse v življenju, ne bom nikoli več videla. Oh, kakor mi ni nič do tega Fabriča, ki je radi mene zapustil mater in domovino, z nogami teptal svojo srečo, tako hrepenim po ljubljencu svoje duše, po Mirkotu.“

Zakaj ne more biti pri meni? Zakaj ni Mirko, ki zahteva razkošje te noči? O, potem bi se ne obotavljal, mu dovoliti! Z veseljem bi mu služila kot dekla, kot sužna, ko bi želel! O blaženost brez primere, zaspasti na njegovih prsih, v njegovem objemu in poljubih!“

Da, ta izpridena ženska je še vedno ljubila Mirkota Višnjegorskega. Vsi dogodki zadnjega časa niso mogli ničesar izpremeniti na tej ljubezni.

Mirko jo je s studom pahnil od sebe, rekel ji je, da je nesramna sleparka in mirno stal poleg, ko so jo kot morilko njene matere zgrabili ter odpeljali v ječo. Niti z mezincem ni genil, da bi jo rešil. Popolnoma jo je prepustil njeni osodi ter se ni brigal zanjo.

A vse to ni ohladilo Loline strasti do ljubljenega moža. Še vedno je hrepenela po njem z vsem ognjem, z vso strastjo svoje duše. In ta ljubezen, ta zvesta, udana, žgoča, neomajna ljubezen je bila edina svetla točka v temni noči, ki je napolnjevala njeno dušo.

Lola se je zdrznila.

Ha, zaslišala je na stopnicah trde, moške korake!

Ali se je že Albert враčal? Torej niti pet minut ni ostal spodaj, kljub temu da je obljubil!

Oh, potem je zamudila beg, — potem se ji ne posreči več, da bi se neopažena splazila proč, še enkrat ga bo morala videti.

Kljubovalna odločnost se ji je pojavila na obrazu in s tresočimi ustnicami je vskliknila:

„No, naj bo torej to najino poslednje srečanje, oko voko mu bom povedala, da je bil le orodje v mojih rokah.“

Nekdo je tiho potrkal na vrata in mladi odvetnik se je zunaj oglasil:

„Ali smem zdaj vstopiti, ljubljanka? Spodaj v gostilni je grda družba, ki mi nikakor ne ugaja. Zato sem se poprej vrnil, nego sem mislil.“

„Pridi torej noter!“ je rekla Lola surovo ter stopeila k oknu.

Vrata so se odprla in Albert je vstopil. Toda osupel

1952

ne veš, kaj govorиш! Vsaj jaz ne razumem Tvojih besed!
Na noben način Ti ne dovolim, da —“

„Motiš se, priatelj! Ti mi nimaš ničesar ne dovo-
ljevati, ne prepovedovati!“

„Lola, ne tiraj stvari predaleč!“ je zaklical Fabrič.
„Tako govorиш z menoj kakor bi ne bil več Tvoj ljubi,
kakor bi Ti ne bil več drag, ampak kakor da bi imela
povod mene sovražiti.“

„Sovražiti? Ne, priatelj, sovražim Te ne, kajti so-
vraštvo je globoko čuvstvo, ki pride iz dna človeške duše!
Ne, jaz Te prav tako malo sovražim kakor Te ljubim!“

Albert je postal mrtvaškobled. Lovil je sapo, a hi-
poma se je začel hripavo smejati.

„Haha, Lola, sklenila si, da me ostrašiš ali da
igraš komedijo z menoj! A čemu to? Jaz Te ne razumem.
Pravkar si me še objemala, me poljubovala, in zdaj —“

„Zdaj je komedija doigrana,“ je hladno in neusmi-
ljeno odgovorila Lola, „zastor pade, dragi priatelj. Po-
tem se zopet vzdigne, da se začne novo dejanje, — a ta-
krat ne bova več skupaj!“

„Torej hočeš iti od mene?“ je zaklical Albert, ki
je začel slutiti, „zapustiti me hočeš, Ti —“

„Uganil si!“ je rekla neusmiljena ženska, „da, želim
Te zapustiti, kajti Tvojega spremstva ne potrebujem več!
— Haha, gospod odvetnik, ali Vam ne pade kakor mrena
z očij, da ste Vi, žviti in namazani advokat zdaj pre-
varani? Dala sem se od Vas odpeljati iz ječe in le zato
sem trpela Vaše bedaste dotike. Kajti jaz Vas nisem nikoli
ljubila, — ali slišite, nikoli ni bilo moje srce Vaše. Že
dolgo je posvečeno drugemu! Do te minute sem prenašala
Vašo družbo, ker mi niste mogli biti nevarni. Zdaj pa
zahtevate z nesramno vsiljivostjo svoje plačilo; zato je
zame skrajni čas, da se Vam priporočim.“

1953

1950

je obstal na pragu, ko je videl zapeljivo lepo ženo oble-
čeno pred seboj, dočim je upal, da jo drugače vidi.

„Lola,“ je zaklical in stopil bližje, „kaj pomeni to?
Oblečena si kakor za odhod? Ali pojdeš še enkrat iz
hiše?“

Nič odgovora!

Ljubeznjiva ženska je samo gledala mladega moža
s porogljivim nasmehom.

„Zakaj mi ne odgovoriš, Lola?“ je vprašal Albert
še vedno nič sluteč, „in tako čudno me gledaš! Ali sem
Ti kaj žalega storil, ali sem Te žalil, Lola?“

„Ti, — o ne! Saj mi ne moreš nič hudega storiti!“
mu je odgovorila Lola.

„Kako pa govorиш!“ je vskliknil Albert ter stopil
korak nazaj. „Lola, bodi odkritosrčna! Prosim Te, po-
jasni, kaj se je v moji odsotnosti prigodilo! Saj Ti ven-
dar nisem ničesar storil? Kakšna muha Te je pa pri-
jela?“

„Muha? — O ne, gospod, to je več nego muha, to
je trden sklep!“

„Sklep? In kaj namerava ta sklep?“ je hlastino za-
klical mladi odvetnik.

„Želim oditi iz tega hotela.“
„Ta hotel — Ti ne ugaja več? Zakaj mi pa poprej
nisi nič rekla o tem, saj si bila začetkom zadovoljna
z njim. No, če Ti ta ne ugaja, se pa preseliva v drugega,
saj jih je v Londonu na tisoče.“

Albert je prijel za klobuk ter se ozrl po svojem
plašču, toda Lola je jezno vskliknila:

„Ne trudi se, priatelj! Jaz grem, toda — sama!“

„Sama? Ali si blažna?“ je vskliknil Albert ter se
od minutę do minute bolj čudil, ne da bi še doznal res-
nico. „Sama hočeš oditi? Zdaj sredi noči? — Lola, Ti

1952

Fabrič se je opotekel nazaj, — roke je stisnil v pest, — ustnice je trdno sklenil, — oči so mu onemelo zrle žensko, katere propali značaj je v tem hipu izpoznał, — a žal prepozno, prepozno!

„Torej izprevidite, da se morata najina pota enkrat za vselej ločiti. Zahvalujem Vas za vse, kar ste storili zame. A nikakor mi ni mogoče, da bi Vam to povrnila. Zato Vam tudi ne kličem na svidenje, kajti za oba je bolje, da se nikoli več v življenju ne vidiva!“

Lola je hotela oditi mimo njega, toda v istem hipu jo je zgrabil za ramo ter jo vrgel nazaj.

„Oh, Vi postajate surovi,“ je zaklicala Lola, „no, zoper to imam tukaj sredstvo.“

Naglo je potegnila revolver iz žepa ter ga pomolila proti Fabriču, ki se je od besnosti tresel po celiem životu.

„Proč, — pravim!“ je zapovedujoče zaklicala Lola, „ali Vas pa ustrelim!“

Toda Albert se ni umaknil, — blazen smeh mu je igrал na ustnicah, debele znojne kapljé so mu kapale s čela na brado.

„Lola!“ je nenadoma zaklical s pridušenim glasom, „kajne, tega ne misliš resno! Lola, ali ne veš, kako zelo Te ljubim, — ali ne veš, da si moje vse, — ali ne veš, da je moja edina želja, Tebe imeti in Te osrečiti?“

„Osrečiti me more le oni, ki ga ljubim! Dovolj, gospod doktor, jaz hočem oditi iz te sobe, zato Vas pozivljam, da mi napravite prostor. Sicer se izvrši umor!“

„Umor!“ je zadonelo po sobi, „to je beseda o pravem času. Kajti s to besedo me spomniš, kdo si in za koga sem žrtvoval svojo čast!“

Da, le pojdi, — jaz Te ne držim več nazaj!“ je nadaljeval nesrečnež ter nekaj časa lovil sapo, ker se je hotel zadušiti, „pojdi, ko si mi tako neusmiljeno priznala,

1953

da si se le igrala z menoj, — zdaj nima nobenega pomena več, da bi Te zadrževal. In ko bi hotela tudi prostovoljno ostati, bi Te zapodil od sebe! Preden pa odideš, moraš še izvedeti, kakšno novo hudodelstvo si izyršila.. O, to je še strašnejše od onega, ko si lastno mater umorila. — Jaz sem bil srečen človek, preden sem Tebe videl. Saj niti slutil nisem, kako sem bil srečen, kajti srečo se ceni šele tedaj, ko se jo izgubi. — Bil sem spoštovan človek, — ljubljen in razvajen od matere! Pridobil sem si čast in ugled in nisem poznal skrbi! — Toda prvo uro, ko se mi je nesrečna strast do Tebe naselila v srcu, je prišla moreča skrb k meni. Ne misli, da sem se tak lahko udal tej grdi ljubezni do Tebe.

O, bojeval sem se sam s seboj! Tisočkrat sem si prisegel, da ne pojdem več v Tvoj celico, toda ako hoče pekel pogubiti človeka, mu nastavi najnevarnejšo past, — ljubezen! — Da, ljubil sem Te, čeprav sem vedel, da si zločinka, čeprav sem bil bolj nego vsak drug prepričan o Tvoji krivdi. Toda živel sem v misli, da Te bom poboljšal in vzdignil k sebi, — domišljeval sem si, da Te bo ljubezen očistila in zboljšala. — Haha, in vendar sem v tolikih slučajih poprej dokazal, da poznam ljudi! Reči bi si moral, da ostane blato vedno le blato in da se prah ne more izpremeniti v zlato. In zač sem žrtvoval zate najboljše in najsvetejše!

Dal sem svojo čast, da bi Te imel. Včeraj sem bil še ugleden človek in danes — danes sem v očeh svojih prijateljev in vseh onih, ki so me poznali le še zločinec! Zapustil sem svojo staro mater, — njo, ki me je oboževala, ko sem bil njen vse na svetu, — obrnil sem ji hrbet ter šel s Teboj! Svojo lepo, čisto, nedolžno nevesto sem zavrgel, ker sem Tebe hotel poročiti. — Kar sem storil tej plemeniti devojki, se mi nikoli ne more odpun-

1957

1954

stiti, kajti vzel, sem ji vero v ljudi, — to se pravi, zastupil sem ji srce! A še več sem storil zate, — in tudi to moraš izvedeti! Da si zagotoviva svojo bodočnost, sva potrebovala veliko denarja in ker tega v odločilnem trenutku nisem imel, sem ukradel oni denar, ki so mi ga zaupali na moje pošteno ime in na spomin na mojega očeta, ki je dolgo let pošteno upravljal ta denar, ne pa kakor jaz, ki sem radi Tebe postal navaden tat. — To si torej napravila iz mene! In zdaj si mi odprla oči, da sem žrvoval čast, ljubezen in poštenje za nič!

S tem hudodelstvom si postavila krono vsem ostalim svojim zločinom, — skoro boš imela na vesti novo človeško življenje! — Toda prav se mi je zgodilo! Ženska, zarad katere sem grešil, je postala moj rabel! Nič drugega si nisem pridobil — nego smrt! Tako naj se zgodi vsakemu, ki postane vsled strasti zločinec!

A zdaj pojdi, — pojdi, kakor daleč Te noge neso! Svoji kazni itak ne uideš, prej ali slej Te doseže, to Ti prorokujem v tem hipu! — Narave kakor si Ti, greše toliko časa, dokler se ne greši na njih.

Ugonobil Te bo oni, ki ga ljubiš, kakor si Ti ugonobil one, ki so Tebe ljubili! — Ne boj se,“ je končal Fabrič svoj hripav govor, „da Te bom zdaj izdal. O ne, varna si pred mojim maščevanjem! Ljubil sem Te, toda zdaj Te ne sovržim, ampak zaničujem. — Vun, nesramna vlačuga, — proč izpred mojih očij, — in kletev človeka, kateremu si ugrabila srečo življenja, naj Te zadene!“

Hladno in mirno je Lola poslušala besedē obupnega moža.

Le, ko je o tem govoril, da jo bo ugonobil oni, ki ga ljubi, — se je lahno zdrznila, kajti ta proroška beseda jo je zadela v srce.

Sla je mimo njega, ne da bi ga pogledala.

1955

On je pa mrtaškobled, z velikiimi, groze napoljnimi očmi zrl za njo.

Vrata so se zaprla za njo in koraki so odmevali postopnicah.

Tedaj šele se je Fabrič zgrudil. Zamolklo je zakričal ter si z rokami pokril obraz in tako ostal dolgo nepremičen.

177. poglavje.

Blaznik brez imena.

Temna obupnost se je polastila Alberta, brezmejna bolest, v kateri niti jokati ni mogel.

Ljubil je res Lolo in njegova strast do lepe ženske je bila tolika, da ga je najprej obšla žalost, da je izgubil svojo ljubezen.

A le malo časa se je udal temu čuvstvu, potem ga je bilo pa sram.

„Iztrgal Te bom iz srca!“ je zaklical ter vstal in hodil po sobi, „skoro Te pozabim, ker Te hočem pozabit!“

Kako se le more kaj grdega ljubiti? Oh, zaničevanja sem vreden, ko bi le minuto ljubil to žensko!

Hvala Bogu, v sebi čutim še dovolj moči, da se vzdržim pokoncu kljub strašnemu udarcu, ki me je zadel.

Ali je res vse izgubljeno?“ je potem mrmral pred se, „ali res ni mogoče več popraviti tega, kar se je zgodilo?“

Iskrica nade je napolnila njegovo srce.

Kaj ko bi zdaj naglo odšel iz Londona ter se nemudoma vrnil domov? Ali bi ne bilo potem mogoče, da se očisti suma? Ali bi se ne mogel izgovoriti, da je bil

slačuga, tatica in roparica!“ je škripal nesrečnež. „To je bil najhuji udarec, ki si mi ga zadala. Zdaj je most med menoj in domovino podrt, — zdaj zija prepad za menoj! — O mati, — mati, nikoli več Te ne bom videl in nikoli več Te ne bom mogel skesan prositi odpuščanja za to, kar si zame pretrpela. — Oh, še pred eno minuto sem upal, da bom rešen in zdaj je vse izgubljeno! Tat je od še bolj zvite tatrice okraden, slepar je sam osleparjen! Upanje in življenje — adijo!“

Precej časa je trajalo, da se je Albert ojačil in zopet vstal.

Oči so mu bile solzne. Sreča zanj, da je mogel jokati, kajti solze so mu malo olajšale srce.

Toda zadnji udarec ga je vendar dobro zadel. Zavest, da se ne more vrniti v domovino, ker ni mogel nadomestiti denar, ki ga je v svoji zaslepljenosti ukradel, ga je zelo potrla. Izgubil je s tem poslednjo nado na rešitev!

„Da, kazen božja me je že zadela!“ je vskliknil. „Zdaj je vse izgubljeno, kajti kako naj nadomestim ukradeni denar? O ta nesramna ženska! Ni mi ukradla samo duše, ampak tudi zadnje sredstvo, s katerim bi si lahko rešil spoštovanje pri ljudeh. Izginila je z ropom in kako naj jo najdem v Londonu? Pa tudi če bi jo našel, ali jo smem obtožiti? — Ne! Z zvezanimi rokami stojim tukaj in ne morem drugega nego kleti in obupati!“

A za nekaj časa je Albert začel premišljevati.

Ali res ni mogoče denarja nadomestiti? Sam sicer ne more, toda — mati! Mati je imela veliko premoženje, osemkrat večje nego ono, katero je potreboval, da nadomesti ukradeni denar. — Ali ga bo mati na cedilu puštila? Nikakor, ker ni šlo samo za njegovo čast, ampak za dobro ime rodbine Fabrič!

primoran oditi od doma, ne da bi mogel komu povedati? O morda mu bo mogoče, vso stvar tako pojasniti kakor bi ne bil udeležen Lolinega bega. Takrat ga je videl samo preiskovalni sodnik, kateremu je Lolo kot svojo nevesto predstavil. Kaj ko bi Kornelija pritrdila temu? Gotovo, saj ga ljubi, in če bi bila to prva njena laž, bi se zlagala iz ljubezni do njega.

„Da, domov, — domov!“ je zaklicalo v duši mladega advokata, „domov, dokler se da še vse popraviti. Rešitev je še mogoča!“

Lica so mu lahko zardela in srce mu je močneje bilo.

Bilo mu je kakor hudo bolnemu človeku, ki se zbudi iz dolge nezavesti in zopet začne upati, da doseže zdravje.

Toda denar, ki ga je ukradel svojim klientom, — denar varovancev, prihranki vdov? Hvala Bogu, to bo lahko položil nazaj v blagajnico, ne da bi mogel kdo opaziti.

Saj je imel še skoro ves denar pri sebi v žepu.

„Vsemogočni Bog, kaj je to?“ je hripavo zakričal Fabrič, ko je roko, s katero je segel v žep po denarnico, prazno zopet potegnil ven, „moj denar, — moja denarnačica, kje, — kje je, — v žepu je ni? Saj sem jo vendar imel v suknni!“

Oh, kakšna misel! Pregovorila me je, naj slečem jopič, ker sem se pritožil čez vročino. Potem me je poslala na hodnik.

Nesramnica me je ukradla! — Ruiniran sem, zdaj šele, v tem hipu me je uničila, kajti zdaj mi ni mogoče domov iti. Ako bi vseeno šel, bi me kot tatu zaprli.“

Tako močno je prevladala groza mladega moža, da se je zgrudil na tla in več minut ni mogel vstati.

„O bodi prokleta, — prokleta na tem in onem svetu,

1958

Le predobro je poznal svojo mater! Tudi ko bi mu ne mogla odpustiti, bi ne pustila trpeti ubogih udov in sirot, ampak bi mu dala oni denar, da pokrije poneverjenje! —

Ta misel ga je navdala z novo nado. Naglo je skočil po plašč, se oblekel ter odšel iz hotela.

Šel je naravnost na brzjavni urad, kjer je Lola pred nekaj urami oddala brzjavko na Edvina Listra.

Albert je imel v denarnici še nekaj zlatnikov in srebrnega drobiža. Tako je vsaj za nekaj dnij imel potrebna sredstva. Sicer bi niti brzjavke ne mogel oddati, katero je zdaj napisal.

Oh, kako mu je bilo teško, brzjaviti materi! In vendar je bila to edina pot, da se reši. Moralo je biti!

Pred svojo materjo se ni mogel dovolj ponižati! Dala mu je življenje in stala tako visoko nad njim, da je zaslužila, da se pred njo poniža kakor pred svetnico. Ali ni mati za sina svetnica?

Vroče solze so lile Albertu iz očij, ko je napisal na brzjavko naslednje besede:

"Hočem se vrniti in Ti vse pojasniti. V to svrhu potrebujem pa 200.000 krov. Obračam se na Tvoje materno srce, ki je tako bogato dobro! Pomagaj, — usmilji se me!"

Odgovor pošlji v London, hotel Pri belem slonu".

Albert."

Ko je mladi odvetnik oddal to brzjavko, mu je kamen padel od srca.

Stopil je zopet v gorko pomladno noč. Oh, kako ga je krepil svež zrak, ki mu je pihljal nasproti. Ozrl se je v zvezde, ki so se mu zdele svetlejše nego sicer.

1959

Albert je računil, kedaj lahko dobi odgovor. Drugi poludne bo gotovo prišel ako ne poprej, kajti njeni mati je dobro premislila vsak sklep.

Odgovorila bo pa gotovo, kajti mati ne bo zapustila v stiski.

Ker se ni hotel več v hotel vrniti, je raje hodil po londonskih ulicah.

V duhu je spremjal svojo brzjavko.

Zdaj bo poštni sel pozvonil pri hiši. Stara Marjeta bo odprla vrata in bo zbudila mater. Mati čita, — kako bo srečna, da se še oglasi, — kajti rajše sliši ti o svojem sinu najhujše nego njegovo smrt.

In potem bo poklicala staro Marjeto, zahtevala papir pisalno orodje, — oddala odgovor na pošto in tu bodo brzjavili čez morje. Ta brzjavka bo pomenila rešitev govega življenja! — — —

Proti jutru je stopil Albert v kavarno, kjer si je naložil skromen zajutrak. Potem je zopet hitel v hotel.

"Gospa soproga najbrž še spi? Kedaj naj se prinesej utrk?" je vprašal hotelir. „Oprostite, pred pol ure je slala brzjavka za Vas, tukaj jo imate!"

Torej že odgovor! Da, materina ljubezen odgovori ro, naglo se odloči, ako je treba sina rešiti.

Z rdečimi očmi je gledal Albert brzjavko, katero je gostilničar izročil, toda odprl je ni takoj!

Ne, za nobeno ceno bi ne mogel brati odgovora svoje matere v navzočnosti tega človeka! Moral je sam biti!

„Hvala, gospod," je rekel Fabrič. „Z zajutrkom se mudi!"

Potem je naglo stopal po stopnicah v svojo sobo.

Omamljiv parfem nesramne ženske je še vedno okupil sobo.

1959

1960

Albert je naglo stopil k oknu ter ga odprl, da podi ta spomin na nesramnico.

„Ne, nič več nočem o nji!“ je zaklical. „Poskušam hočem, da jo pozabim! Svoje nadaljne življenje hočem posvetiti le Tebi, dobra mati, samo Tebi! Tebi hoče streči in Te ljubiti in boljšega ter zvestejšega sina ne boste na svetu! O mati, kako naj Te zahvalim, da si tako hitro izbrala pravo pot! Dyakrat si mi rešila življenje, enkratko si me v bolečinah rodila in — drugič, ko mi vrne čast!“

Roke so se mu zelo tresle, ko je odprl brzojavko. Vzdignil jo je in uprl oči vanjo.

Brzojavka je bila zelo kratka. Toda, — sveti Božič, kaj je to?

Brzojavke ni poslala njegova mati, ampak podpisana je bila Kornelija.

Smrtnobled je postal mladi mož, — obraz se mu je skremžil, hripavo je zakričal, — oči so mu z grozljivimi pogledi tavale po papirju, kajti napisano je bilo:

„Tvoja mati je pravkar na posledica. Tvoje lahkomiselnosti umrla! Prokletstvo zate — njena poslednja beseda!“

Kornelija.

Več minut je Albert stal kakor okamnel. Potem je strahovit krohot zadonel po sobi in —

„Kaj se pa zgoraj vrši?“ je rekel hotelir svoji ženi s katero je stal v prvem nadstropju.

„Nekdo pleše kakor bi bila plesna ura.“

„To sta nova gosta, ki sta včeraj dospela, — no najbrž sta prav razposajena!“ je odgovorila hotelirka.

1958

„Poslušajno,“ je odgovoril mož, „to se ne glasi večelo! Poprej se mi je zdelo kakor bi slišal glasno ihtenje! No, potem zopet kričanje in ples! — Ti ljubi Bog, gori moram iti!“

„Za božjo voljo, ne pojdi sam!“ je plašno zaklicala žena. „Vzemi Ivana in Jožeta seboj!“

„Ivan, Jože, pojditá naglo gori!“

Hlapec in natakar sta hitro prišla in vsi trije so hiteli po stopnicah. Za njimi je sopihala gostilničarka. Soba, iz katere se je slišal ples, je ležala v tretjem nadstropju.

„Orožje bi morali vzeti s seboj!“ je rekla gostilničarka, ko so zaslišali ropot.

Na vrhu so obstali ter poslušali pred vратi. Slišal se je glas novega gosta, ki je ihteč prosil Boga odpuščanja. V naslednjem hipu je začel plesati, prevračati stole in tla so se tresla pod teškimi koraki!

Poleg tega se je smejal, — krohotil na tako strašen način, da je ljudem, ki so stali pred vratimi, kri oledenela v žilah. Kurja polt jih je oblila in najrajsi bi zbežali nazaj po stopnicah.

Toda gostilničar se ni dal tako hitro ugnati v kozji rog. —

„Hudiča! Jaz moram vedeti, kaj se godi v moji hiši!“ je zaklical spremljevalcema ter odprl vrata, ki niso bila zaklenjena.

Ko so vstopili, se jim je nudil strahovit prizor.

Soba je bila podobna bojišču, na katerem so razsajali divjaki. Skoro vsa oprava je bila zmetana na tla, razbita in potolčena. Zastori so bili raztrganji in posteljna oprava razmetana in raztrgana, da je perje letelo okrog. Sredi te puščave je stal Albert Fabrič, nag, z zmršeno brado, opraskan v obrazu in kri mu je lila iz prask.

Strah na Sokolskem.

246

Grozno je bilo pogledati njegov obraz, kajti bil je tako skremžen, da ni več izgledal človeški. Usta so stala po strani, — s krvjo zalite oči so stopile iz jamic, — blazen smehljaj mu je ležal na bledih ustnicah.

„Človek je zblaznel!“ je vskliknil Grah, „kje pa je ženska, katero je s seboj pripeljal? Halo, ta je najbrusla! — Vraga, stavil bi, da sem ogoljufan za moj denar!“

„Nagovori ga vendar,“ je šepnila žena možu, „morda se da z njim govoriti!“

A vsa prigovarjanja gostilničarjeva so bila zamarnata. Albert ni več mogel kaj pametnega govoriti. Posamezne besede je jecljal, a še teh ni nihče razumel. Le eno besedo, katero je vedno ponavljala, so razumeli, namreč besedo: mati!

Hotelir si je ogledal obleko, ki je bila razmetana po tleh. Preiskal jo je in našel denarnico.

Takoj je z zadovoljstvom konstatiral, da je bilo notri še toliko denarja, da bi ne imel izgube, zato je tudi takoj spravil Albertov denar.

„Najhujše sem prestal!“ je rekel ženi, „z njim bomo pa tudi takoj gotovi. Pojdita po policijo, da ga odpelje. Spravili ga bodo v blaznico, in tam naj gledajo, da mu pamet vrnejo.“

Hlapec je takoj odšel. Ostali trije so se pa zabavali z blaznim Albertom ter so ga dražili. Zelo so se krohotali, ko je besno skakal in blazno govoril.

„Pravzaprav je tak človek zabaven,“ je rekel krčmar, „v gledališče nam ni treba iti.“

„Kaj je neki?“ je vprašala žena, „kako mu je pa ime?“

„Grom in strela, ne vem! Vprašal ga se nisem, ker sem hotel to danes storiti. „Sploh pa bi mi ne povedal pravega imena. To store vsi, ki pridejo k meni.“

Ko so prišli policisti, so našli blaznika čepeti v kotu. Narejal si je iz žepnega robca čepico, katero si je nataknil na glavo ter se na vse grlo krohotal.

Polički komisar je poizvedoval po njegovem imenu. Ker pa hotelir ni hotel priznati, da ni spolnil svoje dolžnosti, je odgovoril:

„Mož je iz Avstrije in se piše Kovač!“

„Spravili bomo gospoda Kovača tja, kamor spada!“ je rekel uradnik.

Ukazal je svojim ljudem, naj primejo blaznega, ga oblečejo in spravijo v voz, ki je stal pred hišo.

A to je bilo lažje rečeno nego storjeno, kajti ko so se policisti bližali Albertu, je postal ta besen. Ni se hotel dati prijeti, — skakal je čez mizo in stole, — praskal in grizel vše, ki so mu prišli blizu, — razbil je šipe na oknih, ne da bi se brigal, da se reže v steklo.

Pri tem je vedno hripavo kričal: „Mati — mati!“

A nihče ni imel sočutja z revežem, gostilničar je komaj čakal, da pride nesrečnež iz hiše.

Ker policisti niso mogli drugače prijeti Alberta, so mu vrgli volneno odejo čez glavo ter ga zavili vanjo, čeprav bi se pri tem skoro zadušil.

Nato so ga malo oblekli in mu roke zvezali na hrbtu. Nesli so ga potem doli po stopnicah, po katerih je prejšnji večer sam šel z najboljšimi nadami v srcu.

Iz mladega odvetnika, ki je bil še pred par dnevi tako srečen, da so ga tisoči skrivaj zavidali, ker je imel vse, kar si more človeško srce poželiti, namreč čast, ljubezen, prijateljstvo in vednosti, — je postal revež vseh revežev, — človek, ki ni niti svojega imena več imel, — blaznik brez imena, ki so ga policisti zdaj peljali v javno blaznico.

Pa tudi tukaj ni našel zavetja, da bi lahko ostal.

Javna blaznica je bila prenapolnjena, zato niso mogli Alberta sprejeti.

V takih slučajih je navada, da morajo zasebne blaznice sprejeti bolnike in jih zdraviti proti majhnemu plačilu.

Slučaj je nanesel, da so ga morali peljati v blaznico doktorja Morača.

Tu so Alberta prav z nevoljo sprejeli, kajti denar, ki ga je mesto plačevalo, je bil jako pičel in doktor Morač ni bil človek, ki bi kaj storil iz človekoljubja.

„Posebne celice mu že ne dam,“ je rekel Morač Robiču, ko so policiisti odšli, „zaprli ga bomo skupaj z grofom. Naj izhajata potem kakor hočeta.“

Ta dan so se ob nenavadnem času odprla železna vrata v celico, kjer je zdihoval grof Radivoj Sokolski. Pahnili so k njemu človeka, ki je vzbudil grozo Radivoju.

Bil je nesrečni Albert Fabrič, ki ga je nesrečna strast do lepe ženske pripravila do tega.

178. poglavje.

Preprečen dvoboj.

Svetlo in prijazno je sijalo solnce na pomladanski dan ter se zrcalilo v valovih morja. Tudi stari podganski grad je pridobil nekaj tega sijaja, da ni več tako neprijazno izgledal.

Na trgu pred podganskim gradom, ki je mejil na morski breg, sta počasi hodila gorindol elegantno oblečena gospoda.

Bila sta baronet Ralf Ravington in baron Cezar Slatenski-Sokolski.

„Se pet minut manjka do šestih,“ je rekel Ralf, ko

je pogledal na uro, „skoro mora priti sem. V četrt ure boste oproščeni neprijetnega nasprotnika.“

„Ali ste pa sigurni tega?“ je vprašal baron Slatenski s plašnim glasom. „Veste, ljubi baronet, priznati Vam moram, da sem jako razburjen, kajti slišal sem, da je ta grof Mirko Višnjegorski izvrsten strelec na pištole. Ako se bo res streljalo, moram imeti le malo smole in ustrelil me bo. In to bi mi bilo v tem hipu tembolj neprijetno, ker se mi smebla vesela bodočnost. Saj veste, da sem bil vedno do vratu zakopan v dolbove. No, dolgovi končno niso zajci in ne odbeže. Toda ti vražji upniki so me le trdo preganjali. Tedaj mi je moj ljubi bratranec storil uslugo, da je izginil in zdaj me čaka bogata dedščina. To je skopuhe malo pomirilo, da me pusti zdaj. Potrepležljivo hočejo čakati, da preteče leto, katero je sodišče dovolilo grofu Radivoju Sokolskemu, da se prijavi. Potem mi bo malenkost poplačati dolbove, kajti moj bratranec je bil varčen človek in je še pomnožil rodbinsko premoženje. Par miljonov mi bo padlo v kapo. Zato razumete, dragi baronet, da me ni veselje, baš zdaj oditi s sveta. Nič kaj mi ni po volji, da sem se spustil v ta dvobojo.“

„Tiho,“ je v tem hipu zaklical Ravington, „korake slišim, najbrž sta nasprotnika. Prosim Vas, ljubi baron, ne plašite se in ne kažite bojazni. Še enkrat Vas zagotovim, da je ta dvoboj popolnoma nenevaren.“

A kljub tej tolažbi je baron Cezar obledel, kajti možni imel prav nič korajže.

V naslednjem hipu je tudi Ralf Ravington obledel ter rekel z negotovim glasom:

„Hudiča, tega nisem pričakoval, grof Mirko Višnjegorski ne prihaja sam, tovariša, najbrž pričo je pripeljal s seboj. A kljub temu se ne bo ničesar izpremenilo. Pri-

1966

prave so dovršene in zdaj glejmo, kako se bo komedija razvila.“

Počasi sta prikorakala dva gospoda čez trg, kjer je stal podganski grad. Eden je bil civilno oblečen, drugi v pomorski uniformi. Bila sta grof Mirko Višnjegorski in Marcel Remič.

Mirko je sanjavo zrl v morje, ki se je takoj za podganskim gradom začelo.

„Kako lepo jutro!“ je šepetal Mirko spremljevalcu. „Resnično, ta čas ni pripravljen za ubianje. Oh, ko bi se moglo zdaj peljati na morje in se malo zibati v čolnu!“

„To lahko potem storiva,“ mu je odgovoril Remič, „ko boste opravili to malenkost.“

„Malenkost? — Dvoboju ni nikoli malenkost!“

„E, saj se borite za pravično stvar,“ je zaklical mladi častnik, „zato lahko mirno greste v boj. Sploh Vam pa moram priznati, da imam zelo dobro oko. Že od tukaj lahko motrim obraza gospodov, s katerima imava opraviti. Eden izgleda kakor lopov, drugi kakor tepec. Vpraša se le, s kom se bosta bila, z lopovom ali s tecem?“

„Zdi se mi, da s tecem!“ je smehljaje odgovoril Mirko, „toda v dvoboju je bil že marsikateri modrijan ustreljen od norca.“

„Ali je to podganski grad?“ je nadaljeval potem Mirko ter si še enkrat ogledal temno poslopje v ozadju.

„Da, tej hiši pravijo ljudje podganski grad. Ali se ne zdi tudi Vam, da precej strahotno izgleda?“

„Pá res! Zaupljivo gotovo ne!“

V tem trenotku sta dospela Mirko in njegov spremjevalec do mesta, kjer sta ju pričakovala plemiča.

Hladno so se pozdravili, potem je pa Ralf Ravington stopil k Mirkotu ter rekel:

„Kakor vidim, gospod grof, ste pripeljali s seboj gospoda, ki bo najbrž Vaš sekundant?“

„Da,“ je odgovoril Mirko, „dovolite, da Vam gospoda predstavim: gospod pomorski častnik Marcel Remič, — baronet Ralf Ravington!“

Gospoda sta se priklonila. Toda Remič je temno pogledal angleškega baroneta, kajti dozdevalo se mu je, da je vsled tega človeka moral Elizabeta bežati iz domovine.

„Gospod Remič najbrž že ve, za kaj gre, zato lahko preidemo na stvar. Gospod grof, postavite se na ono mesto, dočim se bova z gospodom Remičem potrebno dogovorila.“

Mirko je sklonil glavo ter stopil na označeno mesto. Tam je obstal ter niti pogledal ni barona Cesarja, ki mu je stal nasproti.

„Gospod Remič,“ je zdaj rekел Ralf Ravington, „z gospodom grofom sem se že potrebno domenil. — Streljal se bo trikrat in sicer prvič na razdaljo dvajsetih korakov, po prvem strelu pojde vsak nasprotnik za pet korakov naprej.“

„Dobro,“ je rekel Remič, „a dovolite mi vprašanje: Ali ste poskrbeli za zdravnika?“

„Zdravnika? — O ja, — tamle v hiši je zdravnik. Ako bo treba, bomo ranjence kar nesli v hišo. Drugemu zdravniku se nisem hotel zaupati, ker sem mnenja, da je tem večja varnost za vse, ako manj ljudij ve za dvobojo. Saj Vam je gotovo znano, gospod kapitan, da je tudi na Angleškem prepovedan dvoboj in da policija zelo strogo nastopa proti onim, ki greše zoper zakon?“

„To mi je znano,“ je odgovoril Marcel, „toda po mojih mislih nas policija na tem samotnem kraju ne more zasačiti. Izvrstno ste izbrali kraj za dvoboj, kajti

1968

semkaj se redkokedaj izgubi kak človek. Kdor noče mimo podganskega gradu, se ga raje izogne.“

„Tako je! Toda zdaj hočemo začeti, — preteklo že deset minut čez določeni čas.“

„Ali ste prinesli orožje s seboj?“

„Da, v oni torbici sta pištoli. Bodite tako dobri, določite, da je orožje enako.“

Remič je pregledal pištoli in ni našel nič posebnega na njih.

Mirko in baron Slatenski sta dobila vsak en sam kres. Mirko je skrbno preiskal svojega ter našel, da je nabasan.

Sekundanta sta stopila za dvajset korakov nazaj in Remič je glasno zaklical:

„Se enkrat Vaju vprašam, gospoda, če se hočeta sprazniti? Žalitve, ki so padle med Vama, niso tako hude, da bi se jih ne moglo poravnati.“

Minuto sta nasprotnika molčala, potem je zaklical baron Slatenski:

„Jaz rad odpustim svojemu nasprotniku, ako me z vse prosi oproščenja pred pričami.“

„In jaz,“ se je oglasil grof Mirko Višnjegorski, „ožalujem, da ne morem sprejeti ta pogoj. Kar sem rekel, vzdržujem v polnem obsegu. Ako hoče baron Slatenski čakati na prošnjo za odpuščanje, čaka zastonj.“

„Pod takimi okolnostmi se mora dvobojo na tvojn način vršiti,“ je rekel Ralf. „Pozivljam torej nasprotnika, da se pripravita za streln.“

Mladi grof se je smehljal, ko je videl, da je celo samokresa namerjena vanj. Ves dvobojo se mu ni zdel posebno resen.

Mirko ni imel namena, umoriti svojega nasprotnika. Ta izvrstni plemič je zaničeval umor in tudi obsojal dvo-



83 Mala kača je baš hotela Mirkotu izvlači denarnico, ko se je hipoma pojavil človek ter zaklical: "Nazaj! Kaj delate tukaj? Ha, roparski napad! Proč, pravim, sicer ustrelim!"

boj kot ostanek srednjeveškega časa, čast razžaljenega ne opere drugače nego s krvjo enega ali drugega.

Za Mirkota je bil pojem časti previsok in presvet, nego da bi ga smatral za odvisnega od strela iz samo-kresa ali rožljana sable.

Sploh se mu je pa zelo zaničljivo zdelo, da bi se bil z baronom Slatenskim, kajti pogled v njegov obraz mu je rekel, da ima opraviti s tepcem, z omejenim človekom, ki je bil obenem lopov. Sicer bi ta ne hitel tako pre-vzeti posestvo svojega nesrečnega bratranca, o katerem se ni vedelo, je-li živ ali mrtev.

„Pozor!“ je v tem hipu zaklical Ralf Ravington.
„Štel bom, — ena, dve in — tri!“

Strela sta počila, redek dim je za trenotek pokril prizor, toda ko se je razkobil, se je videlo, da sta oba nasprotnika še stala.

Mirko je namenoma streljal čez nasprotnikovo glavo. Toda ta je gotovo meril v Mirkotovo srce, zadel pa le drevo, ki je precej daleč stalo od kraja, kjer sta se streljala.

Plašno se je ozrl baron k svojemu sekundantu, ko je ta stopil k njemu. Dočim je Remič hitel k svojemu prijatelju, je šepetal Slatenski Ralpu:

„Vraga vendar, saj ste mi zagotovili, da cela stvar zame ne bo nevarna. Kaj, ko bi me grof zdaj zadel?“

„Moja krivda ni, da so se naročeni ljudje zakesnili. Pričakujem jih pa gotovo, preden pade drugi strel.“

„Kaj pa imate pravzaprav? Kako se bo stvar končala?“

„Počakajte! Nekaj slišim, kar kaže, da se bliža po-moč!“

„Kje slišite?“

čast razčlenega ne opere drugeče nego s krvjo enega ali

„Ali niste pravkar slišali žvenketati okna?“ je vprašal Ralf.

„Jaz ne vidim in ne slišim sploh nič več!“ je rekel baron Cezar, „moj položaj je strašen, ker sem dobro opazil, da grof ni meril náme. Igra se z menoj kakor mačka z miško. — Le pazite, počakal bo, da pride do daljave desetih korakov, da mi potem tem gotovejše požene kroglo v glavo.“

„Nadalujmo!“ je zaklical Ralf, ko se je obrnil s skoro zaničljivim pogledom od bojaljivca, „prosim, da gospoda zopet vzdigneta orožje. In zdaj prosim, da gresta pet korakov naprej, — dobro! Orožje kvišku, — ena, — dve —“

„V imenu postave, — stojte!“ je hipoma zaklical neki glas z okna podganskega gradu.

Ko se je Mirko osupel ozrl, je opazil v oknu angleškega policista, ki ga je takoj izpoznal na uniformi.

„Kaj pomeni to?“ je mrmral Mirko, „policija ve za naš dvoboj! Nekdo je moral kaj povedati.“

„Zdi se mi, da bi bilo najboljše ubežati,“ je zaklical Ralf Ravington, „vsaj mene ni volja, vrat utakniti v zanko. — Ah, prepozno! Policija že prihaja!“

Bliskoma so se odprla vrata podganskega gradu in ven so planili širje policisti s komisarjem na čelu.

Policisti so potegnili revolverje in komisar je zaprmel:

„Stojte, gospodje! — Nihče ne sme ubežati, kajti daleč itak ne pride! — V imenu postave Vas aretiram, ker ste se pregrešili proti prepovedi dvoboja.“

Trenotek pozneje so že stali policisti pri dvobojevnikih in komisar je osorno zaklical:

„Predvsem povesita orožje!“

Ker je Mirko izprevidel, da je upor brezvsešen, je

vel samokres od sebe ter rekel Remiču, ki je stal poleg tega:

„Upam, da ne bo nič hudega? Mislim, da se nas bo strogo kaznovalo.“

„Ali niste slišali o najnovejši kraljevi naredbi?“ je vprašal Remič, „ki strogo kaznuje dvoboj?“

„Gospodje,“ je rekel policijski komisar, „pravzaprav Vas moral takoj odvesti v zapor. Ker pa vidim, da mam opraviti s častivrednimi osebami, sem pripravljen, da izpustum one, ki se lahko izkažejo, kdo so. Prosim torej gospode, da mi povedo svoja imena.“

„Jaz sem baronet Ralf Ravington. Mislim, da me poznajo v Londonu?“

„Gotovo, gospod baronet, — Vi ste povsod znani! — Zadostuje torej, da ste mi povedali svoje ime. Naznanil bom vso stvar in o nadaljujem postopanju boste že obveščeni.“

„To pričakujem,“ je vskliknil baronet, „in ta gospod lukaj,“ pokazal je barona Cezarja, „je moj prijatelj baron Cesar Sokolski-Slatenski. Jaz sem porok zanj in se zavežem, da ne odide iz Londona do dneva razprave.“

„Kot baronet lahko prevzamete poroštvo,“ je odgovoril komisar, „zato izpustum tudi tega gospoda.“

„Hvala, gospod komisar,“ je rekel Ralf ter hotel z baronom Cezarjem oditi.

„Prosim za trenotek, baronet Ravington,“ je zaklical Mirko, „ali mislite, da je častno za plemiča, ako me kar tako prepusti osodi?“

„Gospod,“ je odgovoril Ralf, „jaz smem biti porok le za eno osebo. Za drugo osebo bi gospod komisar ne prevzel poroštva, kar mi je jako žal. Ako boste imeli neprijetnosti, ne morem zato.“

Nato je Ralf pozdravil in odšel s Cezarjem.

1974

1975

„In Vidva, gospoda,“ se je obrnil komisar na Mirkotu.
in Remiča, „kako je Vajino ime?“

„Jaz sem pomorski častnik Marcel Remič.“

„Imate kako izkaznico?“

„Prosim, — tukaj je!“

Remič je pri teh besedah pomolil komisarju izkaznico, katero je ta skrbno pregledal ter jo potem vrnil z besedami:

„Tudi Vi ste izpuščeni!“

Toda Remič ni odšel, temveč stopil k Mirkotu.

„Kar se mene tiče,“ je ta rekел, „mi je ime grof Mirko Višnjegorski.“

„Ali imate tukaj sorodnike ali prijatelje, ki so dan dobiva. Veste kaj, pridite zvečer ob šestih v hotel

volj ugledni, da so porok za Vas?“

„Nikogar!“

„Potem, gospod grof, Vas moram takoj prijeti peljati v zapor,“ je rekел komisar, ki je imel goste, črnajti ne morem si misliti, da bi predstojniki tega gospolase in črno brado.

„Gospod, to je nepravično,“ je zaklical Mirko, „morda besedi se mora prav tako verjeti kakor angleškemu slim, da zadostuje, ako Vam zastavim častno besedo, ostanem do razsodbe v Londonu. Ako ste verjeli onim gospodom, morate tudi meni verjeti.“

„Gospod grof,“ je odgovoril komisar in skomignil z rameni, „jaz imam' zelo stroge predpise in se moram po njih ravnati. Zato Vas bodo moji ljudje peljali v ječo. To je sramota brez primere!“ je zaklical Mirko, „kot bi to vedel, gotovo bi se ne udal tako lahko.“

„Zal mi je, gospod grof,“ je odgovoril komisar, „toda morda pa le lahko storim kaj za Vas. Nekaj Vam hočem predlagati.“

Stopite z menoj v ono hišo. Tam boste morali eno uro čakati in biti med tem časom zaprti. Medtem se peljem v London ter poprašam svoje predstojnike, kaj

je storiti. Ako bodo mnenja, da je Vam verjeti, boste takoj izpuščeni. Torej izprevidite, gospod grof, da več morem storiti za Vas.“

„To izprevidim,“ je odgovoril Mirko, „da ste jako vrijazni in pri tem previdni. Ali me pa ne more gospod Marcel Remič spremiti v ono hišo in mi delati družbo?“

„To bi bilo zoper predpise! — To uro se morate smatrati kot vjetnik in se Vas bo tudi zaklenilo v dotično držbo.“

„Zdaj vidite, ljubi Remič,“ je rekел Mirko, „da se morava ločiti. Toda določite mi kak' kraj, kjer se čez dva leta moram vrniti. Veste kaj, pridite zvečer ob šestih v hotel Royal in pričakujte me tam v obednici.“

„Točno bom na mestu, ubogi moj prijatelj,“ je odgovoril Marcel Remič, „in upam, da Vas tam najdem, da kaj imeli zoper to, da se Vas izpusti. Vi ste grof in

„Potem, gospod grof, Vas moram takoj prijeti peljati v zapor,“ je rekел komisar, ki je imel goste, črnajti ne morem si misliti, da bi predstojniki tega gospolase in črno brado.

„Gospod, to je nepravično,“ je zaklical Mirko, „morda besedi se mora prav tako verjeti kakor angleškemu slim, da zadostuje, ako Vam zastavim častno besedo, ostanem do razsodbe v Londonu. Ako ste verjeli onim gospodom, morate tudi meni verjeti.“

„Gospod komisar, jaz sem Vam hvaležen za Vaš predlog,“ je rekел Mirko, „boljšega si ne morem želeti, ker ego da se Vi sami zanimate za moje oproščenje. Ker je hiša, v katero me peljete, blizu, ne bomo veliko zapo njih ravnati. Zato Vas bodo moji ljudje peljali v ječo.“

„To je sramota brez primere!“ je zaklical Mirko, „kot bi to vedel, gotovo bi se ne udal tako lahko.“

„In ako ne pridete?“

„Tedaj veste, da sem zaprt in da ne morem biti Vaši ljubezljivi družbi.“

„Torej Vas poiščem v ječi,“ je zaklical Marcel. „Ali ali kaj storim za Vas? Morda hočete obvestiti kako sebo o tem?“

„Ne,“ je odgovoril Mirko po kratkem premisleku,

čeprav mu je v prvem hipu prišlo na misel, da bi bilo dobro Alenko obvestiti o tem.

Bil je pa trdno prepričan, da ne bo dlje zaprt njen uro.

Čemu torej Alenko strašiti, ako pride v eni uris, k nji.

Zdaj še ni bilo sedem in pred deveto uro Alenko. Slabše tudi ječa ne izgleda. Toda komisar je potovno ne bo vstala. Tedaj jo bo lahko pri zajutri miril Mirkota, ko mu je rekел:

„Ne, le pojrite, ljubi Marcel,“ je zaklical grof Višnjegorski, „nikogar ne vem, ki bi mu imel kaj sporocit. Zbogom torej in na svidenje!“

Remič je odšel in policijski komisar je zaklical Mirkotu Višnjegorskemu:

„Pojdite zdaj z menoj. Posestnik te hiše namadal sobo na razpolago, kjer boste zaprti, dokler se vrnem iz mesta.“

„Kdo je hišni posestnik?“ je vprašal Mirko, ko stopal proti hiši.

„Neki zdravnik!“ je odgovoril komisar.

Torej zdravnik — izobražen mož! Ta odgovor vidno pomiril Mirkota. Torej mu bivanje tukaj ne tako neprijetno. In tudi ko bi bila vrata zaklenjena, vendar dobil kako knjigo ali časopis, da si prežene čas.

179. poglavje.

Vjet!

Medtem so dospeli do vrat. Komisar je potrkal duri, ki so se takoj znotraj odprle.

Mirko je stopil ob komisarjevi strani v hodnik.

Nato so šli po stopnicah in komisar je v prvem nadstropju odprl malo ozko sobo.

Bil je zelo neprijazen prostor, kamor je Mirko pogledal.

Opozil je pravzaprav samo štiri gole stene, mizo in stol.

Slabše tudi ječa ne izgleda. Toda komisar je pogovoril s hišnim gospodarjem. Dolgo me ne boste čakali, medtem pa sedite!“

„Tukaj ostanete le toliko časa, da se pogovorim s hišnim gospodarjem. Dolgo me ne boste čakali, medtem pa sedite!“

Brez ugovora brez najmanjše slutnje je stopil Mirko v neprijazni prostor.

Komisar je izginil in Mirko je slišal, ko je zaklenil vrata za seboj.

„Na vsak način zelo previden gospod, ta komisar,“ si je rekel Mirko, „saj bi mu vendar moralo zadostovati, ako mu dam častno besedo, da ne bom ubežal. Toda vendar mu ne morem zameriti njegovega ravnanja. Jaz sem mu tujec in poleg tega še inozemec, zato ne ve, če mi lahko zaupa glede časti. V London pride toliko zločincev, da je treba proti vsakemu biti previden.“

Mirko je vstal in se še enkrat ogledal po sobi. Izgledala je res kakor kaka ječa.

Mirko je celo opazil, da je bilo okno z močnim železjem omreženo. Ta prostor se je torej najbrž rabil za kako shrambo, ker je bil brez vsake oprave.

Skozi omreženo okno je Mirko zrl na morje. Opozaval je igranje valov ter se zabaval na krasnem prizoru.

Naposled je pogledal na uro. Policijski komisar je precej dolgo izostal.

Preteklo je že dvajset minut, odkar ga je zapustil v neprijaznem prostoru.

1978

Mirko je hotel potrpeti, saj se mora uradnik itak vsak čas vrniti. Mirko je začel hoditi po celici gorindol da omami svoj nemir. Žvižgal je slovensko pesem.

A kaj je to? Mirko je hipoma nehal peti ter se ozrl na steno ob levi strani. Ali ni slišal trkanja od one strani?

Ne, motil se je! Zato je zopet začel hoditi in tiho peti.

Tedaj se je trkanje ponovilo in zdaj je natanko vedel, da se ne moti.

Kdo trka, kdo mu hoče nekaj povedati? To je bil gotovo namen onega, ki mu je petje prekinil s trkanjem.

Zopet je Mirko pogledal na uro. Zdaj se je ustrašil, kajti opazil je, da je preteklo že tričetrt ure, odkar ga je komisar pustil samega.

Ali je policijski uradnik takoj odšel v London, ne da bi se poprej vrnil k njemu?

Potem je bilo jako nevljudno od njega, da ga tako dolgo pusti v tem neprijaznem prostoru, ne da bi ga predstavil hišnemu gospodarju.

Toda mlademu grofu ni kazalo drugega, nego potrpeti.

Toda potrpežljivost ga je skoro minila.

Vedno dalje in dalje se je pomikal kazalec na uri. Mirko je bil že celi dve uri zaprt in še vedno ni nihče prišel, da bi ga vsaj obvestil.

Mirko je stopil k vratom ter jih poskušal odpreti. Našel jih je pa zaprta, kar ga sicer ni presenetilo, ker je slišal rožljanje ključa.

Močno je potrkal na vrata ter glasno klical, če ni nikogar zunaj, ki bi mu mogel odpreti.

A nihče se ni oglasil. Cela hiša je bila kakor izmrila. Razen rednega trkanja na steno, se ni ničesar slišalo.

v poslopju. Niti človeški glas, niti korak, niti ropotanje, prav ničesar ni bilo čuti.

Ura je bila devet! — Zdaj je bil zanj res skrajni čas, da se vrne k Alenki. Kaj naj si misli o njem, ako ga bo iskala ter videla, da se po noči niti postelje ni dotaknil.

Kako se bo Alenka prestrašila, — kako razburila! Kaj si bo mislila o njem?

Oh, tako oropanje prostosti je bilo vendar več nego preveč, — to je bilo proti dogovoru! Ali se policijski komisar sploh ne bo več vrnil? Ali so jetnika morda popolnoma pozabili?

Zopet je Mirko hitel k vratom; vrgel se je z vso težo telesa nanja in začel kričati, razbijati in besneti. A to je prav tako malo koristilo kakor poprej ponižna prošnja.

Mirkotu je nastal sum v duši. Ali ga je policijski komisar samo izvabil sem, da ga ima zaprtega?

Potem bi moral biti vsaj kak ječar ali jetničar.

Todi se ne pride v ječo, ne da bi bil človek poprej zaslišan v pisarni.

Na Angleškem sploh ne zapirajo tako naglo ljudij. Celo od največjih hudodelcev se vzame poroštvo.

Bilo je že opoludne, a še nihče mu ni prišel vrat odpret.

Lakota se je začela pri Mirkotu oglašati ter ga je mučila. Ob petih zjutraj je zadnjikrat jedel in mlada grofova narava je zahtevala svoj delež.

Ako je bila ta hiša ječa, vendar ni bila taka, da bi se lakoto trpelo v nji. Zakaj mu ne prinesejo navadno jetniško hrano, ako mu ne dovolijo, da si jo sam kupi?

Mirko je z obema rokama prijet železno omrežje.

1980

1979

na oknu ter je skušal izdreti. A niti najmanjšega uspeha ni dosegel.

Druga ura popoludne! Skozi okno so vroče žgali solnčni žarki. Néprijeten, nezdrav zrak je vladal notri.

Mirko ni vedel, kaj početi, niti, kaj naj si misli.

Sklenil je, da se pritoži pri svojem poslaniku, čim bo zopet prost.

Nato je z nogami začel biti ob tla. Morda se mu na načim posreči, privabiti kakega človeka.

A hiša je bila kakor zapuščena. Nihče se ni oglasil.

Mirko je padel na stol, glava mu je klonila na mizo. Ni se mogel ubraniti spanja, kajti celo noč ni spal.

*Ko se je zbudil, je bilo temno kakor v rogu. Na nebu so se svetile zvezde in morje je bilo temno.

Mirko je skočil s stola in se bližal k oknu, tu je pogledal na uro.

Zdelo se mu je, da je ura že devet; spal je torej celih sedem ur. Zdaj je tudi čutil, da komaj še premaguje lakoto; tudi žeja ga je strašansko mučila.

Ali ga res nameravajo umoriti od lakote?

Zopet je nesrečnež začel razbijati in tolci na vrata, kolikor je mogel.

A nihče ni prišel, nihče se ni brigal zanj.

Celo noč se ni zgodilo ničesar, kar bi premenilo njegov položaj.

Začel je natančno premišljevati svojo osodo. Pri tem je mislil na Alenko, ki je bila sama, brez vsakega varstva in družbe v Londonu.

Toda karkoli je Mirko premišljeval in tuhtal, nič jasnega se mu ni rodilo v glavi.

Saj se vendor ni v ničem drugem pregrešil, nego s prestopkom zoper dvoboju. No dobro, naj ga kaznujejo

1981

A tako hudodelstvo se ne more opravičiti, ki se godilo na njem!

Oh, mlađi grof je čutil, da mu je v glavi postajalo boljnejasno in temno. Naposled se je obupno na tla in zaspal.

Drugi dan se mu ni nič boljše zgodilo. Prišel je a vrata se še vedno niso odprla.

Dva dni že ni ničesar jedel in tudi vode ne pil. Vpliv lakote in žeje se je pokazal na njegovem telesu. Čutil je zdaj leden mraz, zdaj žarečo vročino. V želodcu je kakor gorelo; čeva so ga začela boleti kakor bi kdo strim nožem vrtal v njih. Postajal je čimdalje bolj, a duh mu je bil še vedno jasen.

Le s težavo se je nesrečnež vlekel po celici. Od sa do časa je pa stopil k oknu ter gledal na trg pred podganskim gradom. Tudi tam se skoro nikoli ni počival noben človek. Ako je pa kdo prišel, je šel naglo poslopja.

Mirko torej ni mogel nikogar poklicati, ne glede na to, da je bilo omrežje na oknu takoj gosto, da je komaj sko utaknil skozi.

A zdaj mu je prišla misel, zadnji žarek upanja, ki mu je navdal dušo.

Ako je bil že izgubljen, naj vsaj izvedo, kaj je potalo iz njega.

Iz žepne bilježnice je iztrgal listek papirja ter s trečo roko napisal s svinčnikom te besede:

„Izvabili so me v takozvani podganski grad. Neki policijski komisar, ki me je presenetil pri dvoboju, me je semkaj pripeljal. Dozdeva se mi, da ta človek ni bil uradnik, ampak le nosil tako obleko.“

1982

Tukaj sem že dva dni brez jedi in jače. Kakor se vidi sem obsojen v srednjem vseled lakote. Kdor najde ta listič, naj bi je ostal pri vratih, katera je skrbno zaklenil zanes v hotel Royal in ga oddat tam Aler. Obraza tega človeka Mirko ni mogel izpoznati, ker pl. Radičevi. Pridite mi naglo na pomembno stalo v temi.

Mirko je še enkrat prečital, kar je napisal, ter počkal. Toda drugega, ki je prvi vstopil, je Mirko takoj izvili listič najmanj dvajsetkrat skupaj, da je postal poškodovan. To je bil lopovski policijski komisar, ki ga je izmajhen.

Nato je potegnil svojo zlato, z dragimi kamni, da so se nesrečnežu zopet vrnile moči, — strahovita dano uro iz žepa.

Bila je njegovo birmsko darilo od botra, nekega policijskega skočila, ki je pokoncu ter se opotekal proti temu. nistra, in Mirko jo je imel vedno v časti. Zdaj je bil. Torej ste res Vi, "je vskliknil Mirko z gremkim glasom, da se loči od nje, ker mu mora služiti v rešitvi. "res je prijazno od Vas, da ste se sploh še vrnili.

Odprl je zgornji pokrov ure ter vtaknil noter listič, da je Vaš namen, da me hočete od lakote.

Tu je moral vsak najti ta listič, ako le uro"odprl je gnati v blaznost in obupnost."

Nato je Mirko z briljantom, ki ga je imel v prstani, "In ako sem to sklenil," je odgovoril glas policijskega izrezala v oknu šipo in sicer tako veliko luknjo, da tega komisarja, ki se je pa zdaj Mirkotu ves drugačen lahko uro spravil skozi.

Nato je vrgel uro skozi okno na trg. Slišal je zmenil, — „ako me je prijelo veselje, da Vas pustum, ko je padla na tla. Razbila se morda ni, ker je bil zloravnajnik lakote trpeti, gospod grof Mirko Višnjegorski, oklep izredno močan.

Zdaj je vsaj nekaj storil za svojo rešitev. "V tej misli, "Potem," je vskliknil Mirko in vzdignil stisnjene je bila velika tolažba zanj. Zdaj je sklenil spati, ker je res, "potem bi se zelo kesali tega ravnjanja, ko bi dobil mislil, da bo na ta način manj čutil lakoto. "Zopet prostost. Jaz ne vem, zakaj me tako sovražite.

Sedel je na stol, naslonil glavo na mizo in skoraj zaspaniku in — da — " Bodite pa prepričani, da Vas bom obtožil pri svojem je začel sanjati.

Hipoma se mu je pa zdelo, da so se vrata njegove sobe, Mirko je hipoma umolknil, kajti zasmehljiv smeh celice previdno odprla.

Malo se je posvetilo v sobo in ko je Mirko odprl, "Dovolj komedije, grof Višnjegorski," je zaklical oči, je razločno videl, da sta dva moška stopila v sobo. Dobrabi policijski komisar, "izvedite torej, s kom imate Eden je imel svetilko v roki in počasi prišel k njemu. "Ali res niste vedeli, da so črni lasje na moji navi samo lasulja?"

Naglo je potegnil policijski uradnik lasulje z glave.

1983

Rdeči lasje so se pokazali, a Mirko še vedno ni izpozjal lopova.

Prestrašen je skočil nazaj ter gledal človeka z rdečimi lasmi in črno brado.

„Kdo ste?“ je vskliknil Mirko, „čemu ste se oblekli, čemu ste me zvabili v to hišo, čemu?“

„Vsaj ta vprašanja se Vam bodo zdela nepotrebita, zato odložim tudi to brado,“ je zaklical nepravi policajec uradnik z vražjim glasom. Nato si je odtrgal črno brado.

V naslednjem hipu je nesrečni grof zastopal:

„Franc Robič, Franc Robič, bandit!“

„Tako je,“ se je zakrohotal Robič. „Gospod Višnjegorski, veseli me, da sem Vas enkrat dobil v svoje roke. Navaditi se boste morali misli, da boste vedno stanovali v tej celici, in da je sploh ne zapustite več, kajti kdor prekorači prag te hiše, ne pride nikjer več med svet, kjer je poprej živel.“

„Bandit!“ je zakričal Mirko ter planil na Robiča: „Kje sem, — kam si me zvlekel?“

„Kam? Oglej si malo tega gospoda. Potem boš vedno kje si in kakšna osoda. Te čaka v tej hiši!“

Zdaj je stopil Robičev spremmljevalec iz teme, ki je doslej stal. Ko je Mirko ugledal obraz tega moža z belim brado in zvitimi očmi za zlatimi očali, mu je bilo jasno, v kak namen služi ta hiša. Mož, ki je stal pred njim, in se radostil nad njegovo grozo, je bil doktor Morač. Hiša je bila torej nova blaznica doktorja Morača, nov pekel na zemlji!

Obsojen v smrt vsled lakote.

Naposled sta mučitelja pustila Mirkota samega. Ta je imel čas, premisljevati svojo osodo.

K sredi sta mu Morač in Franc Robič pustila skledo z mesom, sočivjem in kruhom, da si je nesrečni grof vsaj lakoto potolažil. Tudi vrč vode sta mu pustila in tega je Mirko spil na dušek.

Tako je bil vsaj obvarovan smrti vsled lakote. Toda ali mu ni bilo pričakovati še strašnejše smrti?

Zakaj pa je bil pravzaprav v blaznici doktorja Morača? Le zato, ker ga je ta človeksovražil?

Tega si Mirko ni mogel misliti. Pa tudi tega ne, da ga je Robič zvabil, ker ga sovraži.

Zdaj si je bil Mirko na jasnem, kako je prišel v to hišo. Reči si je moral, ga je imel Ralf Ravington glavno besedo.

Vse druge udeležnike dvoboja je Robič kot policijski komisar izpustil in samo njega je pridržal.

Proti Ravingtonu je bil celo vlijuden ter ga čimprej odpravil v družbi z baronom Cezarjem.

Mirkotu je vedno bolj jasno postalo, da ga je Ravington in morda tudi baron Cesar Slatenski izvabil v past v Londonu.

Toda čemu? Ali pri tem nista imela drugega namena, nego izogniti se dvoboju?

Baron Cezar je bil strahopetec, toda našel bi lahko druga sredstva, da se izogne dvoboju.

Najbrž je bil torej Ralf Ravington duša vsemu,

in doktor Morač ter Robič sta bila le orodje, katera je gotovo plačal.

Kako dolgo bo neki zaprt?

Ako je hotel verjeti Robiču, potem bo vedno zaprt. Potem so ga izvabili v to hišo, da umre tukaj. Doktor Morač in Robič sta bila zmožna, kaj takega storiti.

Mirko je premišljeval šanse, ki bi bile ugodne za njegovo rešitev. Veliike niso bile.

Bil je le en človek, kateremu je bilo vse znano in ki je tudi vedel, kje je ostal Mirko Višnjegorski, — to je bil Marcel Remič.

Marcel ga je najbrž oni dān, ko se je vršil dvobojs, čakal ob šestih zvečer v hotelu Royal, toda Mirkota ni bilo na sestanek.

Iz tega je moral Marcel sklepati, da so Mirkota obdržali v zaporu, v tem slučaju je pa Marcel obljudbil, da ga obišče.

Mladi pomorski častnik ga je torej iskal po londonskih jetnišnicah in pri tem se je morda izkazalo, da Mirkota sploh niso aretirali.

Ako je Marcel to izvedel, potem se mu je moral vzbuditi sum.

Ker je vedel, kam so Mirkota spravili, bo začel naprej v tej hiši poizvedovati.

Mirko je dobro računil, samo da ni vpošteval zvitosti doktorja Morača, ki je ta slučaj že naprej videl.

In res je že zjutraj drugega dne prišel Marcel Remič v blaznico doktorja Morača. Precej hrupno je zahteval govoriti s hišnim posestnikom.

Morač je spoštljivo sprejel častnika. Ta ga je precej osorno vprašal, kaj je postalo iz gospoda, ki ga je včeraj zjutraj privedel policijski komisar v hišo.

„Res je.“ je odgovoril Morač, „ako se ne motim,

1987

je bil ta gospod neki grof. No, gospod je ostal menda eno uro v hiši in isti policijski komisar, ki ga je sem pripeljal, ga je zopet odpeljal. Kaj se je med njima govorilo, ne vem. Zdelo se mi je pa, da sta odšla v najboljšem prijateljstvu.

Temu pojasnilu Marcel ni mogel ničesar ugovarjati.

Ker pa je že vedel, da tega policijskega komisarja, ki je Mirkota zaprl, sploh ni, je stal pred uganko, katere ni mogel rešiti.

Zato ni mogel drugega storiti, nego policiji naznani, da je grof Višnjegorski izginil. Pa tudi Alenka je že policiji to naznanila.

Uboga Alenka! — Kako se je prestrašila, ko je tisto jutro vstala ter šla v skupni salon, da pričakuje Mirkota k zajutrku.

Ko je čakala celo uro, né da bi Mirko prišel, je pozvonila natakarju ter ga prosila, naj gre v sobo grofa Višnjegorskega ter ga zbudi in mu reče, da ga tajnik pričakuje.

Bralci gotovo še niso pozabili, da je prišla Alenka v moški obleki v London in da je kot moški spremjevalec grofa Mirkota, kot njegov tajnik bila vpisana v hotel Royal.

Natakar je odšel v sobo ter takoj prišel nazaj z nyančilom, da grofa Višnjegorskega ni in da ga sploh celo noč ni bilo v sobi.

„Nemogoče!“ je zaklicala Alenka ter skočila s stola.

Ko je pa šla sama v Mirkotovo spalnico, se je morala prepričati, da je postelja še nedotaknjena.

Zdaj je začela poizvedovati ter slišala, da je Mirko še tisto noč, ko se je poslovil od nje, odšel iz hotela.

Vratar ji je to povedal in pristavil, da se Mirko od takrat ni več vrnil v hotel.

1988

Alenki je padel kamen na srce.

Sveti Bog, Mirkota celo noč ni bilo! Kako lahko se mu je v velikem Londonu primerila kakšna nesreča!

Zazdaj sicer še ni imela povoda, da bi skrbela zanj, zato je mirno počakala do opoludne.

Vedno je hodila k oknu ter gledala na cesto, ker je neprestano pričakovala, da se Mirko vrne. A to se ni zgodilo.

Zvečer je sklenila, da obvesti policijo o tem, drugačija ni kazalo.

A kakšen pomen ima za londonsko policijo naznani, da je neki človek izginil.

Dognano je, da v velikanskem mestu Londonu, ki šteje zdaj šest milijonov prebivalcev, izgine vsak dan kakih petdeset ljudij brez vsakega sledu.

Nihče ne ve, kam so prišli in navadno ne pridejo več na svitlo. Izginili so v velikatiski miasi ljudstva, v resnici so pa postali žrtev zločina.

Policija je sprejela naznanilo, da je grof Višnjegorski izginil, precej brezbrižno. Obljubila je sicer Alenki, da poizveduje po njem kolikor bo mogoče.

Mirkota so zapisali v zaznamek izgubljenih, po katerih so angleški detektivi poiščevali.

A to ne pomeni veliko!

Angleški detektivi morajo biti še od privatne strani plačani, da se zanimajo za posamezne slučaje.

Pozneje bomo še opisali slabe razmere, v katerih je Alenka sama ostala v Londonu. Zdaj se hočemo v prvi vrsti pečati z Mirkotovo osodo.

Na Marcela Remiča mladi grof ni mogel več upati.

Toda Mirko se je z vso močjo oprijel nadе, da bo kdo našel listič, ki ga je v svoji zlati urki vrgel skozi okno.

1989

Molil je iskreno, da bi prišla ura poštenemu človeku v roke.

Zazdaj je bil pa brez rešitve prepuščen hudičema v človeški podobi, namreč doktorju Moraču in njegovemu pomagaču, rdečelasemu Robiču.

Mirko je sklenil, da ponudi drugo jutro Moraču veliko denarja, ako ga izpusti.

A tudi na to je malo upal, kajti oni, ki ga je dal tukaj zapreti, je gotovo plačal doktorju Moraču velik znesek.

Mladi grof je stopil k oknu ter zrl ven. Luna je izšla ter s srebrnim sijem obsevala morje, ki je mirno, skoro nepremično ležalo.

O kako krasna mesečna noč! Kako se mu je v duši zbudilo hrépenenje po prostosti.

Tudi to noč ni imel Mirko nikakega ležišča. Ako se je hotel iztegniti, je moral leči na tla. Jetnik se je udal, legel na tla, zatisnil oči ter poizkušal zaspati.

Toda umevno razburjenje mu ni pustilo spati. Ali si je bil gotov, da se sploh še zбудi, ako zatisne zdaj oči? Ali se ni moral batiti, da se bosta lopova prikradla v celico ter ga umorila?

Niti minute ni bil varen v tej hiši; to je vedel.

Hipoma so mu stopile druge, slajše podobe pred dušo, — mislil je na Rožico in si predstavljal njen podobo.

Kje biva zdaj lepa, krasna devojka, ki je morala zanj toliko trpeti?

Oh, koliko slajša je bila takrat muka zanj, ko je bil tudi zaprt v blaznici doktorja Morača in sicer še v domačem kraju.

Takrat je vedel, da biva Rožica v isti hiši, pod isto

streho. Da, takrat je trpel zanjo, prenašal vse nruke zaradi nje in sicer prav rad, a danes —

„Ha, kaj je to? Zognet trkanje, katero je že tolikrat čul na levi steni! To ni bil samo slučaj, ti glasovi so bili znamenje!

Mirko je vstal ter poslušal. Trkanje je bilo vedno močnejše in Mirkotu se je zdelo, da se ne trka z rokami ampak s kakšnim orodjem. Toda bilo ni trkanje s kladičom, ampak praskanje in kopanje v zidu, kakor bi si kaka žival hotela priboriti prehod.

Mirkotu je postalo od minute do minute bolj jasno, za zidom je nekdo kopal, morda tudi vjetnik, ki je hotel na ta način uiti.

Mirko se je splazil po rokah in nogah k zidu; prisnisl je uho nanj ter pozorno poslušal. Zdeto, se mu je, da sliši šepetanje za steno.

Torej ni imel samo enega soseda, ampak dva. V celici poleg njega sta bila najbrž dva nesrečneža vjetni. Kakšna človeka sta-li bila?

Ali sta bila blazna? Potrjeno to še ni bilo, kajti kakor je on, ki ni bil blazen, zdihoval v blaznici, prav tako sta tudi lahko njegova soseda bila po nedolžnem zaprta.

Ura je minila, — trkanje se je ponavljalo, zopet umolknilo, ter se zopet ponovilo.

Zunaj na hodniku so se začuli koraki. Trkanje je takoj utihnalo. Toda čim ni bilo več slišati korakov, se je zopet začelo praskanje in sicer čimdalje bolj močno.

Nenadoma je Mirko videl, da je omet na steni padal dol. Najbrž se je na tem mestu nekaj premikalo, morda kak kamen v zidu.

Ura z zvonika bližnje cerkve je zamolklo bila pol noči.

Kako na dogovorjeno znamenje je nekaj butnilo od strani v kamen, da je padel v Mirkotovo celico. In se je pomolila roka skozi nastalo odprtino.

O Bog, kako shujšana je izgledala ta roka! Mislilo je lahko, da se je ta roka iz groba pokazala.

Pod belo kožo so se videle plave žile tako razločno, se je lahko mislilo, da proderejo nežno kožo. In dar, — ta suha roka je razveselila Mirkota, kajti bilo je, da se mu je prožila v zvezo priateljstva.

Mirko jo je moral prijeti in držati. In ges je planil, ki, jo prijel z obema rokama ter jo trdno držal. Roka mu je zaman poizkušala izviti. Najbrž si je njen ponik mislil, da je izdan od kakega sovražnika, morda ga drži doktor Morač ali Franc Robič.

Zato je šepetal Mirko skozi odprtino:

„Ne boj se, nesrečnež! — Ta, ki drži Twojo roko, Twoj priatelj, Twoj tovariš v nesreči! — O daj, da mi Twojo roko v znamenje, da se hočeva zvezati proti mi, ki naju hoče oba uničiti.“

Tedaj je oživel za steno. Obenem je Mirko čutil, da je roka stisnila. Nato je zaslišal glas, ki ga je skoraj mega napravil, kajti poznal je ta glas, ki je zaklical:

„Ako si Ti grof Mirko Višnjegorski, — ako se ne imam v Tvojem glasu, potem bodi blagoslovljena ura, sem začel trudapolno delo, prebiti zid svoje celice.“

„Sveti Bog v nebesih,“ je zakričal Mirko, pozabivši previdnost, „ali si Ti, Radivoj? Moj priatelj, moj Tebe najdem tukaj?“

„Da, jaz sem, ljubi priatelj, jaz! Jaz sem oni, ki bil včasih grof Radivoj Sokolski imenovan. In zdaj nisi moja roko, razširiti hočem odprtino. O ko me videl, boš mislil, da vidiš pošast, kajti nič več si sem podoben.“

Kako na dogovorjeni znamenje je mekaš buntillo od strani v kamen, da je padel v Mirkotovo celico. In

1992

Preden se pa vidiva, morava s tovarjsem še predela dovršiti.“

„Pri tem delu Ti hočem pomagati.“

„Da, trgaj na svoji strani kamenje. Tukaj je od dimnika. Odstraniti hočemo kamne, ki so zidani okoli Delo ni preteško, kajti apno, ki veže kamne, je izsušen in se da rado odpraskati.“

„Pomagal Ti bom, Radivoj. Še danes moramo gotovi z delom.“

In začeli so mrzlično delati na obeh straneh. — Gospod Sokolski je imel prav. Kamni so se dali radi omara in odstraniti. Deloma na eno, deloma na drugo stran jih polagali.

Tako so vstrajno delali dve uri. Potem je bila prtina že tako velika, da je Radivoj zaklical:

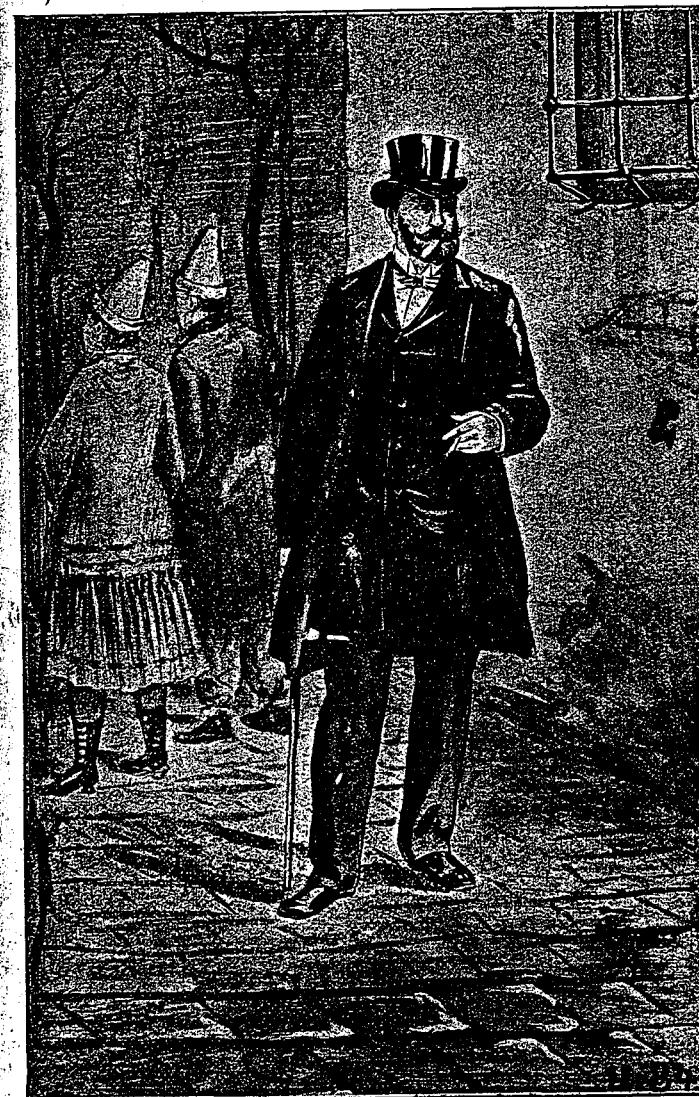
„Dovolj je! Poskušal bom, da se splazim k Ti. Bog nam pomagaj!“

Preteklo je še deset minut, ki so se Mirkotu zdecela večnost, — deset minut, ko je prosil Boga, naj pomaga Radivoju. Mračne misli so mu trapile možgane, mu preletavale dušo kakor temni oblaki.

Tu je torej Radivoja zopet našel! Tudi njega zvlekli v blaznico doktorja Morača! Njega je torej zadela ista osoda! O kako dolgo že je moral zdihovati v ječi. Saj je skoro leto minilo, odkar je nenadoma ginal iz človeške družbe, ne da bi se mogel kak slediti za njim.

Zdaj se je Radivoj Sokolski prernil skozi zid. Prtina je bila še tako ozka, da je moral grof napeti svoje moči. Ako mu ne bi telo tako shujšalo, bi se mogel skozi splaziti.

Zdaj se mu je pokazala glava in potem rame. Minil mu je pomagal skozi odprtino. Naposled je ležal Radivoj



84 „V par minutah bom pri Vaju v gostilni,“ je rekел lord Aberden in se obrnil proč.

Satanelo in Lola sta naglo korakala proti krčmi.

Strah na Sokolskem.

250

Mirkotovem objemu. Moža sta se držala objeta ter začela britko ihteti.

Kdo bi ne razumel bolečine in razburjenja, ki je napolnjevala prijatelja.

Nekdaj sta skupaj živila v sreči in sijaju, v bogastvu in udobnosti, — in zdaj sta se našla v najstrašnejši hiši na svetu; bila sta jetnika brez pomoči, ki sta zdihovala v strahoviti ječi, ne da bi kaj zakrivila.

„Moj dragi očetovski prijatelj,“ je v solzah vskliknil Mirko, „kaj si moral trpeti. Šele dva dni sem v tej strahoviti hiši in vendar vem, da se dolgo ne more živeti tukaj.“

„Kaj sem trpel,“ je odgovoril Radivoj s slabim glasom, „poglej me in vedel boš.“

Radivoj je stopil nazaj in ko ga je Mirko pogledal, se je skoro od groze zgrudil na tla.

Ali je bil res toj grof Radivoj Sokolski, ponosni človek plemenite rasti? Oh, prav je imel, ko je rekel, da je podoben pošasti. Bil je tako suh, da je imel le še kožo na kosteh. Rebra so mu stala ven, — lica so popolnoma izginila, globoke luknje so stale na njih mestu. Oči so mu ležale v globokih jamah, obkroženih z višnjevimi krogri. Divja, zmršena brada mu je obdajala obraz, lasje so bili dolgi, da so' mu v zmršenih kodrih padali na rame.

Obleke ni skoro nič imel. Par cunj mu je le neznatno zakrivalo goloto.

Naga rama, tam je gledalo nago koleno, roke in rame nepokrite. Na nogah ni imel niti čevljev, niti nogavic. In kako dolgo se ni več umil!

Na obrazu so se mu poznale krvave srage, znamenje, da so ga tudi mučili.

„Prokleti naj bodo oni, ki so Te takega napravili!“ je zaklical Mirko, „naj jih Bog kaznuje, — in bo jih tudi!

Ali ni dobro znamenje, da misli Bog dobro s Teboj, ker me je pripeljal v to hišo? Zdaj vidim, da je bila to božja previdnost. Skoro se veselim, da so me še povi zvali v past in me pripeljali sem."

"Ubogi Mirko," je rekel Radivoj, "Tvoje veselje ne bo dolgo trajalo. Ako misliš, da lahko ubežimo, se motiš. Hiša je zastražena, celice zaklenjene in omrežje na oknu trdno, da ni nobene možnosti bega."

"Zakaj si pa skopal luknjo v zid, če si tega minjenja?"

"Na dimniku tamle sloni moja zadnja nada," je odgovoril Radivoj, "rekla sva si, da se morda nama skozi dimnik posreči priti na streho. To bi ne bilo nemogoče. A kaj potem, ako res pridemo na streho? Previsoka je, da bi se moglo skočiti z nje. Prav tako na slabem bi zgoraj bili, ker nimamo vrvi, da bi se po nji spustili dol."

"O tem bomo še govorili," je odgovoril Mirko, "a zdaj mi povej, — dela skozi zid nisi sam storil, — kdo je oni, ki stanuje s Teboj v celici in s katerim si se zvezal?"

"Takoj ga boš izpoznaš," je odgovoril Radivoj, potem se je sklonil k odprtini ter zaklical:

"Pojdi ven, nesrečnež! Pokaži se najinemu novemu prijatelju!"

Takoj se je priplazil skozi odprtino človek in ko je stal v celici, je Mirko v grozi zakričal ter odskočil, kajti človek je izgledal kakor pošast iz pekla.

Bil je popolnoma gol človek. Niti koščka obleke ni imel na sebi. Telo mu je bilo umazano, zmršena brada mu je visela na prsi. Izgledal je kakor bi dolgo časa živel v puščavi, kjer ni imel prilike, brigati se za svojo zunanjost.

Mirkota ni ostrašilo samo to, ampak še bolj živinski izraz tega človeka.

To je bil res blazen človek in bil po pravici v blazi doktorja Morača, samo želeti bi bilo, da bi se mu bolje streglo. Tako je pa popolnoma podivjal.

"Radivoj," je zaklical Mirko, "kako pride ta nesrečnež k Tebi?"

"Nekega dne so ga pahnili v mojo ječo," je odgovoril Radivoj, "v začetku mi je bil zelo nevaren, ker mi je tregel po življenju. Parkrat me je zbudil iz spanja, kajti klepal mi je z rokami vrat ter me hotel zadušiti. Toda pogomoma se mi je posrečilo, da sva se porazumela. Zdaj včasih celo pameten in ve, kdo je in kako je prišel sem. Toda taki trenotki naglo minijo in potem začne opet besneti. — Kljub temu sem sklenil, ako se mi bég posreči, da ga vzamem s seboj."

"In kdo pa je?"

"Najin krajjan," je odgovoril grof Radivoj, "človek, ki je užival poprej srečnejše dneve. Odvetnik mora biti, kajti neprestano govorí o pravdah, ki jih je vodil. Najbolj čudno je pa, da večkrat imenuje neko ime, katerega nikdva ne izgovoriva rada, ker pomenja za naju sramoto."

V istem hipu, ko je Radivoj izgovoril te besede, je nazni človek šepnil:

"Lola, — Lola!"

"Ali veš za njegovo ime?" je vprašal Mirko in Radivoj je odgovoril:

"Ime mu je Albert. To je vse, kar sem izvedel od njega. Svoje matere se vedno spominja in ako postane preveč besen, mi je treba le zaklicati: 'Albert, mati pride!' Tako je potem tih in ponižen kakor otrok."

"In kdo ga je spravil sem?"

"Tega še ne vem! Toda umobolen je, — to je domano! Toda če bi se njegova bolezń ne dala ozdraviti,

ko bi ga spravili v kako drugo blaznico nego v to morilsko jamo, — je še vprašanje.“

Nato se je grof Sokolski obrnil k blaznemu, mu pogledal v oči ter rekel:

„Ali hočeš bežati z menoj, Albert?“

„Bežati!“ se je režal blazni. „Ubogega Alberta žeber — ogreti se hoče na solncu! Naglo, Lola, primi me za roko, — ne, ne, Ti me ne boš umorila, čeprav si mornalka! — Haha, preiskovalni sodnik, — Vam je li znani plavi domino? — Pojdi k vragu, ženska, Ti si me izdala!“

181. poglavje.

B e g.

„In zdaj, Mirko,“ je nadaljeval Radivoj ter objel prijatelja, „mi povej, kako je tam zunaj v svetu, ki ga že tako dolgo nisem videl? Predvsem, kako je moji dragi Alenki? Oh, kolikokrat sem si, ko sem zdihoval v tej grozni ječi, predstavljal, kako hodi črnooblečena sama in zapuščena po mojem gradu! Potem mi je bilo, kakor bi slišal, kako hrepeneče kljice moje ime. Bogve, kolikokrat je stala pred mojo sliko ter jo gledala! — Oh, kako zapuščen se ji mora zdaj zdeti Sokolski grad!“

Mirko se je prestrasil, ko je slišal Radivoja takoj govoriti, kajti vedel je, da bo ubogemu, teško izkušenemu človeku moral povedati še strašnejše reči.

„Radivoj,“ je zaklical Mirko ter krepko stisnil prijatelju roko, „v tem se nisi motil, da Alenka zelo žaluje za Teboj. Še nikoli ni bilo deklice, ki bi tako iskreno in zaupno ljubila svojega izvoljenca kakor Alenka Tebe. Da, črnooblečena hodi, kakor bi žalovala za mrtvimi. A vendar je še vedno prepričana, da še živiš.“

„Kaj, — to je čutila, slušila?“ je vskliknil Radivoj, oči so se mu veselja zabliskale. „O to je slutnja ljudi, ki nikoli ne varata! In iskala me je, kajne, Mirko, da me je s koprnečim srocem?“

„Vse je poiskušala, kar se je dalo storiti, a brez uspeha, kajti izginil si kakor bi se v zemljo pogreznil.“

„To je res, ako se postane žrtev takega lopovstva,“ rekel Radivoj.

Alenka se je celo obrnila na najboljšega detektiva Evropi, da Te poišče; naročila je Edvinu Listru, naj najde.“

Komaj je Mirko izgovoril to ime, ko je videl, da se Radivoj opotekel nazaj in kako se je v njegovem obrazu izalo sovraštvo in besnost.

„Edvin Lister, praviš!“ je zamolklo vskliknil grof Radivoj Sokolski. „Na tega se je Alenka obrnila? — Aha, tem mi je umevno, da se je tema, ki je zakrila mojo bo, še bolj zgostila. Potem mi je umevno, da niti žarek tve ni prišel v mojo ječo. Edvin Lister je namreč lopov, ki me je spravil sem.“

„Edvin Lister. Te je spravil sem?“ je zakričal Mirko.

„Brez dvoma!“ je rekel Radivoj, „spominjam se nazaj, da lahko povem, kako se je vse zgodilo: Bil sem v svoji sobi v hotelu v Berolini ter se pogovarjal z Edmon Listrom. Hipoma sem opazil, da me zapušča zaradi lopov, ki me je omamil. In ko sem se po dolgem času odpril, sem bil tu v blaznici doktorja Morača. Torej me je najbrž v kakem zaboju spravil iz hotela. Po mojem ujetju je storil to lopovstvo raditega, ker sem bil načudil, kaki skrivnosti, vsled katere bi bil on na škodi.“

„Jaz Ti hočem pojasniti to uganko,“ je rekel Mirko, „na mi je skrivnost, katero bi Ti takrat skoro odkril.“

Ali se spominjaš, da sem Ti takrat pravil, da sem Rožico v Ameriki?"

"Da, prav dobro se spominjam! Kje je zdaj nesrečni otrok?"

"O kruto sem bil varan, ko sem Ti to povedal, sem slep in nisem nikoli mogel videti one, ki mi takrat v Ameriki rešila iz razbitega vlaka. Rekla mi da je Rožica in jaz sem jo vzel na svoje srce. V resi je bila pa Lola, zločinka Lola. Takrat bi moral Ti deti ono, ki sem jo imel za Rožico. Pogled od Tebe zadostoval, da bi celo mrežo prevare raztrgal. Tod se je moralo zabraniti. O zdaj mi je jasno in tudi Ti boš pritrdil: Med Edvinom Listrom in Lolo je morda obstajati skrivna zveza. Tebe je odstranil, da reši Lolo."

Grofu Radivoju se je zasolzilo.

"Lola in vedno le Lola! — to je vir, iz katerega prišla vsa nesreča mojega življenja. Vidiš, Mirko, vsi bede in nesreče je kriv pregrešek moje mladosti. Če bi takrat ubogi Minki ohranil zvestobo, ko bi je nisne pahnil od sebe! Zaslepljen sem bil od neke sumice v komedije, ki se je igrala z menoj. Mesto Minke postala nesramna Arabela moja žena. Prokleta boda kača Arabela; — prokleta Lola, katero je Arabela dila, — prokleti naj bosta obe!"

"Stoj, prijatelji!" je zaklical Mirko. "Tvoja klečka se je že izpolnila, preden si jo izgovoril. Grozno je bilo roka zadela Arabelo in Lolo. Kači sta požrli in uničili druga drugo! — Lola je lastno mater pahnila s Krvavcem v reko. Arabela je mrtva — in Lolo so kot morilki matere vrgli v ječo."

Tedaj je Radivoj vzdignil suhe roke proti nebuh, trpeči, shujšani obraz mu je še bolj obledel in telo se je streslo, ko je zaklical:

"Da, Ti si pravičen, Ti veliki sodnik v nebesih! Ako je mera greha polna, potem kaznuješ kakor si rekeli: Oko za oko, zob za zob!"

Arabela mrtva, umorjena od lastne hčere Lole! Lepa sleparka razkrinkana kot morilka! Da, Mirko, zdaj sva maščevana, obe sta se spokorili!"

"Obe," je potrdil Mirko, "kajti Arabela počiva že v grobu in v tem hipu, ko midva tukaj govoriva, je pa rableva sekira odsekala Loli glavo."

Blazen krohot je zadonel po teh besedah. Ko sta se moža ozrla, sta videla blaznega človeka stati sredi celice, oči so mu žarele v strašnem ognju.

A to ni bila več blaznost, ki se je čitala na nesrečnikovem obrazu, to je bil kes, obupnost, groza! Zbudil se je nenadoma iz hudih sanj!

"Ni es!" je vskliknil blazni Albert, "Lolina glava ni padla pod rablevo sekiro, — ona je prosta, — prosta kakor ptica v zraku!"

"Kaj pomeni te?" je zaklical Radivoj, "ta nesreča než ve več o Loli nego Ti, Mirko. Kdorkoli si že, ubogi človek in ako si razumel, kaj sva govorila, povej nama, kaj veš o Loli?"

"Kaj vem o nji!" je vskliknil blaznik. "Haha, to vjem, da je ta ženska kriva, da stojim zdaj pred Yama pol živali, pol človeka, — jaz, ki sem bil pred par meseci v K. še ugleden odvetnik. Albert Fabrič so me takrat imenovali, ko sem bil še človek. Sodišče me je postavilo morilki Loli za zagovornika."

"Oh, saj sem si mislil, da je kakšna ženska spravila nesrečneža ob pamet!" je vskliknil Radivoj.

Tedaj je stopil Albert k obema in v očeh mu je strahotno žabljaskalo, ko je rekел:

"Ko bi me spravila le ob pamet, ko bi me spravila
Strah na Sokolskem." 251

Ie ob življenje, kaj to! Toda napravila je iz mene, poštenjaka, tatu, — iz sina, ki je častil svojo mater, nehvaležnega lopova, ki je s svojo lahkomiselnostjo povročil smrt svoje matere. Omamila me je s svojo lepoto, da sem jo izpeljal iz ječe ter bežal z njo v London. Tu me je hladno in neusmiljeno pahnila od sebe in tedaj sem postal to, kar sem zdaj, — človek brez imena, bitje, ki ne zasluži več imena človek. O kako rad bi dal svoje življenje, ko bi le še enkrat mogel videti lepega demona svojega življenja. — Poglejta te roke, gospoda, — kajne, shujšane so do kosti, toda močne so še dovolj, da se oklenejo lepega vrata te vražje ženske ter jo zadavijo. Zadaviti jo hočem, da, umreti mora! Oh, jaz ne umrem poprej, dokler se ne maščujem nad njo! Rablu sem jo odpeljal, zato hočem sam biti njen rabel. Tako kakor ona mora poginiti vsaka nezvesta ženska, vsaka nesramna vlačuga!"

Radivoj in Mirko sta prestrašena odstopila. Albert je te besede tako divje izgovoril, da sta se poslušalca zdrznila. V tem hipu ubogi človek gôtovo ni bil blazen! Nastopil je pri njem eden onih jasnih trenotkov, ko se je zavedel in zdaj sta poslušalca tudi vedela, s kom sta skupaj in kdo je kriv njegove nesreče.

"Resnično!" je zaklical grof Radivoj, "so ljudje na svetu, ki so bili rojeni le drugim v pogubo. Ta Lola je bila bič že za marsikoga, a zdaj ne govorimo več o nji. Povej, ljubi Mirko, ali si kaj slišal o Rožici?"

"Ne, dragi prijatelj! Še vedno je Rožica brez sledu izginila. Toda ako se rešiva iz te ječe, jo hočeva iskat. Povedati Ti moram pa še nekaj drugega, kar Te ne sme preveč zgrabiti. Poprej si omenil, da se Alenka žalostna sprehaja po Tvojem gradu. A temu ni tako, Alenke ni več na Sokolskem gradu."

"Kaj," je vskliknil Radivoj s tresočim glasom, "moj grad je zapustila? Kaj je pa z ubogo Minko in starim Martinom? Torej sta zdaj sama na gradu? Ti maješ z glavo? Torej tudi nista več na gradu? Kaj je dovedlo moje zveste, da so zapustili grad mojih očetov?"

"Prisiljeni so bili na vrat na nos oditi iz Sokolskega gradu, ker jih novi gospodar ni več trpel notri."

"Novi gospodar!" je zakrical Radivoj ter se prijel za srce. "Torej je nov gospodar na Sokolskem gradu?"

"Baron Cezar Sokolsko-Slatenski se je polastil Tvojega premoženja!" je odgovoril Mirko, "sodišče ga je pale za upravitelja do preteka leta postavilo. Ako se pa v enem letu ne vrneš in ne dokažeš, da še živiš, bo Sokolski grad za vedno prišel v last temu človeku, ki Ti je tako nepodoben kakor je nevreden starega gradu."

"Zdaj pa na beg," je zaklical Radivoj, "drugega pota ni, poskušati moramo, da pridemo skozi dimnik na streho. Od tam bomo morda mimoidoče ljudi opozorili nase, ako se nam ne posreči, da pridemo po strelovodu na tla. Pojdi za menoj, Mirko, toda objemi me še poprej, kajti bogve, če prideva oba živa iz ječe."

Iskreno sta se prijatelja objela; čutila sta, da sta dospela do najpomenljivejšega trenotka svojega življenja.

"Ti moraš tudi z nama, Albert!" je rekkel Radivoj nesrečrežu, ki je zopet temno strmel pred se. — "Zdaj pa z Bogom iz ječe!"

Spravili so se na delo, ki ni bilo posebno teško. Iz rova, ki je vodil dim v zrak, so morali nekaj kamnov stolci in ker je bil zid star in prhel, se jim je to skoro posrečilo. Tekom ene ure so napravili toliko odprtino, da so lahko pogledali v rov.

"Nisem se motil," je veselo zaklical Radivoj, "bil

2003

2004

2002

2005

sem namreč mnenja, da mora biti v rovu lestva, po kateri hodi dimnikar, kadar ometava dimnik.

Zdaj jo čutim z roko. Torej nam bo lahko priti na streho. — Naprej, pojrita za menoj.“

Radivoj je prvi zlezel v dimnik, za njim Mirko in zadnji Albert.

Nesrečnež je menda dobro vedel, da gre za prostost.

Poleg tega je imel Radivoj tak vpliv nanj, da je Albert vse storil, kar mu je Radivoj ukazal.

Zelesna lestvica je bila dovolj močna, da so jo lahko zanesljivo porabili. Begunci so drug za drugim plezali po nji vedno višje in višje.

Skoro jih je obdajala gosta tema.

Toda razumevali so se med seboj s tihimi klici. Radivoj je poprej vsak klin poskušal, če je dovolj trden, preden je nanj stopil.

Omet na zidu se je odkrušil pri njih dotiku in saje, ki so se že dolgo let nabirale na stenah, so letele okrog ter jim pokrivale obraz, da so bili popolnoma črni. Morali so oči zatisniti, da niso oslepeli.

A vse to jih ni oviralo v prostosti, premagali bi še večje težave in nevarnosti.

„Jaz že zrak čutim,“ je nenadoma zaklical Radivoj, „to je dokaz, da se bližamo strehi. Jaz bom prvi stopil na streho ter Vama povedal, kako gori izgleda in kakšne ugodnosti imamo, ako ostanemo gori. Saj ne vem, ali je streha zelo poševna ali ravna.“

„Kolikor se spominjam, je strma,“ je odgovoril Mirko, „toda preveč mi in mislim, da se bo lahko hodilo po nji.“

Radivoj že ni več slišal teh besed, ker se je že skozi odprtino splrazil na streho.

Ker je dimnik še kaka dva metra nad streho molel,

je moral Radivoj previdno spustiti z njega na streho. Naposled se je je z nogami dotaknil.

Radivoj se je ozrl krog sebe. Bila je jasna mečena noč, zato je lahko vse razločil v svojo bližini.

Predvsem je videl, da je streha strma, da ima pa v kraju širok žleb, ki mora ustaviti človeka, ako zdrsne po strehi. To je malo zmanjšalo grozečo nevarnost.

Potem se je Radivoj ozrl na trg ter opazil, da ni bilo nobenega človeka. Tudi na morju ni bilo videti ne ladije, ne ptice.

Mirko in Albert sta tudi skoro dospela do Radivoja.

In zdaj so vsi trije čepeli pri dimniku ter gledali dol v strašno globočino, ki se je odpirala pred njimi.

Samo malo se napačno stopi, in strmoglavi se v globino brez vsake nade na rešitev, kajti človek bi se razstreljal na drobne kosce, ko bi padel dol.

A niti Radivoj, niti Mirko nista mislila, da bi se opet vrnila v ječo. Ne, kljub nevarnemu položaju sta dovoljno srkala zrak prostosti.

Pod seboj so videli celo morje londonskih hiš, občevanih od lune. Slišali so tudi zvonjenje. Da, spodaj je bila prostost, a globok prepad jih je še ločil od nje.

„Nekaj moramo storiti,“ je naposled rekel Radivoj, „preiskujmo, ako bi se ne dalо priti s strehe na tla. Spanje je sicer majhno, toda poskušati moramo na tak način.“

Preden je Radivoj še kaj sklenil, mu je Mirko hlastno zaklical:

„Zdaj ne boš več izpostavljal svojega življenja. Zdaj moraš meni prepustiti, da grem na ogled.“

Preden mu je Radivoj mogel ugovarjati, se je Mirko spravil na pot.

Z največjo previdnostjo je plezal po rokah in nogah

proti žlebu. Radivoj je s strahom opazoval svojega prijatelja.

Vedel je, da je bil Mirko v največji življenski nevarnosti.

Mladi grof se je prijel za žleb, ko se je poprej prepričal o njegovi trdnosti.

Potem je sklonil glavo naprej, da pogleda dolizidu hiše.

Radivoj je čutil, da so mu lasje ustali na glavi. Kaj je videl, da visi Mirko nad prepadom. Celo Albert, ki je bil sicer brezbržen, je postal nemiren. Nerazumljivo je stokal ter se moral premagovati, da ni vstal in kastoril.

„Mirko, Mirko, pojdi nazaj,“ je vskliknil Radivoj, „prosim Te, vrni se, jaz ne morem dlje prenašati tega strašnega pogleda.“

Mirko se je res počasi in previdno sklonil nazaj ter se prijel žlebu.

„No, kaj si videl,“ je vprašal Radivoj, „ali imam kakšno upanje?“

„Nikako!“ je odgovoril Mirko, „zid pada strmo, gladko in brez lestve ne pridemo s strehe.“

Radivoj je molčal, ko je slišal to žalostno vest. Nato je sklonil je glavo v roke ter si grabil sive lase.

Izprevidel je, da mu ni drugega storiti, nego vrnil se spet v ječo, iz katere je tako odločno sklenil ubežljivost odkupil.“

„Mirko,“ je tiho zaklical, „Mirko, prijatelj, vrni se.“

Mirko je nastopil zopet težavno pot nazaj in prečasa je trpelo, da je preplezal 20 čevljev dolgo pot. Stokajoč je končno sedel poleg Radivoja.

Tiho so čepeli pri dimniku, nihče ni govoril besede. Naposled se je oglasil Radivoj:

„Izbirati je nam zdaj le dvoje. Ali se vrnemo v jed-

novna prenašamo muke, ali pa ostanem na strehi zdani v upanju, da pridejo ljudje mimo. A to je slabo, kajti hiša je precej oddaljena od lončkega življenja in vrvenja in lahko mine več ur, pride kak človek mimo.“

„Le preveč res je to,“ je zaklical Mirko, „iz lastnega čiranja Ti lahko povem, da komaj lahko računamo naakega mimoidočega. Pa tudi ko bi se kdo pokazal, ne bo slišal, ker je previšoko.“

Radivoj je sklonil glavo na prsi ter zamolklo reklo: „Potem nam ostane le še eno: prostovoljno udati smrt! Jaz za moj del nisem voljan zopet priti v ječo. Ne morem več prenašati muk, ki me čakajo. Tisočkrat raje smrt, ki me oprosti vseh bolečin.“

Kar se Tebe tiče, prijatelj, si še prmlad, da bi živil življenje. Svetujem Ti, da se zopet vrneš v ječo. Potem najdejo že jutri moje razbito truplo in s tem opozorjeni, da se gode v hiši reči, o katerih doslej nista slušili. Morda prineso moje truplo k policiji in ta od doktorja Morača zahtevala pojasnila, iz kakega kaška sem šel v smrt. Potem moj samomor vsaj brez mena ne bo. Preiskali bodo hišo in uvedli strogo preverjanje proti doktorju Moraču, Mirko, na ta način je mogče, da se Ti odpro duri ječe. Ako bi to natanko potem bi rad umrl, ker bi s svojo smrtjo Tebi

izbrisali, potem bi rad umrl, ker bi s svojo smrtjo Tebi

„Kaj, ali misliš, da bi jaz sprejel to žrtev?“ je vskliknil Mirko s tresočim glasom, „o nikoli, nikoli! Ali bova skupaj ali skupaj umrla. Ker pa živeti ne moreva, bova v smerti združen.“ Radivoj, jaz umrem s Teboj!“

„Ne, tega ne smeš,“ je zaklical Radivoj, „pomisli Rožico, pomisli na ono, ki jo ljubiš! Kaj bo iz kras-

2008

nega otroka, ako pride zopet na dan in Tebe več najde?"

Toda Mirko je žalostno zmajal z glavo.

„Rožica,“ je vskliknil in glas se mu je tresel, ve, ako še živi. Zdi se mi, da me čaka že gor zvezdami. Da, Rožica, pridem, pridem, skoro bova žena.“

„Dobro, naj bo,“ je zamolklo vskliknil Radivoj, paj hočeva umreti, kakor sva živila kot neločljiva jatelja.“

Natq sta si stisnila roke in si dolgo gledala.

V tem hipu se je vzdignil blazni Albert. S trd odločnim glasom, iz katerega ni več odsevala blaz je zaklical:

„Vidva sta sklenila umreti, vzemita torej tudi s sebej. Kar je pri Vaju prostovoljen sklep, to je potreba. Jaz sem smrti posvečen.“

Tedaj mu je Radivoj pomolil roko ter svečano „Dobrodošel, nesrečnež!“

182. poglavje.

Rešitev iz nebes.

Kakšen prizor! — Trije človeki, ki niso bili ljudem podobni, so stali na strehi roko v roki, pripravljeni na smrtni skok! Nad glavami so jim plavali temni oblači, kajti luna je izginila in zvezde so ugasnile, kakor hotele videti strašnega dejanja, ki se bo zdaj zgodilo.

„Pojdimo drug za drugim v smrt,“ je zaklical Radivoj, „jaz sem najstarji, zato imam prednost.“

„Ne,“ je zaklical Albert, „jaz sem najbolj

stti. Vidva umreta nedolžno, jaz sem pa smrt zaslужil. Sita mené prvega v globočino.“

„Naj bo,“ je odgovoril Radivoj, „potem skočim jaz poslednji Ti, Mirko. Zdaj pa še enkrat molimo ter se vijaznimo z Bogom.“

Počasi so pokleknili. Sklenjene roke so vzdignili poti nebu in Radivoj je zaklical:

„Vsemogočni Bog v nebесih, usmili se naših grešnih in ne štej nam v zlo, ako vržemo življenje, katero

nam Ti dal, kot breme od sebe. Oče v nebесih, Ti

da tega greha ne storimo v temni odločnosti, ki jo

slabo v razkošju prezito življenje, ampak iz obupnosti vsled bodočega človeka nevrednega življenja. Vse-

ni v nebесih, videl si naše muke, sam si nam vcēpil

sel, da se s smrtno oprostimo neskončne muke. Raz-
nosti torej svoje roke, da nas sprejmeš. Od Tebe smo

usmili, k Tebi pojdemo! Bodи nam milosten, oče v ne-
bih, usmili se nas. — Amen!“

„Amen!“ se je kakor odmev oglasilo iz Mirkotovih Albertovih ust.

Nato so možje zopet vstali.

V očeh so jim zablestele solze. Albert je bil tako njen od kratke molitve, da je glasno ihteč zakril z ro-
mi obraz ter zaklical:

„O ko bi mogel jaz tako čistega srca iti v smrt kakor

ljudva. A le predobro čutim, da me čaka tam pogubljenje-
na božjega prestola bom vržen v temo, kajti zapravil

bez nogami, sem teptal božji dar življenja.

Jaz se sodim sam, da me ne bodo drugi sodili. Vama

iskrena zahivala, da sta mi še v zadnjem hipu življenja

ukazala dobroto, da sta mi stisnila roko. Hvala Vama,

vredna sta me izkazala vrednega Vajinega prijateljstva.

Z zadnjim dihom bom Boga prosil, da Vama pošlje

Strah na Sokolskem.

rešitev, da storiti čudež, čudež, kakršnega je mogod
njemu storiti.“

Ko je izgovoril te besede, se je Albert splazi
žlebu.

Tam je vstal Radivoj in Mirko, ki sta se v
oprijela dimnika, sta videla, kako se je nago telo ne
neža očrtalo na nočnem nebu.

„Mati, mati, k Tebi grem,“ je zakričal Albert
som, ki je mozeg pretresel poslušalcema, „Ti pa, I
Ti vlačuga, ki si me spravila v bedo, napravila iz
zločinka in žival, bodi prokleta na vse veke!“

Nato je Albert skočil z močjo, kakor bi šlo v z
in ne v smrt, z žleba.

Sekundo sta videla Radivoj in Mirko, ki sta
zakričala, postavo nesrečnika viseti v zraku, nato je
izginil.

Dve sekundi sta minili, nato se je zašlišal zam
pačec, nato je postal tiho.

„Mrtev je,“ je v grozi zaklical Mirko.

Toda Radivoj je vzdignil roko ter mirno rekel
„Rešen je, kajti duša mu je šla k Bogu. In zd
še enkrat stisnila roko, zadnjikrat na zemlji! Ne sm
postati mehka, ampak umreti hočeva kakor moža.“

„Pojdiva skupaj v smrt,“ je mehko prosil Mi
„primiya se za roke, stopiva k žlebu ter se objeta
ženiva v smrt.“

Naj bo tako, ljubi sin! Daj mi roko in nasto
strašno pot. Glej, nebo se je zjasnilo, oblaki so zope
ginili, luna zopet sije in nama pošilja zadnjo luč, ki
vidiva na zemlji.“

Roko v roki sta stopala Radivoj in Mirko proti ž
Nič več nista govorila, sklenila sta z življenjem
njih misli so se pečale samo še z Bogom.

Vendar ne, — v Mirkotovi duši se je pojavila še
enkrat podoba ljubke deklice, katero je ljubil z vso dušo
in vsem srcem. Ime Rožica so mu izgovarjale ustnice.
Tako sta dospela do žleba. Prijela sta se ga ter gle
dala v globočino.

Spodaj sta videla ležati temno truplo v mračni luži,
— bil je Albert.

„Zavidanja je vreden,“ je šepetal Radivoj, „poleg
tega je že prestal, kar morava midva še prestati. A naj
bo, v kratkem bova tudi midva tam, kjer je zdaj on.
In zdaj, Mirko, me objemi, krepko me stisni nase, tudi
jaz Te hočem držati. In potem dol — v globino. Oh,
zakaj ni morje tako blizu, da bi lahko skočila vanje.
Potem bi imela saj miren grob.“

Mirko je padel Radivoju na srce ter zatisnil oči.
Čutil je, kako ga je prijatelj trepetajoč stisnil nase. In tako
glasno je bilo in tolklo Radivoju srce, da je slišal Mirko
vsak udarec.

Življenje obeh mož je viselo le še na nitki. Še eno
sekundo in vse bi bilo končano.

Mirko je tudi pričakoval, da bo zdaj padel, da ga
bo Radivoj potegnil s seboj. A še vedno se ni zgodilo
ničesar, še vedno je čutil žleb pod nogami.

„Kaj Ti je, Radivoj?“ je vprašal Mirko, „zakaj ne
izvedeš najinega sklepa? Ali Ti manjka moč?“

„Ne, moči mi ne manjka, dragi prijatelj,“ je od
govoril grof. „Toda čudno šumenje sem slišal nad glavo.
In ko sem še enkrat odprl oči, sem videl neko prikazen
nad seboj. Ne vem, ali je zemeljska, — ali morejo oči
človeka, ki je v naslednjem hipu že mrtev, videti stvari,
ki niso več od tega sveta.“

Mirko se je ozrl navzgor; klic začudenja se mu je
izvil iz prsij.

2012

„Radivoj,“ je zaklical, „nad glavama nama visi zračni balon!“

„Balon? — Ni mogoče! A vendar, prav imaš, prijatelj, da, balon je in spodaj nosi čoln. O ko bi ga midva Moraču, ne da bi bilo treba iti v smrt.“

„Poskušajva poklicati ljudi, ki so v čolnu,“ je rekel Mirko v največji razburjenosti, „zdaj sva podobna nesrečencem na morju, ki vidijo v svoji bližini rešilno ladijo. Kličiva, morda se rešiva!“

„Prav imaš!“ je vskliknil Radivoj. „Kličiva!“

Oba sta začela kričati in klicati, kolikor so jima pluča dopuščala. Ker je bil balon le kakih dvajset metrov oddaljen od njih, so jih najbrž slišali.

Kljub temu bi jima ničesar ne koristilo, — kajti balona se ni moglo ravnati, — le ako bi ugoden veter balon gnal v tem hipu čez streho, bi bila rešitev mogoča.

„Bližje nama prihaja,“ je vskliknil Radivoj, „pripravi se, Mirko, da se primeš za čoln, ko dospe do naju. Ničesar nimava izgubiti, ampak vse le pridobiti. Mir in odločnost, Mirko, — zdaj velja!“

Ljudje, ki so bili v balonu, so s strahom opazovali, ko jih je veter gnal proti strehi; bali so se najbrž, da jih bo veter popolnoma zagnal na streho.

Toda zabraniti niso mogli, da je balon prihajal vedno bližje strehe.

Zdaj se je v čolnu pokazala oseba ter gledala dolu. „Usmilite se naju,“ je zaklical Radivoj, „vzemite naju v čoln!“

Clovek ni odgovoril, kakor se je videlo se je prestrašil ljudij na strehi. Toda Bog je najbrž sklenil, reweža rešiti.

2013

Veter je gnal balon naravnost proti žlebu in zdaj se je čoln že dotaknil tega.

„Naprej, priporočiva se Bogu,“ je zaklical Radivoj, „primi čoln in skoči vanj.“

V naslednjem hipu sta se moža prijela čolna ter se zavijhtela nanj. Ne da bi vedela, s kom bosta notri delila prostor, sta z glavo naprej padla v čoln.

V istem hipu, ko se je to zgodilo, se je v drugem nadstropju blaznice s polno silo odprlo okno in slišal se je besen glas:

„Ona sta, — ona sta, — lopova sta ušla, — balon ju je odpeljal.“

Toda doktor Morač je prišel prepozno. Vsled ugodnega vetra, ki je pihal od druge strani, je balon odletel. Clovek v čolnu je odrezal par vreč, ki so bile s peskom napolnjene, ter jih spustil na tla.

Kakor iz kletke ušla ptica se je balon vzdignil in veter ga je gnal proti morju.

„Lopova sta nam ušla!“ je zakričal Morač, „razločno sem slišal njih glasova. Hudiča, balon ju je odpeljal! Izgubljena sva, Robič, ako jih zopet ne vjameva!“

Rdečelasi bandit ni odgovoril, ampak je naglo potegnil revolver ter ga izprožil na slepo srečo.

Ako bi kaka krogla, — Robič je namreč petkrat ustrelil, — zadela balon, bi bili ljudje v njem lahko izgubljeni, ker bi balon eksplodiral.

Toda Robič je prehitro streljal; krogle so letele mimo balona, ki se je ponosno vzdignil v zrak.

Morač in Robič sta z besnimi očmi gledala za njim. Toda bil je že izven njih moči in ostalo jima ni drugega, nego kleti za njim.

Balon se je obrnil na morje. Skoro je visel kot blesteča krogla nad valovi. Naposled je izginil daleč na morju.

183. poglavje.

Nič več tako sama na svetu.

Rožica je po dolgi vožnji na železnici in ladiji srečno dospela v London. Zdaj je bila njena prva skrb, da si poišče primerno stanovanje.

Iz umevnih vzrokov se ni hotela nastaniti v kakem hotelu, kajti bala se je, da bi doživelka kot deklica kakel neprijetnosti. Iskala je torej privatno stanovanje in poščilo se ji je, da je našla primerno sobico v mali hiši.

Predvsem ji je bila gospodinja zelo simpatična. Bila je to vdova po nekem uradniku, ki je umrl v Avstraliji.

Gospa Barel se je po smrti svojega soproga takoj vrnila domov na Angleško. Od svojih prihrankov si je kupila malo hišico in tu živila od pokojnine prav mirno in samotno.

Vdova je bila ena onih redkih žensk, o katerih se lahko reče, da niso radovedne. Z nobeno besedo ni vprašala Rožice, kaj jo je privedlo v London; tudi se ni brigala, kaj je devojka tukaj delala.

Rožica ji je pa odkrito priznala, da je prišla v London iskat svojega ženina, ki je tukaj, a ne ve kje.

Tedaj ji je gospa Barel svetovala, naj se obrne na kakega dobrega detektiva, kajti na Angleškem ni navada, da bi tujce priglasili policiji.

Ta vest je Rožico zelo potrla, kajti upala je, da izve Mirkotov naslov na policiji, a zdaj je izvedela, da to ni bilo dobro.

Toda raditega devojka ni izgubila upanja; začela je rejeti sama iskati Mirkota.

V ta namen je hodila po londonskih ulicah v nadi, a sreča Mirkota.

Ceprav je London velikansko mesto, vendar je prostet tujcev omejen na gotove ulice in trge.

Ugledni tujci so najti v okraju Vestend in tam je tudi Rožica upala Mirkota najti.

Skoro se je pa izprehajala tudi v oddaljenejših krajih in neko jutro jo je pot pripeljala v bližino podganskega trdu.

Bilo je to ono jutro, ko se je prejšnjo noč posrečilo Mirkotu in Radivoju uiti z balonom iz ječe doktorja Moča.

Bilo je morda ob šestih zjutraj. Rožico je izvabilo do vreme prav zgodaj na noge. Globoko zamišljena je korakala ob bregu reke Temze.

Hipoma je opazila, da je že zunaj mesta. Hotela se je vrnila, ker je bil ta kraj tako zapuščen. Zato se je mlada devojka začela batiti.

Daleč naokrog ni bilo nobene hiše videti razen ene, veliko, zapuščeno poslopje, ki je tako temno in zaostreno izgledalo, da je Rožico nehote spomnila na Močačovo blaznico, kjer je toliko trpela.

Rožica je pospešila korake; hotela je kolikor mogoče hitro mimo hiše. Hipoma je pa kakor okamnela obstala ter nehoti zakričala.

Nekaj korakov od nje je ležalo človeško telo, ki ji je vzbudilo stud in grozo.

Bil je mož z razbito črepinjo, iz katere se je vlišal v kri in možgane. Z ostekleimi očmi in odprtimi ustmi je ležal na tleh in ker je bil brez vsake obleke, je bilo truplo tem strašnejše.

Ko bi Rožica ubogala prvi nagib, bi naglo stekla mimo. Toda pogumna deklica si je rekla, da je njena.

dolžnost pogledati, če je še kaj življenja v njem. Stopila je k truplu ter se sklonila čezenj.

Takoj je videla, da bi bila vsaka pomoč prepozna. Človek je bil že popolnoma mrtev.

Rožica ni razumela, zakaj se hihiče ne briga za truplo.

Ali so prebivalci v hiši še spali in niso vedeli, kakšna nesreča se je v bližini zgodila. Potem jim mora povedati, kaj se je pripetilo.

Rožica ni dolgo premišljevala. Žalostno je pogledala truplo ter stopila proti hiši.

Ako bi šla noter in ako bi pozvonila, bi bila gotovo izgubljena, kajti Robič bi ji odpril, jo izpoznal in potem —

Toda Rožice ni zadela ta strašna osoda, kajti ko je bila le še malo korakov oddaljena od vrat, se ji je nekaj svetlega zasvetilo na tleh. — Sklonila se je in pobrala stvar.

„To je ura,“ je zaklicala, „zlata ura! — In kako dragocena ura, kajti briljanti so vdelani v njo. Morda je last nesrečnega mrtveca. O ne, saj niti oblečen ni. A kako mi je, — ali nisem že videla to uro? Zdi se mi, da sem jo zekoc že videla!“

Ko je Rožica hotela dalje iti k vratom, se je s prstom dotaknila peresa, ki je odpril urin pokrov.

Že je hotela zopet zapreti uro, ko je opazila večkrat skupaj zviti papirček pod pokrovom.

„Papir v uri, — poglejmo, — popisan je! Sveti Bog v nebesih, — ali sem blazna? Kakšno ime je tukaj napisano? Mirko, grof Višnjegorski, — on, ki ga iščem, je napisal ta listek!“

Rožica se je nekaj minut takoj tresla, da ni mogla brati. Naposled je vendar čitala Mirkotove vrstice, katere je napisal v ječi in v katerih je prosil za pomoč.

Rožica je zakričala ter v grozi pogledala strašno-



85 „Moja nevesta, gospica Kornelija Hladnik!“ je predstavil Albert Fabrič masko. — „Zelo me veseli!“ je zaklical preiskovalni sodnik ter se galantno priklonil.

2019

nišo, v katero je pravkar mislila iti. Potem je pa naglo
bežala od hiše kolikor so jo mogle noge nesti.

Nato je zopet prečitala listek.

Zdaj je vedela, kje je Mirko. — Hvaležna je bila
slučaju, da jo je na vse zgodaj pripeljal v ono hišo. A
zdaj ni smela nobene minute več zamuditi, ampak Mir-
kota čimprej rešiti.

Odločno se je napravila na pot. Poklicala je koči-
ja, ki je vozil mimo, ter mu ukazala, naj jo pelje
v hotel Royal.

Hotela je izpolniti Mirkotovo željo, zato ni šla naj-
prej k policiji, ampak k Alenki pl. Radičevi, — ker je
Mirko tako želet.

Pol ure pozneje se je ustavil voz pred elegantnim
hotelom. Rožica je izstopila.

Šla je v hotelsko pisarno in ko je je tajnik vprašal,
česa želi, je rekla:

„Rada bi govorila z gospico Alenko pl. Radičev.“
Tajnik je odprl knjigo, listal v nji, zmajeval z glavo
ter potem rekel:

„Motite se. Gospica pl. Radič ne stanuje v našem
hotelu.“

„Prosim, gospod, Vi se motite. Gospodična mora
tukaj stanovati.“

Tajnik je zopet pregledal knjigo in potem odločno
rekel:

„Nikakor se ne motim, danes takega imena ni tukaj
vpisanega!“

Rožica je bila žalostna po tem odgovoru, kajti ra-
čunala je na to, da bo Alenko dobila v hotelu in v nji
tudi zaveznico za Mirkotovo rešitev. In zdaj se mora,
ne da bi kaj opravila, vrniti proč.

„Da, ljuba gospodična, jaz Vam ne morem poma-
253*

„Zati,“ je rekel tajnik, „tako je kakor sem rekel. Ženska mojega govora boste prepričani, da prijateljsko mislim z imenom pl. Radič ni v hotelu.“

„Zbogom torej,“ je šepnila Rožica in odšla pred njim. Me je dovedlo k Vam. Stopiya v sobo, potem Vam bom takoj povedala, vratom; v istem hipu, ko je hotela stopiti ven, je vratil Alenka je odprla vrata ter pomignila Rožici, naj gre odprl elegantno oblečen mladenič z bledim obrazom.

Rožica je stopila nazaj, da bi šel mladi gospod mimo. In zdaj sta si stali nasproti deklici, ki se poprej Ta je pa obstal na pragu ter zaklical tajniku:

„Oprostite, gospod, — ali še ni nikakih vestij o grofiji Mirkotu Višnjegorskem?“

Ko je Rožica slišala te besede, je le s težavo pridržala prvi vtis odločuje, da se nam kaka oseba na prvi vsklik. Nato se je ozrla na mladeniča, ki je izgovoril pogled omili, se je to tukaj vresničilo.

njej tako drago ime.

Hipoma se je Rožici pojavila neka misel v glavi. En sam pogled med Rožico in Alenko je zadostoval,

„Ako se ne motim, ste gospod tajnik grofa Višnjegorskega,“ je odgovoril tajnik; „žal, da Vam moram pridržati obraz znan. — Čakajte, — pustite, da trenotek pre-

„Hvala,“ je odgovoril mladi gospod ter stopil nazaj, — misljujem, — saj sem najbrž videla Vašo sliko. — Da,

Rožica je šla za njim. Videla je iti mladeniča, — edno mi je bolj jasno, — vsemogočni Bog, videla sem stopnicah ter takoj hitela za njim.

Mladenič se iz početka ni brigal za Rožico, ko je kakor svoje svetišče, — sliko, ki kaže njen izgubljeno

pa obenem z njim dospela v prvo nadstropje, je obstal, — Vi ste —“

se ozrl nanjo, šel potem dalje in odklenil s ključem neko

„Jaz sem Rožica Jaklič!“ je odgovorila devojka

sobu.

— V istem hipu je stopila Rožica k njemu ter mu zašepetala:

„Govoriti imam z Vami, gospodična Radičeva.“

Alenka, — kajti bila je res ta, — se je zdrznila pri

teh besedah. Zelo začudena in skoro v strahu se je ozrla.

na Rožico ter potem boječe vprašala:

„Gospodična, — Vi me poznate? Tajiti ne morem,

da sem res ženska. Toda prosim Vas, da ne poveste tega

v hotelu, ker bi bilo zame to jako neprijetno.“

„Prosim, bodite brez skrbi!“ je odgovorila Rožica,

poje objela, pritisnila nase ter zaklicala:

Alenka je vzdignila roke, — kakor okamnela je ob-

talca. Več minut se ni mogla geniti, dokler ji nista pri-

ekli dve debeli solzi iz očij.

„Rožica Jaklič,“ je vskliknila Alenka s solzimi očmi,

— ljubo dete, to ni Tvoje ime, — Ti si, kakor resnično

Rožica je hotela zakričati. Pritisnila je sklenjene roke

na deviške grudi, hotela govoriti, vprašati, toda Alenka

„Da, Ti si njegov otrok, — to so njegove plemenite leski oče odgovoriti. Vedi, grof Radivoj je izginil, skoro poteze, — Ti si prava Sokolska, — Tebi pristoja sredno leto ga ni več na izpregled in nihče ne ve, kaj je katero si je sleparka s prevaro pridobila, — Tebi pa stašo iz njega.“

stoja predvsem ljubezen najplemenitejšega, najboljšega. „Tudi on izginil?“ je vskliknila Rožica z žalostnim očeta. — Ti si Minkin otrok, hči nesrečne umobolnici, „oh, bila je preveč zapeljiva slika, katero sem edini nama more pomagati. — Oh, ko bi le ne iz-
In čeprav nimaš dokaza, — pogled v Tvoj obraz, — zato duhu predstavljal in se torej ne bo nikoli izpolnila.“
Tvojega glasu zadostuje! — O Rožica, kako bi bile lahko! „Zaupajvi v Boga, draga moja,“ je odgovorila Alenka,
obe srečne, ko bi nama osoda ne ugrabila onih, ki so edini nama more pomagati. — Oh, ko bi le ne iz-
nama potrebna za življenje.“

Rožica je kakor omamljena sedla na stol. „Vendar še nisem mogla najti.“

„Torej sem hči plemenitega moža, ki sem ga vendar še nisem mogla najti.“

rizu izpoznala? — Oh, pred očmi se mi hipoma odpri. „Veš, Alenka,“ je zaklicala Rožica in nadepolno ji podoba prihodnosti, katere so angeli veseli. Oh, kakšen zabliskalo vočeh, „jaz imam sled do Mirkota. Da, prav sreča, imeti nežnega, ljubečega očeta, nič več brez imenaš, v Boga se mora zaupati! Ali Ti je znana ta ura, in nič več sama, zapuščena biti na zemlji! Moj oče, o menka?“

dobri, ljubljeni oče!“

To je bilo vse, kar je mogla Rožica spraviti v hudenju našla pred podganskim gradom ter jo pokazala Alenki. joku iz sebe. Ko se je potem zopet malo ojačila, je za- klicala s tresočim glasom:

„Kje je, da ga lahko objamem, da mu lahko padem na prsi, — kje je moj oče? — Roke mu hočem poljubiti, — nežno se ga hočem pritisniti! — O kako hočem izpolnjevati svojo otroško dolžnost, — ko bi tudi ne bi grof, ampak siromak! — Oh, saj bi bila srečna, da g smem držati za roko. — O povejte mi, gospica Radičeva, kje najdem svojega očeta?“

„Najprej, ljubo dete,“ je nežno rekla Alenka, „m tudi Ti tikaj, kakor jaz Tebe. Saj sva že dolgo prijateljici kateri je ugodni slučaj zdaj pripeljal skupaj.“

In Alenka je nežno objela Rožico, kateri so pri tem iskreni besedah solze veselja tekle po licu.

„Oh, ko bi le sama vedela,“ je nadaljevala Alenka, „kje je Tvoj oče! Ubogo dete, na to vprašanje more la rešiš ljubljenca. Da, Mirko Te ljubi, — obožuje Te, —

Naglo je potegnila Rožica zlato uro iz žepa, ki jo

našla pred podganskim gradom ter jo pokazala Alenki. „To uro,“ je osuplo vskliknila Alenka, „sem pred

tem dnevoma še pri Mirkotu videla. Odkod jo imaš?“

„Našla sem jo,“ je odgovorila Rožica, „in sicer pred tem, ki leži daleč zunaj na bregu Temze. A to še ni vse!

— itaj ta listič, — v njem je povedano, kje moravi iskati Mirkota. Lopovsko so ga vjeli. Zdihue v strašni ječi. Ne botavljavji se več, Mirko naju' kliče!“

Alenka je naglo prečitala listič, ki ga je Rožica našla

Mirkotovi urij, — ruke, ki so držale papir, so se ji

dno tresle.

V naslednjem hipu je sklenila ruke, se ozrla v nebo ter zaklicala:

„Hvala Bogu, zdaj vsaj vemo, kje je nama Mirkota

skati! Da, Rožica, Bog Ti je naklonjen. Tebe je izvolil,

Da, Mirko Te ljubi, — obožuje Te, —

povsod Te je iskal, — vsaka misel njegova je bila svečena Tebi, — Ti boš njegova, njegova žena!"

Kakšna blaženost je napolnila Rožici dušo, — kak solnce se ji je zasvetilo na obrazu, — glas ji je v solz

„O povej mi še enkrat, Alenka, saj je že tako dolga, da nisem slišala glasu sreče, — on me ljubi, me je iskakovo srce je moje, — njegova soproga postane — Torej me ni prevarala slutnja, da mi je ostal zve

„Da, zvest, — kajti ljubi Te z ljubeznijo, kakor redkokedaj ljubi mož svoje dekle.

A zdaj, Rožica, pojdiva na policijo. Zdaj nama treba več omahovati. Oblast mora izvedeti, kdo je res. „Skoro boš počivala še na drugem srcu," je zaklicala sestnik one blaznice in kaj se vrši v tem prokletem

Nikjer se oropanje prostosti tako strogo ne kaznuje kak

Tako pa, kakor sem, ne morem iti na policije, ženskih oblek tudi nimam. — Ne vprašuj me, Rožica, zakaj sem se v moškega oblekla. Pomagaj mi zdaj, kaj naj se zopet prelevim v žensko. Tu v hotelu se ne smem preobleči, ker bi preveč pozornosti vzbudilo. Kdo ve, ali

„O nič lažjega nego to," je zaklicala Rožica, „slušaj moj predlog. Ti poravnaš tu v hotelu račun odpoveš stanovanje. Potem greš z menoj v moje stanovanje in tam Ti dam eno svojih oblek, da jo oblecem. Potem hitiva naglo na policijo."

„Izvrstno," je zaklicala Alenka, „ta načrt mora takoj izvršiti. Poprej pa, Rožica, mi daj še enkrat rok

ljubi me in mi veruj, da sem Twoja najboljša, naj-sača prijateljica. Saj sem Te že ljubila, ko Te nisem

poznała, le ker sem vedela, da si hči grofa Sokolskega. namreč ljubim in izbral me je za svojo soprogo.

Zdaj pa ljubim Tebe radi njega, draga moja Rožica; Zdaj pa ljubim Tebe radi njega, draga moja Rožica;

„Prijateljica, moja prijateljica!" je šepetala, „o kako imas vse one lastnosti, vsled katerih si vredna, biti grofa Radivoja Sokolskega."

Alenka je objela ljubezljivo devojko in ta se je ihteč

glia na njene prsi.

„Prijateljica, moja prijateljica!" je šepetala, „o kako

po se glasi ta beseda! Zdaj čutim: nisem več sama na

etu, našla sem srce."

„Skoro boš počivala še na drugem srcu," je zaklicala sestnik, „na srcu, ki Ti je še bolj strastno udano nego slopj. Konec doktorja Morača je prišel! Ha, ta nesramnost! Še preden solnce zaide, bo Mirko prost in se bo

naj se pokori, da se je drznil, Mirkotu omejiti prostor in tružil z Teboj!"

„O potem bo ta dan najlepši mojega življenja!" je

tu na Angleškem. Zaprli ga bodo za deset let.

Zaklicala Rožica in solze veselja so ji zabliščale v očeh..

Nato je Alenka naglo uredila svoje zadeve v hotelu.

K sreči je imela še toliko denarja, da je poravnala

racun v hotelu. Potem je še vedno v moški obleki odšla

zdod.

Voz je naglo pripeljal prijateljici v skromno stanovanje Rožice.

K sreči ni bilo gospe Barel doma in tako je Alenka

mirno odložila moško obleko ter oblekla žensko, ki ji je

dala dosti ljubša.

„Oh kako srečno se počutim," je zaklicala Alenka,

„to je oblekla priprosto temno obleko, ki ji jo je Rožica

dala, „da sem zopet ženska. Dokler sem nosila moško

obleko, sem si zdela sama sebi zločinka. In vendar je

to moralo biti, sicer bi prišla z Mirkotom v neprijetem položaj.“

„Zdaj tudi mnogo lepša izgledaš!“ ji je zagotovil Rožica.

Nato sta odšli, sedli v voz in se odpeljali k ravnatelju londonske policije.

184. poglavje.

Prazno gnezdo.

Nikjer ni lažje govoriti z visokimi uradniki nego z Angleškem.

Tam niso tako prevzetni in nedostopni kakor v drugih evropskih deželah. Ako se hoče tam s kakim ministrom govoriti, ni treba več dnij poprej prositi in moledovati da se končno izve, da minister ne sprejema.

Tam so uradniki mnenja, da so oni zarad drugi tukaj, ne pa ljudje zarad njih in da vlečejo svojo placitaditega, da ustrežejo željam ljudij.

Tudi Rožica in Alenka sta to izpoznali.

Komaj sta prišli v palačo policijskega ravnateljstva ju je vprašal mlad uradnik po želji. Ko sta izrekli prošnjo da želite z ravnateljem govoriti, ju je prosil, naj trenuteč počakati ter odšel.

Za eno minuto se je pa že vrnil ter ju prosil, na gresta z njim k ravnatelju.

Vrata so se odprla in Alenka ter Rožica sta stopila v sobo moža, ki ju je prijazno in vlijudno sprejel.

Ponudil je deklicama stole ter prosil, naj mu posesta svoje želje.

„Prišli sva,“ je rekla Alenka, „da Vam naznani v-

kaj neverjetnega, kajti gotovo ne pričakujete, da živi v Londonu takoj velik zločinec.“

„O kar se tega tiče,“ je smehljaje odgovoril ravnatelj, „sem pripravljen na vse. Jaz storim svojo dolžnost in cela armada vestnih ljudij mi pomaga. Trudimo se, da bomo očistili mesto nečednih elementov, toda prej bi se nam posrečilo reko Temzo posušiti nego to nalogo temeljito izvesti. Dokler bo London stal, se bo v njem skrivalo veliko zločincev. Toda povejta, gospodični!“

„Pred dvema dnevoma,“ je odgovorila Alenka, „sem prišla v spremstvu grofa Mirkota Višnjegorskega v London. Še tisti večer je odšel grof iz hotela Royal in od takrat se ga ni več videlo.“

„Vsakdanji slučaj v Londonu,“ je pripomnil policijski ravnatelj, „toda prosim, nadaljujte!“

„Jaz Vam pa lahko povem, gospod ravnatelj,“ je rekla Alenka in vzela iz žepa listič, ki ga je Mirko v uru vrgel skozi okno, „kaj se je grofu ta večer prigodilo. Šel je drugo jutro po najinem prihodu na zapuščen kraj v London, da se dvobojuje. O dvoboju ne vem ničesar, izvedela sem pa, da se je nenadoma med dvobojem pojavit policijski komisar, grofa aretilar ter peljal v neko hišo, kjer je grof Mirko Višnjegorski odtakrat zaprt.“

„Prosim, počakajte trenotek,“ je zaklical ravnatelj ter pritisnil na električni gumb.

Skoro nato so se odprla vrata, mladi uradnik je vstopil in temu je predstojnik zaklical:

Ali je prišlo kako naznano, da je bil neki grof Mirko Višnjegorski med dvobojem prijet? Prosim, poglejte v registraturi.“

Uradnik je odšel in se skoro spet pojavit:

„Nič ni prišlo, gospod ravnatelj!“

„Dobro, hvala!“

2028

„Lahko Vama torej povem, častiti dami,“ je rekel nato ravnatelj, „da ni noben policijski komisar aretiral grofa Višnjegorskega. Pravtako malo verjetno se mi zdi, da bi policijski komisar peljal kakega jetnika v privatno hišo, ker ga mora po svojih predpisih takoj izročiti najbližji jetnišnici, kjer ga sodnik takoj zasliši. Na Angleškem se ne pride tako naglo ob prostost. Sodnik najprej preišče, če je prijetje utemeljeno, sicer ga takoj izpusti.“

„Jaz nisem pričakovala drugega odgovora,“ je zaklicala Alenka, „in sem tudi trdno prepričana, da je bil ta policijski komisar kak zločinec. Dejstvo pa je, da so grofa Mirkota Višnjegorskega spravili v ono hišo in da ga imajo tam zaprtega.“

„In kje je ta hiša?“ je vprašal policijski ravnatelj.

„Pravijo ji podganski grad!“

„Ah, podganski grad! Ako se ne motim, je hiša pred kratkim prišla v druge roke in zdaj je notri zdravilišče.“

„Res je, — na videz zdravilišče!“ je zaklicala Alenka, „v resnici je pa posestnik velik zločinec, ki ga zasledujejo oblastva različnih dežel. To je neki doktor Morač, ki je eden najhujših lopovov pod solncem.“

„Imate kaj dokazov, da ima doktor Morač grofa Mirkota Višnjegorskega protipostavno zaprtega?“

„Tukaj je!“ je rekla Alenka in izročila policijskemu komisarju zlato uro in listič od Mirkota.

Uradnik je pazljivo prebral Mirkotovo pisanje. Obraz se mu je zatemnil. Nato je vstal in hlastno rekel:

„Tu se ne sme niti minute časa izgubiti! To je v resnici z veliko nesramnostjo izpeljano hudodelstvo. Toda upam, da pridemo še o pravem času, da rešimo grofa iz rok njegovih mučiteljev. Jaz bom sam šel v hišo dokторja Morača ter ga dal aretirati. Ako hočeta, gospodični me lahko spremita na tem potu.“

2029

„O gospod ravnatelj,“ je zaklicala Rožica, „zelo sva Vam hvaležni, ako nama dovolite, da pojdeva z Vami po nesrečneža, na katerem se je izvršilo tako hudodelstvo. Postrežbe in tolažbe bo zelo potreboval in to mu bova medve izkazali.“

Ravnatelj je pozvonil ter ukazal vstopivšemu tajniku, naj bo pripravljenih šest detektivov, da pojdejo z njim.

Ni dolgo trpelo in prišlo je v ravnateljevo sobo šest detektivov, vsi intelligentni možje, ki so na prvi pogled vzbudili zaupanje.

Ravnatelj jim je na kratko povedal, kaj se je zgodilo in kaj namerava storiti.

Pet minut pozneje sta sedeli Alenka in Rožica s policijskimi uradniki v vozu, ki jih je peljal k podganskemu gradu.

Ustavili se pa niso pred poslopjem, ampak na cestnem vogalu in tu so vsi izstopili.

Nato so šli k hiši a tako, da se jih ni moglo z okna opazovati. Sploh pa policisti niso bili v uniformah, ampak v civilni obleki. Ravnatelj je nato pozvonil.

Ni dolgo trajalo in vrata so se odprla, a le prav malo, kajti Morač je ukazal, da se ne sme nikogar pustiti čez hišni prag, dokler se ne izkaže, kaj ima v hiši opraviti.

Bil je stari Piferon, ki se je na vratih pokazal. Ugledal je le policejskega ravnatelja, ker so se policisti in deklici skrili za vrata, da jih Piferon ni mogel videti.

„Želite?“ je vprašal Piferon z neprijaznim glasom.

„Rad bi z gospodom doktorjem Moračem govoril,“ je rekел policijski ravnatelj.

„V kakšni zadavi?“

„Zarad nekega blaznega človeka,“ se je glasil od-

govor, „le povejte doktorju Moraču, da sem mister Broven iz Edinburga, s katerim si je dopisoval.“

Ta precej z nevoljo dan odgovor je dosegel, da je Piferon vrata na stežaj odprl ter policijskemu ravnatelju zaklical:

„Sicer ne vem; s kom gospod doktor dopisuje, če pa je tako kakor pravite, lahko vstopite, mister Broven.“

Policijski ravnatelj je stopil čez prag. V naslednjem hipu je nastavil do smrti prestrašenemu starcu revolver na čelo ter mu tiho, a odločno šepnil:

„Ena beseda, — en sam klic na pomoč in prestrelim Vam glavo! Bodite tiho, ako nočete izgubiti življenje.“

Medtem so vstopili tudi detektivi in deklici.

„V katerem nadstropju je zdaj doktor Morač?“ je vprašal ravnatelj starca, ki se je kmajše držal na nogah, kajti začelo se mu je daniti, da je zdaj za vselej končano lepo življenje v tej hiši.

„Odgovorite,“ je ukazal ravnatelj, „toda nikar me ne nalagajte!“

Piferon tudi ni mislil lagati. Najbolje se mu je zdelo, da čim boljše stoji z energičnim gospodom, zato je takoj odgovoril:

„Doktor Morač je v svoji sobi v prvem nadstropju.“

„Sam?“

„Ne! Njegov pomočnik je pri njem.“

„Kdo je ta pomočnik, — kako mu je ime?“

„Franc Robič!“

„Franc Robič!“ sta enoglasno vskliknili Alenka in Rožica, „oh, že to samo bi dokazalo Moračovo krivdo, kajti ta Franc Robič je največji hudodelec v Evropi.“

„Franc Robič?“ je zaklical ravnatelj svojim detektivom, „oh, to je oni lopov, ki ga že dolgo lovimo. No, to bo pa dober lov! Pojdite za menoj, gospodje!“

Sli so po stopnicah v prvo nadstropje in stari Piferon, ki so ga vzeli s seboj je pokazal na vrata, kjer je doktor Morač stanoval.

Ravnatelj je potrkal na vrata, da ne bi vzbudil suma, toda nihče se ni oglasil.

Za vrati se je slišalo živahno gibanje in da bi lopov je utegnil bežati, je ravnatelj pritisnil na kljuko ter hotel stopiti, toda vrata so bila zaklenjena.

„Kdo je?“ je vprašal znotraj glas.

„Prosim, odprite. Prišel sem iz Edinburga ter Vam nam nekaj sporočiti.“

Zdaj so se vrata znotraj odklenila in odprla. Toda sobi je bil doktor Morač sam.

Ko je Rožica zagledala človeka, ki ji je več tednov, da več mesev zastrupljeval življenje, je skoro padla v nezavest. Spomnila se je vsakega trenotka tega mučnega časa prav natančno. Plašno se je oprijela Alenke, ki je stala poleg nje.

Policijski ravnatelj je zopet vzdignil revolver in detektivi so zasedli vrata, da zabranijo Moraču beg.

Ta je pa mirno stopil nazaj ter rekel z začudenim glasom:

„Ja, kaj pa pomeni vse to? Zakaj mi grozite z revolverjem? Kdo pa ste in kdo so ti ljudje?“

„Kdo sem, boste takoj izvedeli,“ je zaklical visoki uradnik. „Jaz sem predsednik londonske policije in sem prišel, da preiščem Vašo hišo.“

„Potem prosim, da vstopite, gospod ravnatelj,“ je zaklical doktor Morač, ne da bi za hip izgubil svoje mirnosti, „takoj sem na razpolago Vašim ukazom; prosim, da vstopite!“

Morda izvolita tudi dami vstopiti,“ se je obrnil na deklici, „neprijetno je, pogovarjati se na pragu.“

Celo policijski ravnatelj, ki je v svoji dolgoletni praksi prišel marsikateremu zločincu do živega, je zadalec: premisljevali, ako je res ta človek zločinec ali ne.

umerjeni, mirni glas, s katerim se je doktor Morač z njim pogovarjal, ga je navdal z dvomom, da sta se deklarirala morda motili.

„Prosim, sedite,“ je rekkel doktor Morač in potisnil ravnatelju stol, „in zdaj mi povejte, kaj želite od menega.“

„To je v kratkih besedah povedano,“ je ostro rekel predsednik londonske policije, „nikar ne tajite! V svoji hiši skrivate človeka, ki ste ga protizakonito oropali? Je vaš kompanjon?“

prostosti. To je grof Mirko Višnjegorski.“

„Kdo?“ je vprašal doktor Morač in si popravil zlati očala, „kdo, pravite? Katero ime ste zdaj izgovorili?“

„Grof Mirko Višnjegorski!“ je ponovil policijski ravnatelj z odločnim glasom.

„Obžalujem, jaz ga ne poznam. Nikoli še nisem svoji blaznici,“ je hlašno odgovoril doktor Morač,

slišal o kakem grofu Mirkotu Višnjegorskem!“

Tedaj se Rožica ni mogla več vzdržati. Stopila je k drugemu pravi, ta laže.“

naprej in zaklicala:

„Kaj, Vi tajite, da ne poznate Mirkota Višnjegorskega!“

Poglejte torej mene in recite, da tudi mene še niste našli! Istim hipu je Morač grozeče pogledal Piferona. Pod koli videli in da me ne poznate!“

„Vas?“ je vskliknil doktor Morač z ostrom glasom.

„ne, pri Bogu, jaz Vas ne poznam! Kdo pa ste pravil v resnici le sluga doktorja Morača in zdi se mi, da

zaprav, kaj hočete v moji hiši? Ali ste prišli v spremstvu policijskega ravnatelja?“

„Da, ta dama je prišla v mojem spremstvu,“ je

rekkel policijski ravnatelj, „sploh Vam pa hočem takoj

dokazati, da Vam nič ne pomaga, ako tajite. Oglejte si

ta listič, ki ga imam v roki. Pisal ga je neki grof Mirko

Višnjegorski ter ga zvitega v zlati uru, ki jo Vam tudi

tukaj pokažem, vrgeš skozi okno.“

Doktor Morač je dolgo gledal listič in uro, niti trenil z obrazom, — potem je vzdignil glavo ter hladno.

„Jaz Vam samo ponovim, da ne poznam nobenega

profesa Mirkota Višnjegorskega in da torej ne morem misliti, da je kdo kako stvar zagnal iz okna moje hiše.

„Kaj tudi? Ne razumem, kak povod bi za to imel.“

„No, hočemo se takoj prepričati,“ zavpije policijski

vzdignivši se, „ali se nahaja grof Višnjegorski v hiši

ali se nahaja grof Višnjegorski v hiši? Toda preden gremo, odgovorite mi na vprašanje:“

„Moj kompanjon?“ je zaklical Morač.

„Vaš kompanjon Franc Robič, eden največjih zlo-

čala,“ incev na Angleškem. Ali hočete morda tudi to tajiti,

„Grof Mirko Višnjegorski!“ je ponovil policijski ravnatelj z odločnim glasom.

„Jaz sem imel nekega Franca Robiča kot služabnika

„Obžalujem, jaz ga ne poznam. Nikoli še nisem svoji blaznici,“ je hlašno odgovoril doktor Morač,

slišal o kakem grofu Mirkotu Višnjegorskem!“

Toda včeraj sem ga odpustil, ker me je okradel. Kdor

„No, kaj pravite k temu?“ je zaklical policijski ravnatelj.

„Kaj, Vi tajite, da ne poznate Mirkota Višnjegorskega!“

Poglejte torej mene in recite, da tudi mene še niste našli! Istim hipu je Morač grozeče pogledal Piferona. Pod

plivom-tega pogleda je hlašno vskliknil stari zločinec:

„Jaz sem se poprej slabo izrazil. Ta Franc Robič je

„ne, pri Bogu, jaz Vas ne poznam! Kdo pa ste pravil v resnici le sluga doktorja Morača in zdi se mi, da

zaprav, kaj hočete v moji hiši? Ali ste prišli v spremstvu policijskega ravnatelja?“

„Pojdimo torej,“ je zaklical policijski ravnatelj,

nismo prišli Franca Robiča iskat, ampak grofa Mirkota Višnjegorskega. Toda zanesite se, ako je res v Vaši hiši,

ga bomo gotovo našli.“

„Ko bi bil tukaj,“ je odgovoril Morač, „bi gospode takoj peljal v njegovo celico. Prosim, pojdimo!“

Doktor Morač je šel naprej in vsi so mu sledili tudi Alenka in Rožica.

Vsek kotiček v hiši so preiskali, — vsaka celica je morala odpreti, a nikjer nišo našli grofa Mirkota Višnjegorskega.

Dve uri je trajalo preiskovanje. Ravnatelj je končno uvidel, da ne more doktorju Moraču ničesar dokazati. Ali Mirkota sploh ni več bilo v blaznici, ali ga je Morač tako dobro skril, da ga niso mogli najti. To pa bilo komaj verjetno, kajti preiskali so vsak kotiček.

Nevoljno se je vrnil ravnatelj z detektivi v Moračovo sobo, da ga še enkrat zasliši, a zastonj. Morač je vsa vprašanja tako dobro odgovarjal, da je končno policijski ravnatelj zmajal z rameni ter rekel Alenki:

„Skoro bi mislil, da si je nekdo zlobno šalo dovolil z nami. Kdo ve, kdo je pisal ta listič. Jaz mislim, da je grof ni pisal.“

„To je njegova pisava,“ je odločno odgovorila Alenka, „in' ako ga nismo našli v tej hiši, dokazuje to, da ga želi tukaj. Ta človek je gotovo izvedel, da mu grozi nevarnost, zato ga je še pravočasno skril.“

„Na kak način pa naj bi to izvedel?“ je porogljivo vprašal Morač.

Alenka je morala molčati. V trenotku mu ni mogoča na to primerno odgovoriti.

„In tudi če bi hotela priznati,“ je zaklicala po kratkem premoru Alenka, „da ni to pisava Mirkota Višnjegorskega, da bi jo morda kdo ponaredil, — kako pa pride potem ta ura pred podganski grad? Da je ura grofova last, nikakega dvoma!“

Le odprite, gospod ravnatelj, pokrov in videli boste grofov grb in začetnice njegovega imena.“

Uradnik je vzel uro v roko ter jo gledal majajoč glavo.

„Veste, gospodična,“ je potem rekel, „skoro bi verjel, da nas pelje ta ura na drug sled. — Kaj, ko bi se grof pri nočnem izprehodu napadlo in oropalo, — in ko bi storilec položil uro in listič pred podganski grad, da odvali sum od sebe, — kaj potem, gospica?“

„Tega mnenja jaz nišem,“ je odgovorila Alenka s trdrovratnostjo ženske, „jaz ostanem pri tem, da je grof Mirko Višnjegorski v tej hiši vjet. To obdolžitev bom vedno in vedno ponavljala zoper tega človeka, kajti jaz ga poznam in vem da je lopov!“

„Jaz ne zamerim tej dami,“ je rekel doktor Morač, „ker je preveč razburjena. Ti ljubi Bog, — najbrž sta si bila z grofom dobra in zdaj ji je odpadel vir dohodka.“

Pri teh besedah je Alenki izginila vsa kri raz obraz, — oči so zaničljivo bliskale nad nesramneža, ki si je drznil dvomiti v njeno čistost.

„V teh nezaslišanih besedah,“ je potem vskliknila, „leži skrita nesramnost, na katero nočem odgovoriti. — Meni ni več mogoče, isti zrak dihati s tem človekom. Pojdi, Rožica, — idiva! — Nade, s katerimi sva prišla sem, se niso izpolnile. Toda čeprav nisva našli grofa tukaj, vendar odidem odtod z zavestjo, da sva našli prav sled, od katerega naju ničesar več ne odvrne.“

Alenka je prijela Rožicino rokó in jo potegnila s seboj. Policijski ravnatelj je skomignil z rameni in je tudi odšel z detektivi po stopnicah. — Morač ga je spremil do vrat.

„Sicer res nismo našli tukaj nič sumljivega,“ je rekel uradnik, „toda varujte se, gospod doktor! Mi bomo zdaj pazili na Vas. Pri najmanjšem povodu Vam bomo zaprli

zavod, kajti tudi jaz sem prepričan, da se vrše tukaj ne-dovoljene stvari.“

Morač je z velikim ropotom zaprl vrata za policisti-ter potem kakor razsrjen merjasec tekel nazaj po stopnicah.

V prvem nadstropju se je zadel v starega Piferona, ki je bil bolj mrtev nego živ.

„Stari lopov!“ mu je zaklical Morač, „kaj si govoril o Francu Robiču? Zakaj me sploh nisi svaril? Ali nisi pomislil, da je poleg vrat gumb, ki povzroči zvonjenje v moji sobi in da pomeni zame svarilo, ako trikrat prisneš nanj?“

„Gospod doktor,“ je jecjal Piferon, „bil sem tako presenečen, — policijski ravnatelj mi je sam revolver —“

„Že dobro, — zdaj vem, kako se smem zanesti nate. Sreča, da sva z Robičem gledala skozi okno in da sem skozi cev slišal nekaj pogovora med Teboj in ravnateljem. Tako sem še lahko skril Franca Robiča.“

Morač je odšel v svojo sobo. Ko se je s pogledom skozi okno prepričal, da so policisti odšli, se je obrnil in stopil k visoki uri, ki je stala v kotu.

Odpri jo je — in Franc Robič je skočil ven.

„Vraga!“ je zaklical rdečelasi bandit ter se otresel prahu, „mislil sem že, da se zadušim v uri, tako je slab zrak. In potem, ako bi prišel v roke tega policijskega ravnatelja, — to bi mu bilo v veselje, ko bi me poslal v mlin za kakih petnajst let. Morda bi se mi še slabše godilo!“

„Saj si vse slišal, kajne?“ je vprašal Morač.

„Da, vse! — Toda bodi tako dober, Morač, in mi daj kozarček konjaka, preden dalje govoriva. Kolena se mi tresejo, — sesti moram.“

Robič se je zgrudil v stol. Morač je odprl omarico

v steni, prinesel steklenico in dva kozarca ter natočil svojemu prijatelju.

„Na, pij,“ je zaklical ter dal kozarec Robiču, „to Ti bo spet pomagalo na noge. In zdaj mi povej, kaj si misliš o našem položaju?“

„Slabo, zelo slabo!“ je rekел Robič, „tu se ne bova mogla dolgo držati. Treba se bo posloviti od podganskega gradu. Oh, premagovati sem se moral, da nisem skočil iz ure ter planil na ženski. Eni sem že enkrat zasadil nož v srce in drugo sem tudi že srečal.“

„Torej misliš, da nisva več varna tukaj?“

„Pravzaprav mi je žal,“ je rekel Morač, „da bi že zdaj pustil podganski grad na cedilu. Zaslužilo bi se še precej!“

„Ej, saj ne izgubiš svojega denarja, ampak baroneto-vega! Vrag naj ga vzame! Kaj naju to briga!“

Morač je z dolgimi koraki hodil gorindol po sobi.

„Res je!“ je zaklical, „obisk policijskega ravnatelja me sicer ni tako prestrašil, toda lahko je, da sta grof Sokolski in grof Višnjegorski prišla na kopno. Ako se to zgodi, sva izgubljena! Toda volja me ni, da bi prišel moj vrat v nevarnost. Zato je najboljše, da izgineva v temi, odkoder sva prišla.“

„Kaj, ali hočeš oditi iz Londona?“

„Mi ne pride na misel. V Londonu sva varnejša kakor povsod drugod. Nikjer se tako lahko neizgine med mnogo kakor tukaj, zato ostaneva v Londonu.“

„To je tudi moje mnenje!“ je zaklical Robič ter izobil kozarec konjaka. — „Povem Ti, da si lahko spraviva v žep lepo premoženje, ako začneva premeteno delati. — Od gotovih nočnih izprehodov se ne pride nikoli brez denarja domov.“

„Torej velja!“ je zaklical doktor Morač, „midva ostaneva tudi še za naprej skupaj in se ne strašiva ničesar. Dobro pa bo, da svojo zunanjost izpremeniva, da izgubi policija najin sled. V ta namen mora pa danes podganski grad zgoreti.“

„Ni slabo!“ je rekel Robič, „toda Piferona in staro-kuharico hočeva poprej odposlati.“

„Nasprštno!“ je odgovoril Morač, „dobro bo, da odstraniva one, ki so nama tukaj gledali na prste, sicer naju lahko izdajo. — Piferona morava danes upijaniti in ko zaspita, tedaj, — no, saj me razumeš, Robič?“

„O, če Te razumem, prijatelj!“ je zaklical Robič, „Ti imaš ogenj za čistilo. Požre vse, kar lahko postane človeku neprijetno; Piferonov in stare kuharice se tudi ne bo bal!“

Lopova sta se krohotala ter trkala s kozarci in še nadalje kovala svoj peklenski načrt.

Naslednjo noč je nastal v Londonu velik požar.

Velikanska ognjena baklja je žarela proti nebu ter izvabiла londonske prebivalce na pogorišče.

„Podganski gradgori!“

Ta klic sе je bliskoma razširil po mestu in skoro je drdralo gasilno društvo na pogorišče. Ko je pa tja došpelo, je takoj videlo, da poslopja ni več mogoče rešiti.

Kljub temu so gasilci smatrali za svojo dolžnost, da uderejo v hišo in se prepričajo, ako je mogoče rešiti kakega človeka.

Ko so pravkar nameravali planiti noter, so se na oknih drugega in tretjega nadstropja pokazale divje po-

stave, ki so vijoč roke klicale na pomoč. Bili so to nesrečni umobolni, katerim je grozila strašna smrt.

Sredi plamena so se nesrečneži pojavili, moleli roke skozi omreženo okno ter ječali na pomoč.

Gasilci so razbili vrata s sekirami, udrli v gorečo hišo ter tekli po ž dimom napolnjenih stopnicah.

Pošastno so se slišali signali gasilcev v temno noč. Ni dolgo trajalo in nesli so prva trupla iz hiše. Ta so bila tako sežgana, da se jih ni dalo več izpoznati.

Dobili so le mrliče, niti enega živega prebivalca, kajti vsi so se že zadušili v dimu.

V celiem je bilo štirideset trupel, katèra šo položili na breg.

Ceprav je bilo skoro nemogoče izpoznati posameznikov, vendar so vsakega posebej ogledali, da bi ga morda vendar še izpoznali.

Skoro pri nobenem se ni našlo znamenje, iz katerega bi se dala konstatirati identita, ker so vsi nosili dolgo sivo obleko, ki je bila v zavodu doktorja Morača običajna.

Našli so tudi truplo visokoraščenega moža, ki je imel na nosu zlata očala. V žepih se je našla listnica z raznimi papirji, iz katerih so sklepali, da to ne more biti nihče drug nego doktor Morač.

Drugo jutro se je čitalo v vseh časopisih, da je pri strašnem požaru, ki je uničil podganski grad, prišel tudi njegov posestnik doktor Morač ob življenje.

Ves London ga je obžaloval, kajti nihče ni poznal njegove preteklosti. Lé dve osebi je vest, da je Morač umrl, napolnila z zadوščenjem.

Ti osebi sta bili Rožica in ALENKA.

„Vidiš,“ je rekla Aleinka, ko je čitala to vest v časopisu, „Bog je pravičen, — nebo vedno povračuje hudo. Ta zlobnež je izvršil toliko hudobije, uničil toliko ljudij,

da kazen ni mogla izostati. Zdaj so ga plameni požrli, njegova duša se bo v peku pokorila.“

Rožica ni odgovorila. S sklenjenimi rokami je slušala Alenko. Zdebelo se ji je, kakor bi se ji kamen odvračal, od srca, ko ni bilo več doktorja Morača na svetu.

185. poglavje.

Poulična muzikanta.

Češčav je bil balon, v katerem sta Radivoj in Mirko ušla? Kdo je bil njegov lastnik? Komu se imata zahvaliti da nista skočila s strehe v smrt, kar sta že nameravali storiti?

Da odgovorimo na to vprašanje, se moramo za nekaj tednov vrniti nazaj in se približati Nelzonovemu spomeniku, k onemu stebru, ki je bil postavljen v večen spomin junaškega Nelzona, ki je na morju v sijajni bitki premagal angleške sovražnike.

Bila je noč in celo velikansko mesto London je postal mirnejše. Ob tem času ni bilo več toliko ljudij na ulicah kakor navadno.

Mirno in tiho je bilo. Luna je sijala, toda z nekmotno, rumeno svetlobo.

Pri stebru Nelzonovega spomenika je slonela nek ženska.

Zavita je bila v dolg dežni plašč, kajti prejšnji večer je deževalo in na trgu so se še luže videle.

Bila je visokoraščena, vitka ženska elegantnih oblik, ki so se krasno očrtavale pod tešno se oprijemajočim plaščem. Okrog glave je imela čipkast robec.

Mimogredoč so kajpada postali pozorni na to žensko. Marsikateri moški je poželjivo zrli mlado žensko. In gotovo



86 Lola je iztegnila proti od besnosti trepetajočemu možku revolver. „Proč, pravim!“ je zaklicala Albertu Fabriču, „ali Vas pa ustrelim!“

Strah na Sokolskem.

bi jo marsikdo rad nagovoril ter jo prosil za ljubavni sestanek, ko bi ne bi bilo na nji nekaj takega, da je vsekoga zavrnilo. Obraz se je zaničljivo smehljal in oči so kazale hladen zavračajoč pogled.

So ženske, ki lahko same hodijo v temni noči po mestnih ulicah, ne da bi se jim bilo treba batiti, da bi kaj neprijetnega doživele. Svojo glavo razumejo tako nositi, da se jim največji drznež ne upa bližati. Kažejo sicer svojo lepoto, a obenem pa dajo razumeti, da je njih lepota marmornato hladna.

Pri ženski ob Nelzonovem spomeniku je bilo tudi tako. Obraz ji je bil bled, — spominjal je na marmor. Pogled je bil leden in mrzel.

In vendar je v prsih mlade ženske razsajal vihar in razburjenje ji je vzdigovalo grudi v vročih dihih.

Mlada ženska je že pol ure čakala tukaj, najbrž kakega moškega.

Toda pričakovani še ni prišel. Z zvonika bližnje cerkve je udarilo dvanašt mogočnih udarcev. Še vedno pa je stala ženska pri spomeniku in le oči so ji govorile, kako mučno ji je čakanje.

„Zdaj mora vendar priti!“ je šepetala, „o Bog, kaj naj počнем, ako me pusti na cedilu. Sele zdaj vem, kako velika je nevarnost, ki me obdaja in zasleduje. Teh par ur, kar sem prosta, je zadostovalo in mi dokazalo, kako malo sem prosta in da lahko vsak hip pridem v roke svojih zasledovalcev.“

O oče, — oče, — pridi, — ne pusti svojega otroka samega, — nate sem upala, — nate računala, — Ti edini me lahko rešiš! — O oče, jaz Te potrebujem, — ali boš zapustil svojo Lolo?“

Zdaj vemo, da je bila to Lola, lepa sleparka, ki je

Šele pred par dnevi ušla iz ječe, ki bi se ji pravzaprav odprla le k izhodu v smrt.

Dočim je Lola stala pri spomniku, je bil nesrečni Albert Fabrič že več ur v blaznici doktorja Morača. Toda Loline misli se niti trenotek niso pečale z njeno poslednjo žrтvo. — Ej, kaj je nji do Fabriča? Saj ji ni bil več nego sredstvo do namena, orodje, katerega se je poslužila, da so se ji odprla vrata ječe.

Zdaj je pričakovala svojega očeta, detektiva Edvina Listra, ali kakor se je sam imenoval Satanelo.

Brzjavila mu je namreč v Pariz in ako je tako odšel odtam, je moral biti zvečer že v Londonu, torej opolnoči pri Nelzonovem spomeniku.

Lola se je spomnila očeta kot edinega človeka, ki ga zdaj lahko potrebuje.

Že teh par ur, odkar je zapustila Fabriča, je okusila, da njena prostost ni veliko vredna.

Ono noč, ko je odšla od njega, je poiskala drugo gostilno ter tukaj spala do belega dne. Opoludne je šla obedovat v krčmo ter zahtevala časopise.

Tedaj je videla, da se vsi listi pečajo z njeno osebo. Vsak časopis je prinesel natančen opis njene zunanjosti in čitala je tudi, da je angleška policija naprošena, Lolo v Londonu iskatи.

Mrzlo jo je spreletelo, kajti dosti je že slišala o vrlosti londonske policije in da so ji zdaj postala tukaj tla vroča.

Vsa obupana je bila, kajti vedela ni, kam bi se skrila. Kaj naj počne, da uide paznosti policije?

Niti stanovanja si ni upala najeti, ampak cel dan je brez namena tavala po mestu, — iz gostilne v gostilno, iz kavarne v kavarno, le da bi zasledovalcem zmešala sled.

Oh, vsako minuto si je želela očeta. Le on ji lahko

pomaga. Bil je izvrsten detektiv, ki je že nebroj zločincev spravil iz skrivališčev na svetlo. Torej bo gotovo našel skrivališče za svojo hčer, katero je oboževal.

Zato je Lola že pol ure poprej prišla k spomeniku, kajti bala se je, da bi prišla prepozno.

Med čakanjem so ji prišle različne misli v glavo. Nebroj dvomov jo je mučilo.

Kaj, ko bi Satanelo ne bilo v Parizu, ko je dospela brzjavka tja? Ako je ni dobil, potem je bila sama sebi prepuščena.

Mislila je tudi na to, da je lahko Pariška policija dobila njen brzjavko. Potem je bila pa gotovo izgubljena!

Plašno se je Lola ozirala okrog, če ne prihaja kak policist od strani.

Toda vsakdo je šel mimo nje in nihče je ni nadlegoval.

Zdaj je bila ura dyanajst, — zdaj mora priti.

In res, — zadnji udarec še ni padel, ko se je v stranski ulici pojavila oseba, katera se je Loli zdelo očetu podobna.

Bila je vitka moška postava v dolgem plašču in s klobukom, globoko pomaknjениm na celo.

Počasi je stopal proti spomeniku, — bližje vedno bližje je prihajal, — Loli je močno tolklo srce, — zdaj se mora odločiti!

O če ni bil on, potem ni več upala, da bi še prišel.

Zdaj, — o strah in groza, — zdaj, — ko ji je prišel na pet korakov bližu in jo premotril, se je zopet obrnil in odkorakal proti ulici, odkoder je prišel.

Lola je obupala, — torej se je zmotila, — to ni bil njen oče!

objelo dvoje rok. Nekdo jo je potegnil na prsi ter jo usnil k sebi, — bil je njen oče.

Zdaj šele, ko je odložil klobuk in plašč, ga je izznala.

Bil je v resnici detektiv Edvin Lister ali Satanelo.

Z golim obrazom, presunljivimi očmi in ozkimi ustami, ki so kazale nevpoljivo vstrajnost, je stal pred

V tem hipu pa detektiv ni bil tako miren kakor ker. Bil je zelo razburjen in glas se mu je tresel, ko je sklical:

„Hvala Bogu, nesrečni otrok, da sem Te našel, preen je udarilo nate. Oh, kako sem bil že v skrbeh, da ridem prepozno. A zdaj, ko sem pri Tebi, je največja varnost minila.“

Lola, ki je cel dan kakor blazna letala po ulicah, vsled razburjenja začela ihteti.

Oči, ki so sicer tako neusmiljeno zrle nesrečo družih, so zdaj točile vroče solze čez svojo bol.

„Tukaj sva vsaj za trenotek varna,“ je rekel Lister, „nihče si ne misli, da sva tukaj. A zdaj daj, da Te ogledam, ljuba hči! Bleda si. A kljub dolgemu zaporu nisi zgubila svoje lepote. Nesrečni otrok, kaj si storil? Kako si mogla tako nepremišljeno ravnati?“

„Oh, oče, ko bi Ti vedel!“

„Tiho, jaz vem vse! Žal, da sem prepozno izvedel! Bil sem baš na velikem potovanju po Belgiji, ko so Tebe zaprli. Pozneje so me službeno poklicali na Holandsko. Tako nisem mogel izvedeti za Tvojo nesrečo.

Takrat nisem čital nobenega časopisa ali sem pa v naglici prezrl vest o Tvojem dejanju. A naj bo kakor hoče, Lola, očital Ti ne bom ničesar, kajti lahko si

Toda glej, — tujec je obstal, se obrnil, šel zopet malo korakov naprej, obstal ter se ozrl nazaj.

Zdaj je bilo Loli jasno, na takem prostoru se ni hotel sniti z njo, hotel je poiskati bolj samoten kraj.

Takoj je šla za možem proti temni ulici.

Tujec je držal roki na hrbtnu. Loli se je zdelo, da ji s prstom migira.

Mož v plašču je korakal dalje, dokler ni dospel do nekega poslopja, ki je bilo zidano šele do drugega nadstropja.

Tam je trenotek obstal. Nato je smuknil pod zidarškim odrom v notranjost poslopja.

Lola je trenotek premišljujoč obstala. — Ali naj si upa iti za človekom tudi tu noter? To je lahko zaseda, katero so ji pripravili, da jo brez pozornosti primejo. Ali je bil pa morda kak zločinec, ki jo misli umoriti in oropati?

Nevedoč, kaj naj stori, je par minut korakala gorindol pred poslopjem. Tedaj ji je padel nenadoma kamenc od zgoraj pred noge.

To je bilo brez dvoma znamenje. Lola je nato stopila v poslopje.

A tu ni bilo stopnic, le lestvica je vodila v prvo nadstropje.

Zopet je Lola obstala.

„Lola, — Lola!“ je zadonelo od zgoraj, „pridi, — jaz sem, Tvoj oče!“

Tedaj je Lola komaj zadržala vsklik veselja. V naslednjem hipu je vzdignila krilo do kolen ter plezala po lestvi.

Ko je dospela do konca lestve, jo je prijelo dvoje rok in ji pomagalo docela gori. V naslednjem hipu jo

mislim, da Te je ona ženska, ki si jo umorila, izvir in Ti grozila. Poljše bi pa bilo, da ne bi storila te stranil,

„Oči, prosim Te,“ je zaklicala Lola, „nikar mi se, kaj tako groznega pripetilo. Torej si jo strmo- očitaj! Ako me tudi Ti zapustiš, mi ne ostane druge glavila s Krvave peči v reko, — kakor sem čital v časo- nego v vodi iskati rešitve. Življenje se mi je itak pisih, — potem so Te pa peljali v ječo? Ali ni pristudilo in skoro si želim, da me zopet zapro v jedrako?“

Satanelo je ljubil svojo hčer, to je bil edin svet žarek njegovega življenja.

Ta človek, ki se je neprestano bojeval z vso veško družbo, ki je vse, ki so z njimi občevali, varal ta zločinec, ki je tako izvrstno nosil krinko poštenja izgodilo. Opisala mu je, kako se je mladi advokat zaljubil je v resnici zelo ljubil svojega otroka.

Ko je slučanje izvedel, da je Lola njegova hči,ubežal z njo. se je rodila iz njegovega kratkega, nesrečnega zakona odtakrat ni nehal v mislih skrbeti za njo.

Že dolgo časa se je neprestano pečal z njenom dočnostjo, da bi le-to čim najbolj prijetno uredil svojo hčer.

Prijel jo je zdaj za obe roki, potegnil jokajočo na ter rekel z iskrénim glasom:

„Lola, ljubo dete, prosim, rotim Te, ne udajaj takim mislim. Še vse se bo popravilo. Saj jaz Te noč obtožiti, zato te tudi ne vprašam, kako si prišla do tečina, saj si lahko sam razložim vse.“

Kajne Arabela je prišla neki dan k Tebi ter Ti ga zila, da Te odtrga od Mirkota Višnjegorskega ter mi pove da nisi Rožica, kakor je Mirko mislil?“

„Da, tako je bilo,“ je zaklicala Lola, „vistem bi me je navdalo nepremagljivo sovraštvo zoper to ženski, ki je hotela lastno hčer storiti nesrečno. Zato sem sklenila umoriti.“

„Vraga, zakaj nisem bil takrat v Tvoji bližini,“ vskliknil Satanelo, „jaz bi že Arabelo na kak način

ne da bi jo umoril in jaz bi Te rešil, ne da

„Oči, prosim Te,“ je zaklicala Lola, „nikar mi se, kaj tako groznega pripetilo. Torej si jo strmo-

ocitaj! Ako me tudi Ti zapustiš, mi ne ostane druge glavila s Krvave peči v reko, — kakor sem čital v časo-

nego v vodi iskati rešitve. Življenje se mi je itak pisih, — potem so Te pa peljali v ječo? Ali ni

pristudilo in skoro si želim, da me zopet zapro v jedrako?“

„Da, dragi oče!“

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„Kako se Ti je pa posrečilo ubežati iz ječe? Tudi

„In zdaj ko si mi povedala cel dogodek, Ti ne smem zamolčati, da si v veliki nevarnosti. Ob sebi umešno je, da so poslali tiralnico za Teboj in kar je naj hujše, je to, da so že našli Tvoj sled, ker vedo, da sta ubežala z Albertom v London. V tem hipu je že celo krdeло policistov v Londonu na negah, da Te najdejo in Ti vendar ves, da imajo angleški detektivi dobre nosove.“

„To vem, ljubi oče,“ je zaklicala Lola, „in gotovo bi obupala, ko bi ne imela Tebe, kajti Ti si bolj zvit in premeten nego vsi skupaj. Le Ti edini me lahko rešiš.“

„To bom brez dvoma storil,“ je rekел Satanelo, „toda previdno, kako previdno moramo iti na delo, da se ne izdamo.“

„Oče, pelji me proč odtod,“ je zaklicala Lola, „pojdova še to noč iz Londona. Prosim Te, vzemi me s seboj v Pariz!“

„V Pariz? Kam pa misliš! To bi se reklo, peljati Te v levoy brlog. Tam bi prav gotovo prišla svojim zasedovalcem v roke.“

„Pojdi torej z menoj v Ameriko!“

„Se manj! Nič ni bolj nevarnega nego iti na ladijo, kajti policija v pristaniščih je skrajno pazna in takoj zasledi zločinka.“

„Torej moram ostati na Angleščini?“ je zaklicala Lola.

„Se več! Ostatи moraš le v Londonu.“

„Kaj, niti iz Londona ne smem? Kdo mi pa more braniti?“

„Neumno dete!“ je zaklical Satanelo. „Ti ne poznaš razmer, v katerih zdaj živiš. V tem hipu ima tukajš-

nja policija natančen popis Tvoje osebe v rokah, zato moraš biti zelo previdna.“

Na vsakem kolodvoru je policist, ki pazi nate. Pri odhodu vsake ladije je kak detektiv, ki Te išče. Po vseh ulicah gledajo dame, če ni kakšna Lola vmes. Tudi ako hočeš peš oditi iz Londona, ne uideš policiji. Le eno Ti ostane, da uideš vsem poizvedbam, namreč, da ostaneš v Londonu, kajpada preoblečena.“

„Če ni drugače, ljubi oče,“ je rekla Lola, „se hočem udati v svojo osodo. Sicer pa nisem brez denarja, ampak imam precejšnje premoženje.“

„Tudi jaz imam dovolj denarja,“ je odgovoril Satanelo, „v istem hipu, ko sem dobil Tvojo brzojavko, sem sicer nagloma odšel, toda denarja sem dovolj vzel s seboj. Imam pa še nekaj boljšega nego je denar.“

„Kaj?“ je vprašala Lola ter pričakovanja polna zrla očeta.

„To stvar imam tukaj!“ je rekel Satanelo ter pri teh besedah stopil v kot in privlekel iz praznega soda zavoj.

„V tem zavoju,“ je nadaljeval Satanelo, ter odpiral tega, „je vse, kar potrebujeva: obleka, v kateri Te ne bodo izpoznali, — lasulja, oziroma brada in pa ponarejeni papirji, s katerimi se oblastvu dokaže svoje ime in stan. Te stvari so nama na razpolago. Tu obleka, tu lasulja in tu papirji. Na podlagi teh papirjev bo najino ime v naslednjih tednih: stari Satanelo in njegova hči Gabrijela Satanelo. Ti papirji so bili namreč enkrat last mojega očeta. Ta krstni list je od moje sestre, ki je že umrla. — Zdaj se pa naglo preoblečiva. Kot poulična italijanska muzikanta bova hodila po londonskih ulicah. Noben človek ne bo mislil, da je stari, belolasi mož.“

z goslimi detektiv Edvin Lister in da je mlada ženska poleg njega, ki vrti orgle, iskana morilka Lola.“

Pri teh besedah je Satanelo razgrnil obleko. Lola je videla, da je njen oče na vse mislil, za vse skrbel.

Tu je bila rdeča obleka, kakršno nosijo Italijanke, — moderc s srebrnimi našivi in velikim denarnim drobižem, dalje mreža za lase. Pa tudi zelene nogavice, nizke čevlje in pisana srajca, — sploh vse, kakor potrebujejo Italijanske za obleči.

„Naglo se oblec,“ je zaklical Satanelo, „lasulje Ti niti treba ni, ker Te bo že obleka dovolj izpremenila. Dobro bo, da hitro odideva iz tega skrivališča.“

Lola je stopila v kot ter slekla svojo obleko in oblekla od očeta prinešeno.

Nato je zavila lase v mrežo in djala v ušesa velike srebrne uhane, katere je tudi oče prinesel s seboj.

Satanelo se je tudi prej nego v petih minutah po polnoma izpremenil, da ga celo Lola ni več izpozna. Komaj je verjela svojim očem, kajti mesto velikega, vitkega očeta je stal pred njo star možiček s skriviljenim hrbotom vsled bremena let. Glava mu je bila pokrita s sneženotbelimi lasmi in kratka siva brada mu je obkroževala nagnut obraz.

Ta sivolasi starček je nosil črne filace dokolenice, ki so bile že na več krajih zakrpane, volne nogavice in stare čevlje. Zgornje telo mu je odeval rjav, pisano na lišpan jopič. Sirok plašč mu je padal z rame in na glavo si je potisnil klobuk s širokimi okrajci.

„No, ljubo dete, ali sem dobro napravil?“ je vprašal Satanelo, „ali misliš, da bo naju policija izpozna?“

Povem Ti, takle policiist gre lahko mimo naju, ne da bi najmanjše stvari slutil. Segel bo še v žep in stisnil nama vinar v roko zlasti, ako bova dobro pela in igrala.

Poglej ta inštrument. To so italijanske orgle za vrteti, katere lahko vsak otrok igra. To godbo bom jaz na goslih spremiljal.“

„O kako priprosto,“ je zaklical Lola, „to bom že izvrstno znala igrati.“

„No, potem lahko takoj poskušava,“ je rekel Satanelo, „sicer ne tukaj, ampak pred vratmi najbližje gostilne, kamor Te bom peljal.“

Po teh besedah je Satanelo privlekel iz kota stare italijanske orgle ter si jih naložil na vpognjen hrbet, dočim je dal Loli vijolino v roko.

„Jaz bom nosil orgle,“ je rekel, „ker bi bile zate preteške, Ti pa lahko nosiš gosli. Le dobro pazi nanje, ker so mi zelo drage. To je edini spomin, ki sem si ga rešil iz svojega prejšnjega življenja, iz svoje mladosti, ko še nisem bil detektiv Edvin Lister, niti zločinec Satanelo, ampak srečen in zadovoljen muzikant. Ako pomislim, da mi je ona Arabela, katero si umorila, uničila srečo, potem se mi ne zdiš več morilká, ampak orodje, s katerim je previdnost kažnovala nezvesto ženo. Pasti je morala od roke lastnega otroka; tako je bilo zapisano v knjigah osode.“

Pošastno je zabliskalo v Satanelovih očeh pri teh besedah, nato je naglo šel s svojim bremenom po lestvi niz dol, Lola pa počasi za njim.

Bila je kakor izpremenjena. Nič več strahu in bojazni ni imela; odkar je našla svojega očeta, je vedela, da se ne bo več vrnila v ječo.

Ko sta stopila na cesto, se je Satanelo obrnil v predmestje, o katerem je vedel, da traja tam celo noč živahno življenje.

Bilo je to londonsko predmestje Viteshapel, ki je zelo na slabem glasu, kajti tu je združena največja

revščina s hudodelstvom. Od tu izhajajo po mestu oni ljudje, ki ne segajo samo po tujem imetju, ampak tudi po življenju.

Stari Italijan in njegova hči sta vzbujala po ozkih ulicah veliko pozornost.

„Le poglejte,“ so kričali moški, „sveže blago, ki ga tukaj še nismo videli.“

„Hudiča, ta deklina mi pa ugaja.“

Cokat delavec, ki je štiri tedne delal v rudokopu in zdaj prišel v London, da v malo dneh požene zaslužek požrtvovalnega dela, je stopil k Loli, jo objel in jo hotel potegniti nase.

„Maladetto diavolo!“ je zaškripal stari sivolasi Italijan, „proč, pes, sicer Ti zabudem nož med rebra!“

„Haha, ta ne razume šale,“ so se krohotali drugi delavci, „Italijani imajo hudiča v telesu.“

Delavec je zaklel in stopil nazaj. Nihče si ni več upal nad Lolo ali Italijana. Satanelo jim ji vzel veselje.

„Pojdi, ljuba Gabrijela,“ je zaklical Satanelo Loli, „stopiva v gostilno, kjer bova ljudem zaigrala. Morda služiva pri tem toliko, da si kupiva gorko večerjo.“

Ko so ljudje na cesti videli, da je šla lepa Italijanka s starim spremļjevalcem v krčmo „K zlatemu sidru“, so planili za njima. Gostilničar je z veseljem gledal, ko se mu je gostilna napolnila do zadnjega kotika. Vsi so hoteli poslušati godbo, ki jo bosta Italijana delala.

Nekam plašno je Satanelo pričakoval prvi koncert, ki ga bo dal s svojo hčerjo.

Srce mu je bolj burno bilo nego takrat, ko je stal pred sijajnim občinstvom z goslimi v roki.

Predvsem je šlo za to, da Lola ne bi izdala svoje nezmožnosti v godbi, ker bi se sicer vzbudil sum, da sta le preoblečena.

„Naprej, zavrti orgle!“ je šepetal starec svoji hčeri, da se postavila sredi sobe.

Veselo je bil pa presenečen, ko je opazil, da ima nadarjenost za godbo. A drugače ni moglo biti, saj v krvi ležalo.

Bila je vnučinja starega Satanela, ki je s svojimi pozicijami vzbudil občudovanje po celi Italiji.

Sploh ji je bilo pa treba le na to paziti, da je enako mo vrtela orgle in ostala v taktu, in to se ji je izeno posrečilo.

Že po prvi točki so začeli poslušalci burno ploskati, ti tudi na najbolj sirove in propale duše ima godba vpliv.

Ti ljudje, ki so se ponašali sicer s svojo sorovostjo, postali krotki, ko so jim na uho zadoneli mehki glas orgel in omamljujoče igranje Satanelovih goslij.

Ko je potem Satanelo sam igral eno onih neapolitanskih narodnih pesmij, ki so tako ganljive, je postal otroci tiho kakor v grobu. Niti žvenket čaš se ni čul; dala je sveta tišina.

Lola je postala vsled tega drzna. Ko je oče zopet igrati italijansko narodno pesem, je nenadoma zglasno in milozvočno peti.

Te pesmi se je naučila na Sokolskem gradu, kajti je grof Radivoj, ki jo je takrat še smatral za svojo, opazil, da ima talent do muzike in prijeten glas, je takoj preskrbel najboljše učitelje v godbi in petju.

Ako je ljudi očaralo že krašno igranje Satanela na li, jih je Lolino lepo petje skrajno navdušilo. In ko Lola ob spremļevanju goslij začela še plesati ter na Italijanski način oprla glavo na roko in telo v čudovitih, usnih gibih vrtela, tedaj je zagrmelo po sobi gromovito.

ploskanje, da je bil krčmar že v skrbeh za svoje mize,ega še hrano. Ali nii to dovolj? Pomisliti morata, da kozarce.

Vama, gostje tudi denar dajo.“

„Zdaj pa pojdi pobirat,“ je šepnil Satanelo hčerki. „No, potem imava stanovanje, katero bi morala še vse morava storiti, da bo prevara tem popolnejša. Izkati,“ je zaklical Satanelo Loli. „Jaz mislim, ljuba Gathe besedah ji je dal majhen krožnik v roko. Lola brijela, da sprejmeva to ponudbo. Toda obveževa se le šla zdaj od mize do mize in kar deževalo je malega za štirinajst dnij, ker se mora najprej videti, kako bom debelga denarja na krožnik.ugajali drug drugemu.“

Sicer je nekaj drznih dečakov bilo drznih, da ... „S tem sem tudi zadovoljen,“ je mrmljal krčmar. prijelo Lolo za ramo ali roke ali skušalo celo potegni. Ako sta torej zadovoljna, Vaju bom takoj peljal v stanovanje v naročje, toda Lola je samo pogledala drzneža in takovanje. Poprej morata pa jesti in piti. — Presneto, Vaša je imela mir pred njim.

Koncert se je nadaljeval s presledki skoro dve ur, dobiti v moji hiši, kakor resnično se imenujem Jon Pudokler niso začeli gostje odhajati.

Tudi Satanelo je zaprl orgle in jih hotel zadeti ramo, ko je krčmar stopil k njemu ter mu rekел:

Pol ure pozneje sta bila Satanelo in Lola v svojem novem domu.

„Hej, Italijan, par besed bi rad govoril z Vami. Večja soba je bila prav čedno urejena, imela je Vašo hčerjo. Pojdita k mizi. Dočim se bosta krepča zofo, preprogo in zaveso ter posteljo za Satanelo. Vama hočem nekaj predlagati.“

V malo sobici je stala postelja za Lolo. Kar je oba razveselilo, je bila velika snažnost, ki je vladala v celi hiši.

Krčmar ju je peljal k mali mizi, ki je bila že prgrnjena za obo. Cela skleda s sočno koštrunovo pečenko, najljubljeni jed Angležem, je stala pred njima. Poleg jedi je staniila očetu roko, „kako srečna sem, da sem Te našla. steklenica vina.“

„O ljubi oče,“ je zaklicalola ter hvaležno stisnila očetu roko, „kako srečna sem, da sem Te našla. Ako bi ne prišel, bi morala to noč končati svoje življenje, kajti policiji nisem hotela priti v roke.“

„Zdaj jejta in pijta, — pošteno sta si zasluzila!“ zaklical krčmar. „Sploh pa, ali bi hotela vsak večer meni igrati in peti? Jaz zasluzim pri tem in Vidva bo poučil Satanelo. „Zdi se mi, da stene niso posebno detede in da bi se naju v sosednji sobi lahko poslušalo. Ako bi ne prišel, bi morala to noč končati svoje življenje, kajti policiji nisem hotela priti v roke.“

„Hm, to se da slišati,“ je odgovoril Satanelo, „Paziti morava zelo, da ne bo izdana najina skrivnost.“

„Ali misliš, ljubi oče, da sva v tej hiši popolnomoma varna pred policijo?“ je vprašala Lola.

„Vrag naj me vzame, če ne bosta zadovoljna z mimo,“ je zaklical krčmar in udaril z roko ob mizo. „O tem Ti hočem povedati svoje minjenje,“ je rekel so kozarci žvenketali, „v drugem nadstropju imam sobo in zraven malo sobico, kateri Vama dam in ne mesto iskala, samo v tem delu mesta ne, ker se ji bo

nemogoče zdelo, da bi zločinec iskal zavetja tukaj, kjer kar mrgoli policistov in detektivov.

In zdaj predlagam, da greva počivat. Zadnji dnevi so bili tako razburljivi zate, zato potrebujemo Tvoji živci spanja. Lahko noč, ljubo dete, počivaj sladko! Jaz, Tvoj oče Te bom varoval!"

"O oče, kako si mi dober!"

"In temu se čudiš? Ali bi bil Tvoj oče, ko bi ne bil dober s Teboj? Vse se lahko zataji v življenju, — slišis — vse, lahko se naravine zakone z nogami tepta ter zaničuje človeške postave, toda eno ostane tudi najslabšemu človeku, — to je ljubezen, ki nastane po krvi. Otrok lahko zataji svojega očeta, toda oče svojega otroka nikoli!

Lahko noč, moja Lola, — lahko noč!"

186. poglavje.

Amater-fotograf.

Skoro tri tedne je preteklo, odkar sta bila Lola in Satanelo v Londonu. V tem času nista skoro nikoli prišla iz skrbij.

Zasledovanje morilke Lole je bilo hujše nego si je sam Satanelo mislil.

Angleške oblasti so se na vso moč trudile, da ustrežejo avstrijskim oblastvom. Cela vojska detektivov je bilo razposlanih, da iščejo Lolo.

Poleg tega so pa še vsi časopisi prinesli Lolino sliko. Ravno njena lepota je grozila, da postane nevarna zanjo.

Ako bi bila morilka grda, bi najbrž časopisi ne prinesli njene slike.

Toda tako izredna lepotica kakor Lola, — tako

pustolovska ženska kakor ona, s to so se časopisi z veseljem pečali. Skoro ni dan pretekel, da bi ne izšla njena slika v kakem časopisu, obenem z obsežnim opisom celega njenega življenja, kolikor je bilo znano.

Tudi v krčmo Jona Pudinga so prišli časopisi.

Isti ljudje, ki so lepo Italijanko vsak večer občudovali, se vsako noč zabavali pri njenem petju in plesu, so videli sliko, toda na to niso prišli, da je črnolasa, čudovito lepa ženska, kateri so vedno ploskali in jo obdarovali, ista, katero tako vstrajno iščejo.

Pa tudi ko bi ta ali oni to vedel, bi se Loli ne bilo treba batiti izdajstva. Kajti v tem mestnem delu je bila zelo priljubljena. Jon Puding je bil tudi vesel lepe kupčije, ki jo je sklenil oni večer, ko je Satanelo in njegovo hčer vzel v hišo.

Dočim krčma poprej ni bila dobro obiskovana, je prišlo zdaj toliko gostov, da jim je krčmar komaj mogel postreči.

Lepa Italijanka je bila privlačna moč prve vrste.

Toda ravno slava in priljubljenost, kateri je Lola žela v tem zloglasnem mestnem delu, je postala skoro vzrok novih skrbij in strahu.

Ni dolgo trajalo in v Viteshaplu so govorili samo še o lepi Italijanki, o neapolskem biseru, kakor so jo začeli nazivati. — Da celo izven tega dela se je razširila njena slava.

Tudi lahkoživci postanejo skoro pozorni na kako novo krasotico. Na to gredo na lov in to jim je v veselje, da je kdo priy, ki si osvoji novo zvezdo.

Slučaj je nekega večera dovedel mladega angleškega plemiča v krčmo Jona Pudinga. Videl je Lolo, bil očaran od njene lepote in drugi večer je prišel že s šestimi prijatelji, ki so v sodbi glede lepote Italijankine popolnoma

je izvrsten fotograf, samouk, ki je v svojo zabavo veliko fotografiral ter imel različne aparate vseh velikostij.

Sele pred kratkim je kupil kakor škatlica za vžigalice majhen aparat, ki je jako natančno posnel predmete.

Skril ga je lahko v roki in ako je bilo treba fotografirati, je pritisnil majhen gumb in slika je bila napravljena. Kajpada je potem lahko dal to majhno sliko povečati.

Nekega večera, ko je Lola ravno plesala, je mladi plemič pritisnil na gumb škatlice in Lola je bila fotografirana, ne da bi sama vedela kedaj. Misel, da se mu je posrečilo dobiti sliko oboževane deklice, je mladega plemiča zelo vzradostila. Hotel je domov ter v temni sobi napravil sliko.

Ta se je popolnoma posrečila, a zadostovalo mu ni, ker je bila premajhna. Hotel je razločno videti sliko lepe Italijanke in ker ni hotel sam povečati slike, je šel k nemu fotografu ter mu naročil, naj mu primerno sliko poveča.

Nevede je prišel k fotografu, ki je bil v službi policije in ki je sele pred kratkim moral nekaj več slik morilke Lole napraviti. Te slike so bile določene detektivom, ki so Lolo iskali.

Ko je fotograf po odhodu mladega lorda motril sliko lepe Italijanke, se mu je zdela podobnost med njo in neko drugo sliko, ki jo je pred kratkim napravil, kako velika.

„Kaj je to?“ je osuplo vskliknil, „ali je mogoče? Ne, ta podobnost me ne vara, to so iste poteze kakor jih ima morilka. Morda sem zasledil dragoceno tajnost, s katero bom policiji jako ustregel? — Poleg tega je

z njim soglašali, — da je Lola namreč krasna, očarajoča in poželenja vredna.

Od zdaj so skoro vsak večer prihajali lahkoživci. Obsipali so Lolo ne-le z odobravanjem, ampak tudi s cvetlicami in darili. Nekateri so ji celo briljante poslali, a te je Lola zavrnila.

Satanelo je nerad to gledal. Tako je slutil, da ne postane nič dobrega iz tega. Zato je Loli svetoval, naj zapustita krčmo Pudingovo in se naselita v kakem drugem delu mesta.

Toda o tem ni Lola ničesar hotela vedeti. Saj je bila ženska in njeni samoljubnosti je tako ugajalo, da jo občudujejo najboljši in najbogatejši londonski možje.

Nikoli pa Lola ni trpela, da bi se je kdo dotaknil, nikoli se ni zmenila za izvajajoče in vabljive poglede, nikoli ni hotela iti večerjat s kakim častilcem. Tega bi pa tudi Satanelo ne dovolil.

Mladi plemič, ki je Lolo iztaknil, se je resno zljubil v njo.

Čeprav je mislil, da je Lola rojena iz najnižjih slojev ljudstva, se je vendar pečal z misljijo, da si na vsak način pridobi njen naklonjenost in če bi drugače ne moglo biti, celo s tem, da se poroči z njo. Tega ji sicer še ni povedal, ker mu je manjkala vsaka prilika. Toda nekega dne je vtaknil v cvetlični šopek, katere ji je vsak večer malo pisemce, v katerem jo je prosil, naj postane njegova in naj mu stavi svoje pogoje.

Lola je na to pismo prav tako malo odgovorila kar na njegove poglede. To vzdržljivost je lord matral za nedolžnost in zato se mu je še bolj priljubila.

Predvsem je moral imeti njen sliko vedno pri sebi. Ker ni upal, da bi mu sama dala svojo fotografijo, si je sklenil pridobiti njen sliko zoper Lolino voljo. Bil

od avstrijske policije razpisana nagrada, ki jo moram dobiti, ako bi morilko vsled teh podatkov vjeli.“

Fotograf je utaknil Lolino podobo in ono malo sliko, ki mu jo je lord prinesel, v žep ter takoj šel k policijskemu ravnatelju, ki se je zelo začudil, ko je fotograf stopil pred njega z besedami:

„Prišel sem, da Vam pomagam ujeti morilko Lolo.“

Pri teh besedah je uradniku pokazal obe slike in mu dal povečalno steklo, da primerja fotografiji.

„Res je!“ je veselo zaklical ravnatelj, „veliko uslužoste nam napravili. Ta Italijanka v Viteshaplu, o kateri se je zadnji čas toliko govorilo, je morilka Lola. Še danes zvečer jo hočemo zapreti!“

Ti slike ostaneta tukaj. Takoj bom potrebno odredil, Vi boste pa dobili nagrado, ki je razpisana na morilko.“

Fotograf je ves srečen odšel. Nagrada mu bo prav dobro došla, kajti v kratkem se je mislil poročiti. Zato mu bo denar prav prišel.

Komaj je fotograf prišel domov, je lord vstopil ter mu hlastno rekел:

„Dragi moj, jaz sem si stvar premislil. Prosim, vrnite mi malo sliko. Napravil bom boljšo sliko ter jo Vam dal, da jo povečate.“

Tedaj je bil fotograf v največji zadregi, kajti slike ni več imel in lordu ni mogel resnice povedati. Ker pa ni bil navajen lagati, se je skoro zapletel v protislovja.

„Kje je slika?“ je hlastno zaklical lord, „ako ste poštenjak, me ne boste za nos vodili. Zastavim Vam besedo, da Vas lahko popolnoma uničim, ako vse svoje prijatelje syarim pred Vami, — torej mi takoj natanko povejte, kaj je s sliko.“

Tedaj ni ostalo fotografu drugega nego povedati resnico.

„Kako visoka je nagrada, ki je razpisana na glavo ilke?“ je vprašal lord, ki je postal mrtvaškobled. „Zdi se mi, da le tritisoč kron,“ je odgovoril foto-

„Nesrečni človek, — jaz bi Vam plačal dvajset tisoč, ko bi mi povedali to skrivnost. Ker se je pa že dilo, Vam dam petsto funtov šterlingov s pogojem, da te ničesar ne izve o nainem sedanjem pogovoru.“

„Zakaj ne, gospod lord,“ je odgovoril fotograf, „jaz dam častno besedo.“

Nato je utaknil v žep denar, ki ga mu je lord naštel bankovcih. Takoj je lord odšel s trdnim sklepom, da pusti ljubljene ženske pasti policiji v roke.

Lord Edgar Aberdeen je bil plemenit in dostojen človek. — Zaničeval je zločince kakor vsak drug, toda mu ni šlo v glavo, da bi krasna Italijanka, katero je poževal, postala nešrečna.

Ne, Lolo je hotel svariti, da se pravočasno izogne varnosti. Za nobeno ceno ni hotel doživeti, da bi prišla do morilka v ječo in potem morda na morišče.

Lord Aberdeen je takoj sedel v voz ter se dal peljati Viteshapel. — Na vsak način je hotel dogovoriti se Lolo.

Zdaj ga ne bo več zavrnila, ker ji prinaša dragi arilo, ki jo more dati človeki človeku — namreč življenje.

Sladka nada mu je napolnila dušo. Ali mu Lola ne bo hvaležna, ali ga ne mora ljubiti, ker toliko stori za jo? In res, ko bi le kdo v Londonu izvedel, da je on, lord Edgar Aberdeen povzročil beg morilke, potem mu ni stalò drugega, nego pognati si kroglo v glavo.

V krčmi Jona Pudinga je bil že dobro znan Krčmar, ki je zadovoljno muzal, ko je videl priti dobrega gosta,

kajti ta ni nikoli druge pijače pil nego šampanjca za vsako steklenico trikrat več plačal.

Doslej je prihajjal lord v zloglasno krčmo vedno oblečen. Danes se je pa pokazal kot elegantno obleg gospod.

„Hola, ali prav vidim?“ je zaklical Jon Puding, je vstopil lord Aberdeen, „star znanec! Kako pa izgled danes, ali ste zadeli veliko srečko?“

„Poslušajte me!“ je zaklical lord, „takoj moram voriti z lepo Italijanko Gabrijelo. Dam Vam pet funt šterlingov, ako mi pripravite ta pogovor.“

„Denar bi rad vzel,“ je rekel Jon Puding ter široko smehljal, „toda v tem hipu bi Vam niti za tis funtov ne mogel preskrbeti pogovor z Lahinjo, ker s starcem odšla z doma. Saj hodita cel dan po londonskih ulicah. Povedati Vam pa ne morem, v katerem kraju vrtita zdaj svoje orgle.“

To je bil hud udarec za lorda, kajti minute so bile dragocene.

Angleška policija je nagla in čeprav je policijski ratatelj rekel fotografu, da bo Lolo šele zvečer dal zapr vendar si je to lahko premislil. Morda je že poslal spjone za njo.

Kaj naj storiti? Ali naj tukaj počaka? To bi bilo brezkoristno, kajti kakor je krčmar pravil, je prihajjal starec šele zvečer s svojo hčerjo domov.

Potem bi bilo pa že prepozno, kajti policisti bi ostopili hišo ter le na to počakali, da pojde deklica v pas.

Lord si je le trenotek premislil, nato se je obrnil ter odšel iz krčme. Stopil je na voz ter ukazal kočijaz, naj ga na slepo srečo vodi po londonskih ulicah.

Ko je lord nastopil svojo vožnjo, je bila ura opoludnja



87 „Lady Elizabeta Ravington,“ je rekel grof Radivoj, „tukaj imam gospoda, ki ima pravico vsak hip stopiti k Vam!“

Strah na Sokolskem.

Ura za uro je potekla, toda čeprav se je lord vozil po vseh krajih, vendar ni mogel zaslediti muzikantov.

Naposled, ko se je že temnilo, je zaslišal v neki ulici zvoke orgel.

„Našel sem jih, — Italijana morata biti!“ je veselo zaklical lord.

Ukazal je ustaviti voz ter skočil z njega. Komaj je stopil v ulico, je že opazil belolasega starca, ki je igral na gosli. Poleg njega je stala lepa Italijanka, ki je vrtela orgle.

Ko bi se Aberdeen udal prvemu nagibu, bi hitel k nji ter jo s tresočim glasom posvaril. Toda muzikanta je obdajala velika množica ljudij. Gotovo bi postali pozorni, ko bi se tako ugleden gospod pečal s tema človekoma.

Aberden je potrpežljivo počakal, da sta končala igro,

da je starec naložil orgle na ramo in deklica vzela gosli.

Nato sta šla naprej in konec ulice jima je Aberdeen zastavil pot.

187. poglavje.

Zadnji izhod.

Lola se je lahno zdrznila, ko je zagledala mladega moža, kajti takoj je v njem izpoznała lorda, ki ji je v Pudingovi krčmi toliko pozornosti posvečal. Lola se je zato po pravici bala, da bo oče mladeniča osorno zavrnil, kajti Satanelo ni pustil, da bi se kdjo bližje seznanil z njegovim hčerjom.

Lola je čitala pismo, katero ji je lord Aberdeen poslal v šopku. Vedela je torej, da jo je mladi plemič ljubil do blaznosti in zato je zdaj mislila, da bo lord ponovil svojo prošnjo, ko jima je zastavil pot.

Zvečer v krčmi ni imel nikake prilike, da bi z njo govoril, zato je to zdaj poskušal na cesti.

„Prosim, počakajta trenotek,“ je vskliknil lord Aberdeen, „važno vest imam Vama sporočiti. A tu na cesti Vama tega ne morem povedati. — Ali vidite ono gostilnico na vogalu ulice? Stopita tam noter in v nekaj minutah pridem za Vama.“

Satanelo je hlastno vzdignil glavo z belo lasuljo in brado; ostro je pogledal mladega lorda, sumnja se mu je naselila v prsih in dočim je lorda potisnil na stran je zaklical:

„Avanti, — proč! Maladetto diavolo, — kaj pa imate z menoj govoriti? Vi ste imeniten gospod, jaz pa le ubog muzikant. Ni dobro češenj zobati z velikimi gospodi, zlasti če se ima lepo hčer.“

Hotel je nato nadaljevati svojo pot ter vlekel Lolo s seboj.

V naslednjem hipu je bil pa Aberdeen zopet pri njem. Za nobeno ceno na svetu bi ne pustil starca uiti, — nikakor ni hotel oditi, ne da bi kaj opravil. Saj je moral lepo Italijanko svariti, sicer bo danes zvečer že zaprta.

„Rotim Vas,“ je rekel mladi lord s tresočim glasom, „dovolite mi eno minuto. Povedati Vam moram vest, ki Vas bo prestrašila, — vest, od katere je odvisno življenje Vaše hčere.“

„Hudiča, — gospod, pojrite proč od mene!“ je grozeče zaklical Satanelo. „Jaz nočem nič imeti z Vami. Poznam Vas. Vi ste oni človek, ki vsak večer sedi v Pudin-govi krčmi in zija v mojo hčer kakor bi jo hotel požreti. Dobri otrok mi je dal tudi pismo čitati, katero ste ji pisali. Torej Vam kratko odgovorim: Moja hčer se nikoli ne bo prodala. Poiščite si drugo ljubico in pustite naju v miru.“

Lord Aberdeen se je moral zelo premagovati, da je mirno požrl žaljive besede. Toda pogled v lepi, krasni obrazek mlade črnolase Italijanke mu je pregnal jezo, ki je nastala v njem.

„No dobro, ako me nočete poslušati,“ je vskliknil Aberdeen, „pojdite torej v svojo pogubo! Svoje vesti Vam nisem hotel povedati na ulici, ker sem se bal hudega vtisa, ki bi jo napravila na Vas in Vašo hčer. Ker me pa silite v to, Vam jo takoj povem.“

Lord Aberdeen je prijel roko starega Italijana ter ga potegnil tesno k sebi. Nato mu je tiho šepnil na uho:

„Vaša hči ni to, kar se dela! Jaz vem vse! Toda ko bi to sam vedel, bi bilo dobro, kajti potem bi se Vam ne bilo treba ničesar batiti. Pa tudi londonski policiji je znano, da je ona, ki se je izdala za Vašo hčer in Italijanko, morilka lastne matere z imenom Lola, ki je ušla na Avstrijskem iz ječe.“

Satanelo je omahnil nazaj. Pod šminko, s katero si je napravil gube na obrazu, je obledel kakor smrt. Tudi Lola se je opotekla, kajti tudi ona je slišala lordove besede.

„Človek, — kaj ste pravkar rekli!“ je vskliknil Satanelo in tresoča roka mu je bliskoma izvlekla bodalo iz žepa. „Znana Vam je najina tajnost, — torej morate umreti, da je tajnost pokopana z Vami!“

Satanelo je takoj silno zamahnil bodalo v prsi mladega plemiča. Morda bi moral lord Aberdeen svoj plemeniti poizkus, rešiti Lolo, poplačati z življenjem, ko bi lepa ženska sama ne zgrabilna pravočasno očetove roke.

„Kaj delaš?“ je tiho zaklical, „ali hočeš umoriti človeka, ki je prišel naju svariti? Ta gospod nima namena, naju pogubiti.“

„Ne, pri Bogu Vsemogočnem, tega namena nimam,“

je zaklical lord Aberdeen. „Že več ur Vaju iščem po vsem Londonu le zato, ker Vaju nisem našel v Pudingovi krčmi in sem Vaju vendar hotel svariti. O kratek čas je Vama odmerjen, odločno morata ravnati, ako se hočeta še rešiti. Prisegam Vam, da je moj namen dober, kajti vodi me ljubezen!“

Zadnje besede je izgovoril lord Aberdeen z ognjenim pogledom v Lolin obraz, ki ga je tudi nežno pogledala.

„Skoro bi napravil lepo neumnost,“ je mrmral Satanelo ter vtaknil bodalo zopet v žep. „Nikar ne zamerite, gospod! Imel sem Vas za sovražnika! Toda vidim, da že polno ljudij prodaja zijala, zato bo boljše, da se drugje natančneje dogovorimo. Na svodenje v krčmi na vogalu.“

„V par minutah bom tam,“ je hlastno rekel lord Aberdeen.

Nato se je naglo obrnil proč kakor bi iskal številko neke hiše ter o tem poizvedoval pri muzikantu.

Satanelo je korakal z Lolo čez ulico. Srečno sta došpela do hiše, nad katere vhodom je, bil naslikan merjasec, ki je nasajal lovca na svoj čekan. Gostilna se je imenovala „Pri divjem merjascu“.

Zvečer so jo najbrž obiskovali meščani, — zdaj pa, ko se je komaj začelo temniti, ni bilo v gostilniški sobi drugega nego zaspan natakar.

Ta se je zelo začudil, ko sta Satanelo in Lola vstopila ter zahtevala steklenico vina.

Komaj je potem Satanelo odprl steklenico, je že prišel lord. Tudi on je naročil vina, stisnil natakarju napitnino v roko ter mu ukazal, naj ga pusti samega z Italijanoma.

Natakar je pomenljivo pogledal Lolo. Domisljeval si je, da ve, o čem se bo tukaj govorilo.

„Torej smo vendar sami in neopazovani,“ je vsklik-

Aberden, ko je natakar odšel, „zdaj Vam hočem vse vedeti.

Jaz sem lord Edgar Aberdeen. Svoje ime Vam zato nem, da mi boste zaupali in vedeli, da je to, kar Vam zdaj povedal, popolnoma resnično. Policija ve, da Vaša hič ona nesrečnica, ki je ubežala iz avstrijske te; ve tudi, da je tukaj v Londonu in kje jo je dobiti. Denili so, da Vas danes zvečer zapro, in ako ne uidete prej, Vas nič ne more rešiti.“

Nato je lord povedal Satanelu in Loli, ki je bila njegove povesti vsa uničena, na kak način je policija vedela, da je lepa Italijanka iz Viteshapla iskana zlončka. Lord ni ničesar zamolčal v svoji povesti, tudi tega, da je bil on vzrok odkritja.

„Ako Vas danes zvečer primejo,“ je končal lord Aberdeen svoj govor, „bom jaz krič temu. A tega nočem! Poslušajte, jaz Vas ne morem videti nesrečne, čeprav se daj moje nade, ki sem jih še včeraj imel pri Vašem pogledu, ne morejo nikdar izpolniti. Bežite, Lola, bežite tega mesta! O gibajte se te dežele! Ako Vam manjka denarja, Vam ga dam na razpolago in ne bom nikoli zahteval zahvale za svojo pomoč, — to Vam prisegam pri Bogu Vsemogočnem!“

Katero srce bi ne bilo ganjeno od tolike velikodušnosti! In res je Lolo vleklo k Aberdenu, solza se ji je prikradla v oko.

Sicer ni mogel ta lord pregnati onega, ki ga je Lola nosila v srcu, kajti ona je ljubila le Mirkota Višnjegorškega in vedela je, da ji ga nikoli ne bo mogel kdo drug nadomestiti. A vendar jo je genilo, da se je ta mladi plemič, ki je s tem lahko izgubil svojo čast, tresel zanj in da je prebrodil cel London, le da jo svari pred strašno nevarnostjo.

Satanelo je skočil s stola, nič več ga ni strpelo njem.

„Vraga!“ je vskliknil, „ako je stvar taka, potem vzdignil s stola ter bolestno zaklical: komaj še ušla iz mreže, kajti kar nama svetujete, je izvršljivo. London naj zapustiva? Po katerem potu prešitve več zate! Oh, te bele roke bodo težile verige, Ali si ne mislite, da je londonska policija zasedla vta vrat, ki je tako sneženobel, bodo presekali. Milord, kolodvore, da je zastražila vse izhode ter postavila strnike na vseh cestah? Ne, iz Londona ne smeva iti, kaveč je ne boste videli.“

„Torej si ne upate iti na kako ladijo, da Vas pse ne videla obupnost, ki je bila v njegovem obrazu. pelje na Francosko?“

„Nemogoče!“ je odgovoril Satanelo skoro obupares tako brez moči? Vedno si ljudje domišljujejo, da se, „V istem hipu, ko bi Lola stopila na ladijo, bi jo po denarjem da vse doseči, misli se, da se ima vpliv, prijeli.“

„Jaz imam privatno ladijo in jo Vam rad dam trebuje; so prav tako brez moči kakor denar in ugled!“

„Vi ste zelo dobri, milord, a s tem ni nama do tudi jaz si ne vem nobenega sveta več. Jaz poznam an pomagano. Recimo, da se nama posreči na Vaši ladji gleško policijo, ona ne bo prej nehala zasledovati Lole, priti iz londonskega pristanišča, kje naj pa stopiva suho? Najboljše je, da si poiščeva v Londonu kako skovališče, kjer se lahko skrijeva za več tednov. Da, milord, ko bi Vi naju hoteli vzeti v svojo hišo, potem bi bila rešena, kajti čez prag Vaše hiše bi policija gotovo prišla.“

Lord Aberdeen je premišljeval nekaj minut, predje odgovoril. Opazilo se mu je, da se je teško boje sam s seboj.

„To je nemogoče,“ je naposlед razburjeno vskliknil, „vse, — vse hočem storiti za Vas, toda v hišo, kjer je stanoval moj oče, ta ponosni značajni mož, Vaju ne morem vzeti. Sploh bi pa tudi tam ne bila varna. Na svojih služabnikih se ne morem zanesti in prav lahko Vas eden ali drugi izda.“

Tedaj je hitel Satanelo k Loli, jo prijel za roke, jo.

„Potem si izgubljeno, ljubo dete, — potem ni nobene izvršljivo. Vi ljubite mojo hčer, torej se poslovite od nje, kajti nič zunaj sva potem gotovo izgubljena!“

Lord Aberdeen si je z rokami zakril obraz, da bi

„O moj Bog,“ je zaklical s tresočim glasom, „ali sem

„Nemogoče!“ je odgovoril Satanelo skoro obupares tako brez moči? Vedno si ljudje domišljujejo, da se jih kedaj po-

jatelje v visokih službah, — toda ako se jih vedno

„Da, vse je izgubljeno!“ je vskliknil Satanelo, „kajti

„Kaj ste pravkar rekli,“ je potem hlastno nadaljeval mladi plemič, „Vaša hči je izgubljena, ker ne more po zraku ubežati? Kdo Vam pa pravi, da je to nemogoče? Clovek, te misli niste sami mislili, nebo Vam jo je dalo,

„Nehajte za božjo volje!“ je skoro blazno zakričal lord Aberdeen.

Obenem je hitel k Satanelu, ga prijel za ramo ter jo trdno držal.

„Kaj ste pravkar rekli,“ je potem hlastno nadaljeval mladi plemič, „Vaša hči je izgubljena, ker ne more po

zraku ubežati? Kdo Vam pa pravi, da je to nemogoče? Clovek, te misli niste sami mislili, nebo Vam jo je dalo,

„V balonu?“ sta obenem vskliknila Satanelo in Lola, „gospod, ko bi bilo to mogoče!“

„Mogoče je, prav lahko mogoče, kajti jaz imam sam.

balon, ki se ga lahko v eni uri pripravi za odhod. V par dneh sem se hotel sam zopet peljati po zraku, zato je balon napolnjen. V čolnu je hrane za cel teden. — Lola, rešeni ste! Bogu v nebesih bodi hvala, da nam je še v zadnji minuti dal edino pravo pot, pot po zraku, skozi veter in vihar, — visoko nad človeškimi glavami, — v glavo.“

„Milord,“ je vskliknil Satanelo in glas mu je bil mehek in ganjen; „s svojo plemenito ponudbo ste mi rešili hčer. Tega Vam nikoli ne pozabim. Ako me boste kedaj potrebovali, razpolagajte z menoj. Jaz, sem človek, ki veliko premore. Vam se lahko razkrinkam. Jaz nisem niti star, niti sivolas, niti ubog siromak —“

„Ne izgubljajmo časa,“ je zaklical Aberdeen. „Zadnji čas je že, morda bo treba še kaj popravljati na balonu, kar bi nas mogoče zadrževalo. Spremite me; peljal Vas bom k balonu, da si ga boste najprej ogledali. Toda nekaj mi pride na misel. Morda si ne boste upali, draga Lola, v zrak spustiti?“

„Jaz?“ je odgovorila Lola, „jaz si upam vse, ker gre za moje življenje. Tudi na to se veselim, da bom policiji pomolila eno pod nos. — Haha, iskali me bodo na zemlji, jaz bom pa plavala nad njo. Nihče si ne bo mogel pojasniti, kako sem ušla.“

„Ali pa ne bo preveč pozornosti vzbudilo,“ je reklo Satanelo, „ako bi se danes zvečer nenadoma pokazal balon nad Londonom? Ali ne bodo poizvedovali, čegav je?“

„Ne,“ je odgovoril Aberdeen, „ta šport je kakor mnogo drugih zelo razsirjen na Angleškem. Saj nimam samo jaz balona, ampak deset mojih priateljev. V mesečnojasnih nočeh se vidi mnogokrat balone v zraku.“

Torej ne bo nič pozornosti vzbujalo. Pa tudi ko bi kdo želel izvedeti, kdo leti po zraku, boste tako daleč

oddaljeni od zemlje, da Vas nobeno vprašanje ne doseže. Zato Vam tudi ne bo treba odgovarjati. In zdaj poslušajta:

Moj balon je blizu Londona na mali pristavi, ki je moja lastnina. Tam boste nemoteno lahko počakali par ur. Peljali se bomo takoj tja in v ta namen vzeli voz. Dobro pa bo, da oblecete drugo obliko. V tem hipu policija že ve, da sta oblecena v italijansko narodno nošo. Zato Vama svetujem, da jo odložita.“

„Prav imate, milord,“ je odgovoril Satanelo, „kje naj pa dobiva drugo obliko?“

„Nič lažje nego to,“ je odgovoril Aberdeen. „Dočim me počakata tukaj, pojdem jaz v prvo trgovino z oblikami ter kupim, kar potrebujeta. Preoblekla se bosta lahko tukaj, ker Vaju bo natakar peljal v svojo sobico, ako mu dam denar.“

„Hitite torej, lord,“ je reklo Satanelo, „midva Vas počakava tukaj.“

Ko je hotel lord oditi, mu je Satanelo v zahvalo prožil roko. Toda bilo je, kakor bi je mladi plemič ne zapazil.

Kratko je pozdravil in odšel. Ko so se vrata za njim zaprla, je Satanelo skoro zavriskal:

„Da, Lola, rešena si; zdaj se Ti ni treba ničesar batiti. Balon naju ponese daleč odtod in Tvoje zasledovalce bova pustila v veliki daljavi.“

„Toda kam, ljubi oče, kam bo naju balon nesel?“ je poizvedovala Lola.

Satanelo je skomignil z rameni.

„Tega ne moreva vedeti, ljubo dete!“ je reklo. „Ker ni mogoče ravnati balon v poljubni smeri, se moramo zaupati vetru, ki nas bo nesel, kamor bo vlekel. Upajva, da nas ponese v kraj, ki ne bo nevaren za naju. Sploh sva

pa temu lordu res veliko hvalo dolžna. Popolnoma si ga vidi Aberdeen in vsled tega ena najbogatejših angleških moral očarati, Lola, sicer bi se ta aristokrat nikoli ne ospa?“ držnil podpirati na tako plemenit način žensko, katero policija zasleduje.“

Lola ni odgovorila. Naslonila je glavo na prsi ter napol zatisnila oči. Najbrž je premisljevala.

Satanelo je stopil k svoji hčeri ter ji položil roko na ramo.

„Poslušaj me, Lola,“ je rekel, „sicer ne vem,ako previdno ravnaš s tem, da vzameš Angležu vsako nadom. Skoro bi stavil, da ga lahko vjameš. Celotno okolnost, da si ubežala iz ječe in da imaš umor na vesti, bi mu morda ne branila, da bi Te ne vzel za ženo. Ako bi tu v Londonu ne bilo mogoče, potem pa v Ameriki ali Avstraliji. Ljubezen gre povsed, kjer misli, da se ji bo namen izpolnil. — Zákaj mi ne odgovoriš?“

Lola je pogledala kakor bi se iz sanj zbudila.

„Pravkar sem o tem premisljevala, oče,“ je naposlед rekla, „kako je človek čuden. Odkar morem misliti, sem lovila srečo in zdaj, ko se mi ponuja, ko se mi takorekoč vsiljuje, ne iztegnem niti roke, da bi jo prijela in držala.“

„Jaz vem,“ je nadaljevala lepa, črnolasta mlada žena in zmagonosno ji je zabliskalo v očeh, „da me velja samo ena beseda in lord Aberdeen bi naju spremil v balonu. On bi potem z nama dalje letel in se nikoli več ne ločil od naju. Lahko ga pripravim do tega, da me vzame za ženo. Lady Aberdeen, — se ne glasi baš slabo.“

„Sapralot,“ je zaklical Satanelo, „jaz poznam Aberdenove razmere, to je ena najimenitnejših londonskih rodbin. Premoženja je gotovo najmanj pol miljona funtov šterlingov. No, kako je, Lola, ali Te nič ne mika postati

„Ne!“ je odgovorila Lola z glasom, v katerem se je razala nevpogljiva volja, „ne! Tisočkrat rajše grem z Mirkotom Višnjegorskim beračit, nego z drugim moškim v paradiž, kjer rastejo drevesa iz zlata in briljantov.“

„Razumem Te!“ je odgovoril Satanelo, „Mirkota ljubiš iz celega srca. Jaz Te ne bom karal raditega. Toda ti si pomislila, da ne moreš nikoli več postati grofica Višnjegorska, da si Mirkota za vedno izgubila? Ali bi ne bilo boljše, da se zavaruješ za bodoče življenje! — Primi tam, kjer se Ti ponuja, kajti sreča se človeku ponuja le enkrat v življenju.“

„Da, ko bi bilo to sreča, dragi oče,“ je vskliknila Lola in globok vdih ji je vzdignil krasne grudi, „potem bi se že potrudila. Dovolj močno se čutim, da privežem srečo nase. Toda kar bi imela na strani lorda Aberdена, ni sreča. To najdem le pri Mirkotu. Rekel si, da sem ga izgubila in da se ne bova mogla nikoli več združiti. No, potem mi bo pa spomin na njega bolestna sreča.“

„Tih,“ je rekel Satanelo, „lord se že враča.“

Vrata so se odprla in natakar, ki je šel lordu do voza naproti, je privlekel za Aberdenom veliko škatlo.

„Jaz sem že govoril z natakarjem,“ je zaklical lord, „peljal Vas bo v sobo, kjer se boste lahko preoblekli. V škatli najdete vse, cesar potrebujete. Toda preblecite se takoj, jaz Vaju tukaj počakam.“

Cetrt ure pozneje sta se Satanelo in Lola vrnila v gostilniško sobo in res jih ni bilo več izpoznati.

Vzela sta zopet svojo prejšnjo podobo, to se pravi, bila sta zopet detektiv Edvin Lister in Lola, kakor je bila še na Sokolskem gradu in imela še elegantno obleko.

Za Satanelo je Aberdeen kupil temnovišnjev jopič in

2078

čepico, ki je bila posebno pripravna za vožnjo v balonu, ker je ni mogel tako lahko veter odnesti.

Lolo je obdajala rumena krasna obleka, katero bi lahko vsaka lady nosila.

Lord je na vse mislil. Tudi za Lolo je kupil čepico, katero je smehljaje z iglo pritrdila v svoje temne kodre dalje rokavice, sploh vse, kar je potrebovala za toaleto.

„Hvala Vam, milord,“ je zaklicala Lola ter mu prvič prožila roko.

Mladi plemič je krepko stisnil bele, fine prste. Prv tem jo je pogledal kakor se pogleda bitje, katero se ljubi in o katerem se ve, da ne bo nikoli njegovo.

Satanelo je namenoma stopil na stran. Hotel je mla demu možu dati priliko, da izpregovori na samem par besed z Lolo.

„Da, hvala Vam, milord,“ je vskliknila Lola po kratkem odmoru, „Vi ste več storili zame kakor zaslužim. Toda Vašo dobroto sprejmem le pod enim pogojem.“

Presenečen je pogledal mladi lord lepo žensko.

„Pod pogojem?“ je potem vprašal.

„Da, reči mi namreč morate, da me ne zaničujete.“

Aberden je povesil oči. Zoper svoje mnenje ni bil navajen govoriti. Ali ni moral Lolo zaničevati po tem, kar je o nji izvedel? Kako bi mogel zločinko, morilko le malo spoštovati?

„O jaz berem svojo obsodbo na Vašem obrazu,“ je tisto rekla Lola, „rešili ste me, ker ste s tem mislili izpolniti dolžnost plemenitaša. A v duši me zaničujete, v meni vidite le propalo bitje, katero so ljudje obsodili.“

„Lola,“ je zaklical Aberdeen, „Vi me mučite. Ne vprašujte po nagibih mojega ravnanja, vzemite, kar Vam ponudim. Verujte mi: vse, kar storim za Vas, izhaja ukujočemu povelju moje duše.“

2079

Karkoli ste storili,“ je ganjeno nadaljeval Aberdeen, „z nisem Vaš sodnik, — jaz Vas ne vprašam za Vašo tekelost, — jaz Vas tudi ne obsojam. Toda žalosten, ker mi ni dano, da bi postali moja. Pri Bogu, ko bili le ubogi, jaz bi se ne brigal za mnenje ljudij. Bi bili tudi le muzikantova hči, — jaz bi Vas vzel ženo. Toda zasledovani morilki ne morem dati svoje ke. Oprostite moji odkritosrčnosti, saj me samega boli, — Vas še vedno ljubim. In ako boste kedaj potrebovali prijatelja, cloveka, ki Vam lahko kako uslugo storí, tedaj spomnите name, — spomnite se lorda Aberdena.“

Mladi mož je prijel roko lepe mlade žene ter jo počče poljubil; — nato je roko izpustil in stopil nazaj. Natakar, ki jih je spremil na cesto in ki se je zelo poslužen kazal, ker mu je lord daroval par cekinov, je stopil k oknu.

„Pojdimo, — zadnji čas je!“ Pred vrat je stal voz, v katerega so sedli vsi trije. Natakar, ki jih je spremil na cesto in ki se je zelo poslužen kazal, ker mu je lord daroval par cekinov, je počijo zaprl in ta je oddrdrala.

Vožnja je trajala eno uro. Skoro so imeli London za boj in dospeli na malo pristavo, ki je bila lastnina lorda Aberdena in katero je upravljal zvest nadzornik.

Na travniku za hišo je bil balon pripet. Ta pošast, ki je bila že napolnjena s plinom, je napnjala vrvi kakor bi komaj pričakovala trenotka, da pletei v zrak.

Vse v balonu je bilo v najboljšem redu; ničesar ni manjkalo. Pogled v čolnič je Satanelo poučil, da jima Lolo ne bo treba trpeti pomanjkanja tudi, ko bi se sem dñij vožila pod nebom.

V predalih v čolnu so bila jedila, največ konserve,

Pa tudi drugi instrumenti, ki se rabijo za vožnjo v zraku, so bili na svojem mestu.

„No, Lola, kako Vam ugaja konj, ki Vas bo nosil po zraku?“ je vprašal mladi lord.

Lola se je samo smehtala ter nežno motrila balon, ki postane njen rešitelj.

Ako bi šlo po Satanelovi volji, bi takoj nastopil potnik pripravljen za odhod.

„O videli boste čudovite stvari!“ je zaklical lord. „Jaz sem bil že sedemkrat s tem balonom v zraku in z veseljem spominjam vseh voženj. Ponosen čut navdaha, človeka pri misli, da je par tisoč metrov nad drugimi kar se je tikalo tega.

„In zakaj ne greste z nama?“ je vprašala Lola.

Trenotek se je plemič obotavljal odgovoriti. Gotoval je imel željo, da bi spremil mlado deklico v neizmerljivo daljavo, kjer bi svoje občutke lahko bolj prosto izrazil kakor na zemlji.

Po kratkem omahovanju je pa odgovoril:

„Ne, nikakor ne gre. Jaz imam dolžnosti do svojega imena. Jaz ne morem, Lola! Jaz Vas moram prepustiti sami sebi in Vašemu očetu.“

Medtem je bila na lordovo povelje pripravljena večerja in lord je skupaj večerjal s Satanelom in lepo mladženo.

Postalo je že deveta ura; tedaj je lord vzdignil kostnec ter zaklical:

„Pijem, da se posreči Vajin beg! In ko bosta na varjem, mi sporočita. Srečen bom, ko bom vedel, da je Lola

Izpraznili so kozarce, vstali ter korakali na travnik.

Tu je bilo že več delavcev pripravljenih, ki so bili oboroženi s sekirami, da bi naglo presekali vrvi, ko bodo

Se enkrat je Lola stisnila lordu roko, še enkrat jih njegove hčere, ki sta stopila v čoln.

Med večerjo je lord poučil detektiva, kako se ima pravnavati z balonom. Sploh pa je Satanel že večkrat bil v balonu ter se vozil v njem. Zato je skoro vse vedel,

Preiskal je še enkrat ventile in balast, nato je navedal smer vetra ter zaklical:

„Zdaj smo gotovi, — izpustite nas!“ Lord je počnilen delavcem, ti so prerezali vrvi. V naslednjem hipu se je balon vzdignil, — veter je le malo pihal, — balon je švignil naravnost v zrak.

Lola se je sklonila čez čolnov rob; mahala je z žepnim robcem, dokler je videla lorda.

Aberden je nepremično kakor okamnel stal na mestu. Vzdignil je glavo ter gledal za letečim balonom, dokler je videl le še malo točko nad seboj.

Naposled se je obrnil proč, — globoko je vzdihnil ter se vrnil v hišo, kajti sklenil je, da prenosi danes na pristavi.

„Meni je, kakor bi vse to bil le sen,“ je šepetal, „in vendar je bila resnica. Prvič sem se pregrešil proti zakonom, — prvič sem nekaj storil, česar bi moji pravni strah na Sokolskem.“

dedi ne odobravali. Toda kdor še ni ljubil, naj vrže pri kamen name!

„Eno vem gotovo,“ je končal lord svoj samogovor, „te lepe zločinke ne pozabim nikoli. Bojim se, da ne bomo nikoli več mogel druge ženske ljubiti.“

Lola je pa bolj lahko in površno imela svoje snidenje z lordom.

Veselila se je mirnega poleta lepega balona ter ne prestano zrla čez čolnov rob.

Veter je počasi gnal balon čez London. Skoro celo uro sta begunca visela nad mestom; videla sta bliskati tisoč in tisoč lučij, ki so razsvetljevale mesto.

„Vidiš, dragi oče,“ je smehljaje zaklicala Lola ter kazala s prstom dolu, „tam spodaj letajo zdaj detektivi po ulicah ter me iščejo. — Oh, tamle mora biti Viteshapel. Zdi se mi, da je pred krčmo Jona Pudinga zbrano celo krdelo detektivov. — Ja, le čakajte, toda zaman me boste čakali!“

„Ušla si kakor vsled čudeža nevarnosti,“ je zaklicala Satanelo, „jaz sem bil s svojo modrostjo že pri kraju. Toda česar ni zmogla prekanjenost, je dosegla ljubezen, — našla je varno pot v rešitev.“

Veter je postal malo bolj silen ter gnal balon proti morju.

Satanelo si je želel, da bi jih gnalo po kopni zemlji, toda v tem oziru ni imel nikake moči. Moral se je popolnoma prepustiti vetru.

„Ali je ta velika voda tamle morje?“ je zaklicala Lola ter pokazala svetel pramen, ki se je pokazal, čeprav je balon v višini najmanj tisoč metrov plaval.

„Ne, to je reka Temza,“ jo je Satanelo poučil, „toda ko bi veter še nadalje pihal od te strani, potem ne bo dolgo trpelo in plavala bova nad morjem.“

„O oče, to se pravi leteti nad neizmernim prepadom. Jaz se tako bojim morja.“

„Pravzaprav je vseeno,“ je odgovoril Satanelo, „kar mava pod seboj, zemljo ali morje.“

„In kje se bova izkrcala, oče, kaj misliš?“

„Upam, da se bo to zgodilo na Francoskem,“ je odgovoril Satanelo, „to bi bilo za naju tudi najbolj ugodno, — kajti tam se Ti ni treba batiti, da bi Te zaprli. Tudi ko bi Te policija ravno s tako vnemo tam iskala kakor v Londonu, vendar naju ne bodo sumili, ker prideva v balonu. Doslej se še ni zgodilo, da bi zločinci porabili to sredstvo ter se tako odtegnili pravici.“

Veter je skoro popolnoma nehal pihati, tako da je balon skoro celo uro visel nad Temzo, ne da bi se kaj naprej pomaknil.

„O kako krasen prizor!“ je zaklicala Lola, „glej zvezde! Ali ni tako kakor bi mi hotele v lase pasti, da bi se v njih svetile kakor kresnice, katere si indijske ženske devajo v lase?“

„Za naju je boljše, da sva blizu zvezd, nego blizu zemlje,“ je odgovoril Satanelo. „Zdi se mi, da se je veter spremenil. Žene naju zopet nazaj.“

To je bilo res. Balon je z veliko hitrostjo plaval proč od reke proti hiši, ki je stala blizu Temze.

„Oče, oče,“ je nenadoma zaklicala Lola, „poglej vendar na streho te hiše.“

„Ha,“ je vskliknil Satanelo, „nekaj se giblje gori! — Ali so ljudje ali živali? — Ne, ljudje so iz mesa in kosti. Toda na pol nagi so in izgledajo podivljano. Kaj neki delajo ponoči na strehi? Končno so tatovi, ki hočejo na ta način priti v hišo?“

„Oče moj, ali sem zblaznela?“ je zakričala olla ter se sklonila čez čoln, „ne, saj ni mogoče, — še enkrat

moram pogledati. Sveti Bog v nebesih, — on je, — da preletel kanal, ki loči Francosko od Angleške, ter sedel na francoskih tleh na tla.

Potem je že hotel skrbeti, da bo Lola varno in neovirano prišla v Pariz. Tam je vedel za nebroj skrivališč, kjer jo bo skril.

V naslednjem hipu je skočila Lola k očetovim nogam.

ter mu objela kolena. Satanelo se je prestrašil, ko je

zrl v strasten obraz svoje lepe hčere.

„Oče — oče,“ je prosila Lola, „daj mi ga, — tako blizu smo si, — vzemiva ga v čoln. Oče, jaz ne morem živeti brez njega. Ako me res hočeš osrečiti, tedaj vzemi Mirkota Višnjegorskega v balon!“

„Dobro si premisli, drago dete, kaj zahtevaš,“ je začakljal Satanelo, „zelo nevarno je, še enega človeka, ki bo vedel za najino skrivnost, vzeti k nama.“

„In ko bi vedela, da je to moja poguba! Eno uro ležati Mirkotu na prsih mi je ljubše nego rešitev in življenje.“

„No dobro,“ je odgovoril Satanelo, „izpolniti hočem Tvojo željo. Ako bi me pravkar ne prosila, naj vzamem moža v balon, bi ju ustrelil, ako bi le poskušala pripeljati v čoln. A tako, — balon se je že strehe dotaknil, vrzi se na tla, da Te ne vidita. Mene bo grozil najbrž takoj izpoznal. Že iztegujeta roke po čolnu, — pomagal jima bom, — Ti moraš imeti moža svoje ljubezni!“

Pol minute pozneje sta bila Radivoj Sokolski in Mirko že v čolnu, kjer sta se nezavestna zgrudila na tla.

Dočim se je Lola vrgla na Mirkota, ga objela z obema rokama ter mu poljubovala obraz, je Satanelo naglo vrgel balast, namreč vreče napolnjene s peskom, iz čolna ter tako balon prisilil, da je zletel kvišku.

Balon je že plaval nad morjem. Močen veter ga je gnal čez Temzo proti morju.

Satanelo je izprevidel, da ne more poljubno ravnati balonov polet. Toda upal je gotovo, da bo balon naglo

da prelete kanal, ki loči Francosko od Angleške, ter sedel na francoskih tleh na tla.

Potem je že hotel skrbeti, da bo Lola varno in neovirano prišla v Pariz. Tam je vedel za nebroj skrivališč, kjer jo bo skril.

Moža, ki je pripeljal z Mirkotom v balon, Satanelo se ni poznal, kajti videl je le do kosti shujšanega človeka, ki je poleg Mirkota padel na tla. Tega ni slutil, da je to grof Radivoj Sokolski, ki ga je sam spravil v blaznico doktorja Morača. Tudi hiše ni izpoznal.

Dočim je balon počasi plaval čez morje, pod seboj sumeče burne valove, nad seboj pa nebo z milijoni in milijoni zvezd, se je v balonovem čolnu odigral buren prizor, — roman poln ljubezni in sovraštva, poln studen groze, — med nebom in zemljijo!

183. poglavje.

Nad vodami

Grof Radivoj Sokolski je v blaznici doktorja Morača preveč trpel. Bil je do skrajnosti vtruten in vratolomni beg mu je vzel poslednji ostanek moči.

Padel je v globoko nezavest. Mrtvecu podoben je počival na dnu čolna. Nekaj časa bi ga nihče ne zbudil iz nezavesti.

Drugače je bilo z Mirkotom. Bil je dosti mlajši od Radivoja in tudi bolj krepak. Tudi ni dolgo zdihoval v blaznici.

Ko mu je Lola žlico vina vliila v usta, je odpril oči. brezmejnim začudenjem se mu je uprl pogled na lepo žensko, ki je poleg njega klečala.

Satanelo Mirko ni mogel videti, ker se je spravil ta

„Pri Tebi? O groza! — Rajši bi bil v pekleneskem
nju nego pri Tebi!“

konec čolna ter bil tam napol skrit za vrvmi, za katere je bil čoln na balon privezan.

Mirko je napol vstal, si z roko potegnil čez čelo in oči, zmajal z glavo, zopet pogledal Lolo ter potem mrmral:

„O kako strašne sanje!“

Lola ni odgovorila. Samo njene oči so govorile. Im te oči so z žgočo strastjo počivale na obrazu lepega moža, za česar ljubezen se je tako zaman trudila, ki ga je tako breznadno ljubila in o katerem je vedela, da jo zaničuje in soyraži.

„Vsemogočni Bog, kje pa sem?“ je zaklical Mirko, „oh, začenjam se spominjati, — ušla sva iz blaznice doktorja Morača! Radivoj, priatelj moj, kje si? Radivoj, odpodi mi sensko podobo, ki se mi pojavlja pred očmi. Zopet jo vidim, zločinko, ki je zastrupila moje življenje ter me odtrgala od Rožice, ta ničvrednica, ki je izvršila grozen umor, — Radivoj, usmili se me, — povej mi, ali sem res zblaznel v strašni hiši, kjer kraljuje blaznost? — Kaj vidim? Moj ubogi priatelj leži nezavesten poleg mene in mi ne more odgovoriti!

Govori vendar z menoj, strašna slika domišljije!“ je nadaljeval Mirko s tresočim glasom ter iztegnil roke proti Loli, „ne bodi tako kamnitjo mirna, — povej mi, si-li res ta, ki jo vidim pred seboj? — O ne, saj ne moreš biti — ni misliti na to! — In vendar, — to so Twoje oči, — to je Twoja zapeljiva postava, to Twoje ustnice, ki so me hinavsko poljubovale, dočim sem mislil, da objemam Rožico! Ha, govori, — povej mi resnico, — kje sem, — kaj se je z menoj zgodilo?“

„Pri mení si, Mirko!“ je zaklivala Lola z glasom, ktorý je zmagonosno zvenel, teda mládemu grofu kakor z nožem rezal srce.

„Da, združena sva,“ je nadaljevala olla kakor bi
e slišala zadnjih besed ljubljenega moža, „in zdaj mi ne
poš ušel. Vedi, da si zdaj v zračnem balonu, ki plava
tem hipu nad morjem. Združena sva v tesnem prostoru,

"...i ne bo nič hudega zgodilo. Rajši samo sebe umorim, ega bi pustila, da bi Te kdo žaljivo pogledal."

„Torej nisva sama?“ je zaklical Mirko in slutiti je
ačel, kdo je še v čolnu, „tu je še nekdo drug?“

„Da, nekdo drug!“ je v tem hipu zaklical trdo zvezec glas in Satanelo je stopil s kota, „ali me poznate prof Mirko Višnjegorski?“

Mirko se je vspel kakor bi zagledal strüpeno kačo. Obrnil se je, da bi ubežal. Toda pogled na štiri stene, kolna ga je poučil, da res ni mogoče ubežati iz tesnega prostora in da je z ljudmi, s katerimi ga je združil nevečen slučaj nerazdružljivo zvezan.

„Da, poznam Te,“ je odgovoril Mirko in Satanel.
ogledal, „vem, da se imenuješ Edvin Lister in da velja
pred svetom za poštenjaka. Skrivaj si pa lopov, kajti T
si oni, ki je grofa Radivoja Sokolskega izročil morilca
Moraču.“

„In ako sem to storil,“ je odgovoril Satanelo z mino
ostrova človeka, ki se nima ničesar bati, „ali me morda
počes na odgovor pozvati tu med nebom in zemljo, kjer
ni nobenega sodnika?“

„Sodnik je,“ je pomenljivo odgovoril Mirko ter z rok odkazal proti nebu, „tam gori je sodnik, ki nas vse pravkuje. Kdo ve, kako kmalu boš stopil pred njega.“

„Zdaj smo pa še na zemlji,“ je porogljivo odgovoril.

Satanelo, „vsaj bližji smo zemlji nego nebesom, zato se moramo še prilagoditi zemeljskim postavam. Grof Višnjegorski, v tem hipu govorim s Teboj kot prijatelj. Izvedi torej, kar Ti je bilo do danes neznano: Ta tukaj — lepa ženska na Tvoji strani, Lola, ki jo poznaš in ki je Tvoja soproga, — je moja hči!“

„Ah, Tvoja hči?“

„Da, moja hči, ki se je rodila iz nesrečnega zakona, ki je iz mene to napravil, kar sem danes. A o sebi nočem govoriti, ampak o sreči svojega otroka hočem s Teboj govoriti. Ti si v moji oblasti, grof Mirko. Lahko bi planil zdaj nate in Te vrgel iz čolna. Morje bi Te požrlo, da bi se nikoli več ne pokazal na dan. A to mi niti na misel ne pride, — kajti smatram Te takorekoč za svojega prijatelja. — Torej dobrodošel, — jaz Te pozdravljam!“

Satanelo je ponudil Mirkotu obe roki. Mladi grof jih pa ni prijel, ampak Satanela zaničljivo pogledal ter zaklical:

„Roke zločinca ne morem prijeti. Zločinec si pa kajti. Ako je Lola Tvoja hčer, tedaj razumem njenu hudobnost.“

„O tem se ne bova prepirala, kaj je prav in kaj ni prav,“ je zaklical Satanelo ter skomignil z zameni, „toda veliko, kar ljudje občudujojo, zaničujem jaz, — in veliko, kar ljudje zaničujejo, mi vzbuju veselje. Toda kratko hočem govoriti, grof Višnjegorski: Lola Te ljubi, — Tebe edinega med vsemi drugimi. Pred par urami bi lahko postala soprogu bogatega lorda, toda ona je odklonila, ker nosi Tebe v srcu. Govori, grof Mirko, ali se obvezesh da boš odslej mojo hčer rad imel in jo vzel k sebi? Ali Te ne game toliko ljubezni, toliko zvestobe in naklonjenosti? Ako je olla grešila, je storila to le iz ljubezni do Tebe. Ne, nikar mi še ne odgovori, — poslušaj po-



88 Nato sta sekundanta šla za dvajset korakov proč in Ralf Rayington je zaklical: "Še enkrat
Vaju vpršjam, gospoda, če se hočeta spraviti?"

prej, kaj Ti lahko ponudim. Lola ni uboga kakor misliš. Jaz, njen oče, se zavežem, da dam Loli, ako se združiš z njo, bodisi v Parizu, bodisi v Ameriki ali kje drugje, tako doto, kakor jo more knez dati svoji hčeri. Jaz sem bogat, — in česar nimam, si lahko pridobim. Lola bo kar se tiče dote Tebe vredna in nikoli Te ne bodo mučile malenkostne skrbi življenja. Lola je lepa. Njena krasota Te bo omrežila. Mirno življenje bosta imela ter pozabila preteklost. Ne bodi neumen in privoli. Ali morda računaš na to, da bi Te Tvoj prijatelj Radivoj Sokolski oviral? Njegovo premoženje je tako kakor izgubljeno. — Ti pa sam nimaš drugega nego rodbinski grad svojih očetov. Primi torej priliko, da se osvobodiš skrbi. Bodi Lolin mož in prisegam Ti, da se ne boš nikoli kesal tega sklepa.“

„Edvin Lister, za ta Tvoj predlog nimaš besed, da bi odgovoril,“ je zaklical Mirko ter zaničljivo pogledal nesramneža, ki je tako sramotno ravnal z njegovim prijateljem Radivojem. „Ako bi Lola ne bila zločinka in poleg tega še vlačuga, bi jo zavrnil že raditega, ker je Vaša hči.“

„Ni dobro, Mirko,“ je zamolklo odgovoril Lister, „če se s tako visokim glasom govori. Pomislite, da ste v moji oblasti. Sploh morate pa biti tudi nama hvaležni, kajti kaj bi bilo iz Vaju, ko bi Vaju midva ne vzela v čoln?“

„Skoro bi želel, da bi tega ne storila,“ je odgovoril Mirko, „kajti potem bi bilo že vse končano in z Radivojem bi imela mir in počitek. Tako pa morava iznova pričeti boj,“ je nadaljeval Mirko, ko se je hipoma pojavit poleg njega Radivoj, „izkaži tudi Ti temu človeku svoje zaničevanje. Vedi namreč, lastnik tega balona, kamor sva se zatekla, je Edvin Lister, hinavski lopov! In ona tam, ki mi je življenje zastrupila, je Lola, hči detektiva Listra.“

Radivoj, ki se je pravkar zbudil šele iz nezavesti

in se čutil še tako slabega, da je komaj na nogah stal, je samo roke vzdignil. Nobene besede ni mogel izgovoriti, tako ga je prevzel strah.

Satanelo se je veselil njegovega začudenja ter se smejal:

„Vidita, da sta zdaj v moji oblasti in brez mojega dovoljenja ne prideta več živa iz tega balona.“

„Misliš, nesramnež?“ je odgovoril Radivoj. „Pozabil si, da si v tem hipu tudi v božjih rokah. Kaj Te pa' loči od prepada, v katerega lahko vsak trenotek strmoglavš? Nič drugega ne, nego tenke deske. Boj se, ako bi Bogu dopadlo, da Te zdaj kaznuje za vse Tvoje zločine in pregrehe. Zanj je lahko, da z enim samim bliskom vrže balon v morje.“

In kakor bi bile Radivojeve besede proroške, se je nebo vedno bolj temnilo. Temni oblaki so se privlekli od vseh strani in zamolklo je grmelo nad balonom. Nevihta se je bližala.

Za trenotek so morali pogovor končati, kajti Satanelo se je moral pečati z balonom.

Nevihta je nastopila z veliko naglico. Psišla je od juga in veter je prinašal oblake. V skoro petih minutah je bilo nebo črno prevlečeno z oblaki.

Balon je švigal kakor med vlažnimi zidovi. Tema, ki je obdajala potnike v balonu, je bila tako gosta, da so komaj videli roko pred očmi. In v zraku je vladala truda sopara, ki je naznanjala izbruh strašnega viharja.

In že je bil tu vihar. S strašno silo se je zagnal takoj, kakršnega možje v balonu še niso doživeli. Bliskalo je in grmeło kakor bi tisoč topov akratu streljalo.

Tako gosto je blisk udaril na balon, da se je zdelo, kakor bi bil celo uro v plamenu.

Obenem je zgrabil veter balon in ga tiral čez morje.

alon se je tako pretršel, da ljudje niso mogli več stati njem.

Morali so počepniti ter se prijeti za vrvi, da jih ni erglo iz čolna.

In zdaj je drug za drugim bliskalo ter sempatja razsvetilo z rdečorumenou lučjo temo, da je potnikom videmalo.

Nato je udaril dež in toča kakor golobja jajca je padala v čoln. Morje je šumelo, valovi so se vzpenjali ter se kakor visoki griči valili po vodni površini.

Vsled zračnega pritiska od zgoraj se je balon vedno bolj bližal morju.

„Vidiš, nesramnež,“ je zaklical Radivoj Sokolski, „Bog je drugače sklenil nego Ti. Vsi bomo v tem viharju našli smrt. Pravtako malo kakor mi, boš Ti ušel živ iz balonovega čolna.“

Satanelo mu ni odgovoril, temno je strmel pred se. Morda mu je v tem hipu res prišla misel, da je Bog poslal to nevihto, da ga uniči s hčerjo vred.

Sam se ni bal smrti; sklenil je že davno z življnjem in ni pričakoval nikake sreče več na zemlji.

Toda v balonu je bila tudi njegova hči, edino bitje na zemlji, za katero se je tresel in bal in katero je hotel osrečiti. V tem hipu je preklinjal misel lorda Aberdena, naj ubežita v balonu.

Lola si je z rokami zakrila obráz ter tiho jokala. Tudi ona ni bila sicer bojazljiva, imela je celo za žensko nenavadeni pogum. Toda smrt, ki ji je zdaj grozila, se ji je zdela prestrašna.

Ha, ko bi le enkrat udarila strela v balon, bi se moral plin, ki je napolnjeval svileni balon, užgati, — strašna eksplozija bi v naslednjem hipu nastala, — vsi bi bili razdrobljeni v koščke in bi strmoglavili v morje.

Radivoj je oprijel Mirkotove roke; čutil je, da je sija.

Nežno se je pritisnil Radivoj k mlademu prijatelju, ki mu zašepetal:

„Ne boj se ničesar, Mirko! Ako ni božja volja, da bi tukaj pognili, potem bomo rešeni. Ako je pa namreč tako določeno, si misli, da sva še pred par urami bila trdnodati globlje. Zdaj je bil le še kakih trideset metrov nad morjem.“

Nevihta je postajala od minute do minute strasnejša. Divjala je s tako silo kakor se redko dogaja v teh krajih. Nikakor se ni hotela utešiti.

Čoln je bil že do polovice napolnjen z vodo in potniki so jo začeli metati ven, ker niso hoteli na mokrem sedeti.

Ne da govorili besede drug z drugim, so se vsi razen Lole pečali s tem delom. Skupna nesreča, skupne nevarnosti so združile te ljudi, ki so drug drugega sovražili in zaničevali.

Hipoma je Satanelo strahu zakričal. Z obema rokama se je oprijel čolnovega roba ter v grozi zaklical navzgor obrnjenim pogledom:

„Svileni ovoj se krči, — vedno bolj se pogrezamo, — plin uhaja, — balon je dobil luknjo!“

To je bilo res slabo, kajti v hipu, ko začne plin uhajati, je nehala vsaka nada, da bi se ušlo nevarnosti.

Saj je vendar plin držal balon nad morjem, — kakor hitro uide, mora čoln pasti v morje.

Še vedno je balon plaval v višini okrog 200 metrov nad vodo. Toda skoro bo balon vedno niže in niže padal, dokler se ne dotakne vodne površine in potem bo voda zagrnila balon in vsega bo konec.

Bilo je še eno sredstvo odložiti za nekaj časa pogubo.

Čolniki so morali namreč balast vreči ven, da se balon

vreče s peskom, ki so visele na čolnem robu, so rezali in druga za drugo so padale v morje, ki je pohlepno požrlo.

Balon je kakor obstrelena ptica iznova splaval v čolnu. A dolgo se ni držal v zraku, skoro je začel zopet spenjali ter stegovali peneče roke po čolnu, kakor bi hoteli zgrabiti ter potegniti v temno žrelo. Bilo je takor bi komaj pričakoval trenotka, da jim pade balon svojimi posestniki kot plen v oblast.

Tedaj je Satanelo v obupnosti pograbil vse, kar je v čolnu, instrumente, kuhijske posodo, jedila ter skupaj vrgel v morje.

To je balonu pomagalo za kake pol ure. Nevihta je medtem ponehala, toda morje je bilo še edno tako nemirno kakor poprej. Valovi so se divje spenjali ter stegovali peneče roke po čolnu, kakor bi hoteli zgrabiti ter potegniti v temno žrelo. Bilo je takor bi komaj pričakoval trenotka, da jim pade balon svojimi posestniki kot plen v oblast.

„Polomite klopi,“ je ukazal Satanelo. „Oprostimo čoln vsega, kar se lahko pogreša. Samo ljudje hočemo stati v njem. Vse drugo mora iz čolna.“

Ob straneh čolna so bile napravljene blazinaste klopi, na katerih so nesrečneži sedeli. Zdaj so klopi odstranili ter jih vrgli v morje. Vse to je bilo pa le za nekaj nasa, samo malo odloga pogube! Odločitev se je z neznansko hitrostjo vedno bolj in bolj bližala.

Balon je medtem že toliko padel, da se je čoln včasih vode dotaknil. Vsak trenotek se je lahko primerila nesreča.

„Samo eno sredstvo nas še more rešiti,“ je jecljal Satanelo, od katerega je kakor od vseh drugih tekla voda, čoln moramo odstraniti ter se na balonove vrti obesiti.“

Radivoj in Mirko nista ugovarjala; izprevidela sta je vihar, ki je gnal balon z neznansko naglico naprej, da je bilo to edino sredstvo, ki ju še nekaj časa obvaruje gotove smrti.

Ako odstranijo čoln od balona, postane ta mnogo lažji. Potem se je morda še kake pol ure lahko držal nad vodo. In pol ure pomeni včasih zelo mnogo.

V pol ure se lahko pokaže ladija ter jih reši, v pol ure pride lahko svež veter, ki jih vrže na oba — pol ure dobljeno je včasih vse dobljeno.

„Naprej v vrvi,“ je zaklical Satanelo ter objel Lolo, ki je bila mrtvaško bleda. Vzdignil jo je ter ji pomagal med vrvi. Ni dolgo trajalo in sedela je v vrveh kakor v gugalnici.

Satanelo, Radivoj in Mirko so tudi splezali gor. Skoro so vsi precej na trdnem prostoru sedeli.

Satanelo se je oborožil z nožem: Z ostrim rezilom je prerezl vrvi, ki so vezale čoln z balonom. Ko je odrezal zadnjo vrv, se je pogreznil čoln dol in bliskom izginil v valovih, ki so se zagnili nad njim.

V kako žalostnem položaju so bili zdaj nesrečneži. Veslali so med nebom in zemljo, a ne več v čolnu, ampak kakor akrobati v cirkusu so se držali vrvi, ki so viseli z balona.

Balona je vedno dalje gnalo in opotekal se je po morski površini kakor obstreljen ptič. Zdaj je padel nižje, zdaj se je zopet vzdignil, kakor bi hotel poskušati, uit valovom, kakor bi se hotel z zadnjim obupnim bojem braniti svoje pogube.

Zopet je postal jasno. Ponesrečenci so se zdaj lahko ogledali, kje so pravzaprav.

Daleč naokrog ni bilo videti suhe zemlje, niti malo sence kopne zemlji niso uzrli.

Niso vedeli, ali so še blizu Angleškega, ali ako jih

je vihar, ki je gnal balon z neznansko naglico naprej, pritisnil na francoske obale.

Najbrž so bili morda v sredi med obema deželama.

Ako je bilo temu tako, tedaj so bili na vsak način izgubljeni, potem ni bilo več pomoči zanje.

„Ako bi se le pokazala kaka ladija!“ je vzdihnil Satanelo s pogledom na Lolo, toda nikjer ni videti nobenega jadra, nikjer malo dima, ki bi nam raznjanjal prihod kakega parnika.“

Tedaj je Lola hipoma iztegnila roko ter s tihim, razburjenim glasom zaklical:

„Tam, — tam, — ptič!“

Bila je tonovščica, ki je letela čez vodno površino. Ponosna in veličastna je izgledala, ko je z razprostrtnimi kreljuti švigala nad morjem.

„To je dobro znamenje!“ je veselo zaklical Satanelo, „kjer je taka tica, je navadno zemlja blizu. Čeprav letete tonovščice daleč na morje, se vendar le malo oddaljijo od gnezda. Le pogumno vstrajajmo; morda se nam vendar posreči, da dosežemo suho zemljo.“

Tudi Radivoj in Mirko sta gledala za ptico, ki je letela v gotovo smer. Morda je bil to dober pomen.

„Glej,“ je zaklical Radivoj s tresočim glasom po preteklu četrt ure ter se obrnil k Mirkotu, „tamle se nekaj dviguje iz morja. To niso valovi, ampak pečina!“

Skala, — pečina v morju! — Ha, to je za nesrečneže bilo malo nade na rešitev. Ako se jim posreči priti na skalo, bi vsaj lahko stopili na kopno in tam počakali.

Ona pečina, ki jo je Radivoj opazil, je bila najbrž pomol suhe zemlje, morda majhen polotok, ki je segal daleč v morje.

Vedno bližje in bližje je prihajala pečina, — zdaj se jo je že lahko izpoznaло.

Kakor velikanski zid se je dvigala skala iz valov, ki so jo divje obdajali ter razbijali svojo moč ob njo.

A zdaj je bila balonova moč pri kraju. Zadnji plin je menda ušel; ovoj se je popolnoma skrčil. Samo veter je še malo držal balon nad vodo.

Tedaj se je balon hipoma stresel in v naslednjem hipu je ležal na morskih valovih.

Obupni in grozni klici iz štirih grl so se razlegali po morju.

Balon se je še enkrat vzdignil ter nekaj palcev nad morjem plaval, potem je pa slab in brez moči padel skupaj.

„Plavaj, kdor zna plavati!“ je zaklical Satanelo, „o moja hči, moja nesrečna hči!“

Morje je potegnilo štiri ljudi s seboj. Potopili so se in valovi so se zgrnili nad njimi, toda po preteklu par strašnih minut so se pojavili zopet na površju.

In zdaj so se z močjo obupnosti trudili, da priplavajo do skale, ki je bila še eno angleško miljo oddaljena od njih.

Satanelo je prijel Lolo ter poskušal z njo prečati valove.

Ker je Lola držala očeta objetega, ga je ovirala, da ni mogel rabiti rok. Satanelo je za nekaj sekund izginil pod vodo, toda zopet se je ojačil.

„Izpusti me, Lola,“ je vskliknil, „ali mi pa splezaj na hrbet, sicer se oba pogrezneva v valovih.“

Toda Lola ga v smrtnem strahu ni ubogala. Na sprotno, zdaj ga je z drugo roko še za vrat prijela ter mu stisnela grlo, da je koimaj sopej.

Bila je kakor blazna v svojem strahu. Umreti ni nikakor hotela. Tedaj se je nenadoma pridrvel velik val z obupnim kričem je izginila lepa, grešna ženska v val-

ih. V naslednjem hipu jo je pa zgrabila močna roka ter jo zopet potegnila navzgor.

Mirko je bil, ki je v tem hipu pozabil, kaj mu je Lola storila. V pravi kršanski usmiljenosti je vzdignil napol nezavestno žensko iz vode. Nato je poklical Radiča. Z njegovo pomočjo se mu je posrečilo Lolo vzeti na hrbet.

Tudi Satanelo se je zopet pokazal iz valov. Oproščen teškega bremena je lahko z močnimi rokami rezal valove.

Mirko je nesel Lolo na hrbtni skozi valove. Sicer je bil od prestanih težav skrajno vtrujen, toda napel je vse moči, da ne omaga, kajti zdaj ni moral skrbeti samo za lastno življenje, ampak izročeno mu je bilo še drugo, ki je bilo popolnoma odvisno od njega.

Niti trenotek mu ni prišlo na misel, da bi se iznebil bremena ter se odresel zaničevane ženske, ki mu je že takoj hudega prizadela. Ne, za svojo častno dolžnost je smatral, da jo spravi v varno zavetje.

„Jaz čutim tla pod nogami,“ je hipoma zaklical grof Radivoj.

Obenem je tudi Mirko začutil trda tla ter vzel Lolo v naročje.

Lola ni bila več nezavestna. Bila je le v onem stanju med bdenjem in sanjami. Imela je občutek razkošja in blaženosti, nebeško čuvstvo, ki ji je kljub mokroti in nrazu napolnjevalo prsi. Saj je ležala v Mirkotovem naročju, na njegovih prsih. Nežno se ga je pritisnila; nagnila je glavo, s katere so vodne kaplje kakor biseri padaile, na njegove prsi.

Grof Radivoj je hitel naprej ter plezal po ozki stezi, ki je vodila vrh pečine.

Njemu je bilo do tega, da čimprej izve, kaj bo našel na skali. Z nje se je moral vseokrog videti; tam se je

moralo pokazati, ako je skala le čer v morju ali pa zemlja, na kateri so stanovali ljudje.

Za njim je šel Mirko z Lolo v naročju in končno je prišel Satanelo, ki je bil bolj mrtev nego živ, kajti požrl je veliko vode in bi bil skoro utonil.

Radivoj je dospel na vrh skale. — Vsklik strahu se je razlegal iz njegovih ust.

Kakor daleč okrog je gledal, je povsod videl le vodo.

Sicer je tudi mrak zdaj zagrinjal morje in temne sence so legle na valove.

Zdaj niso mogli drugega storiti nego prenociči na skali. Bilo je slabo ležišče, katero so imeli na goli pečini. Poleg tega so bili še vsi lačni, kajti že več ur niso ničesar jedli.

Radivoj je iztaknil gnezdo, v katero je tonovščica izlegla jajca. K sreči je bilo v njem še osem neizvaljenih jajec.

Radivoj jih je skrbno vzel ter jih razdelil med svoje sotrpine.

Pri tem ni pokazal Satanelu sovraštva in zaničevanja. Pošteno mu je dal del, ki je spadal njemu.

Z jajci so vsaj malo utešili svoj glad, nato so vselegli in skoro so se jim od velike vtrujenosti zatisnile oči v spanje.

Samo Lola je bdelila. Nikakor ni mogla pozabiti nebeskega trenotka, ko so jo objemale Mirkotove roke, ta trenotek največje blaženosti, ki si ga je tako dolgo želela in ki ga je dosegla šele tedaj, ko jo je osoda vrgla z ljubljenim možem na obal v morju, — na točko v širokem neskončnem morju!

189. poglavje.

Dvomljiva poštenjaka.

Baronet Ralf Ravington je sedel v svoji delovni sobi, kjer pa običajno ni delal. Pravkar je izvrstno zajutrkoval in zdaj kadil fino cigaro z zavestjo človeka, za katerega bo dan kaj prijetno potekel.

Ta prijeten položaj se je še veliko povečal, ko je vstopil služabnik ter naznal, da želi advokat Blak govoriti z njim.

„Le naprej, mister Blak!“ je zaklical baronet ter sam hitel k vratom ter jih odprl.

Odvetnik je vstopil, — pod pazduho je nosil cel sveženj aktov.

„Ljubi moj Blak, dolgo Vas že nisem videl!“ je zaklical Ralf ter ponudil odvetniku roko, „velika novica mora biti, ki mi jo imate sporočiti, ker ste se sami potrudili k meni.“

„Uganili ste, gospod baronet,“ je odgovoril advokat, „prinašam Vam veselo gotovost.“

„Predvsem prosim, da sedete,“ je zaklical Ralf ter pomaknil advokatu stol, „in prižgite si cigaro od teh-le, ako smem prosiši! Danes dobite mojo najboljšo vrsto.

Torej veselo novočico, ste rekli! Saj gotovo gre za pravdo zarad dedščine?“

„Tako je, gospod baronet! Povedati Vam námreč moram, da je sodišče sklenilo, da dobite posestvo in lordstvo Ravington, ker so bile vse poizvedbe po Elizabeti Ravington doslej brezvpspešne.“

Baronet je obledel od veselja. Torej je vendar dospel do cilja, po katerem je tako lopovsko hrepenel. Ubogo

siroto je srečno izpodrinil iz posestva. Dobil bo zdaj premoženje, pri česar višini se mu je v glavi vrtele.

„Sodba se je že izrekla,“ je nadaljeval advokat, „toda v štirih tednih postane še le pravnomočna.“

„Ej, kaj ima to na sebi,“ je zaklical Ralf ter otresele pepel svoje cigare, „ako se Elizabeta Ravington do danes še ni pokazala, potem bo teško še kedaj prišla na svetlo.“

„To je tudi moje mnenje,“ je odgovoril odvetnik, „trdno sem prepričan, da Elizabete Ravington ni več pri življenju. Umrla je v Ameriki, to je dognano, in Vi, dragi baronet, postanete v štireh tednih lord Ravington ter boste poleg velikih posestev dobili še 500.000 funтов šterlingov — Ali ste zadovoljni s tem, gospod baronet?“

„Izvanredno,“ je odgovoril baronet, „in po sebi je umevno, da Vas bom bogato nagradil, moj zvesti sveto valec!“

Blak se je le fino nasmehljal.

„Upam, gospod baronet, da niste pozabili,“ je rekel, „kar sva se dogovorila, ko ste mi izročili svojo pravdo. Ali se morda ne spominjate več moje hčere, kateri ste toliko pozornosti posvetili, — moje lepe Marte?“

Bledica, ki je pravkar še pokrivala Ralfov obraz, se je izpremenila v rdečico.

„O kako naj bi Marto pozabil!“ je rekел in malo namršil obrvi. „Nasprotno, z radostjo se spominjam časov, ko sem imel priliko, gospico Marto večkrat videti in govoriti z njo, toda —“

„Toda gospod baronet bo tako dober ter se spominjal, da se je obvezal, mojo hčer isti dan peljati k altarju, ko bo dobil neomejeno posest Ravingtonove dedščine. — Le pod tem pogojem sem prevzel Vašo pravdo, — le pod tem pogojem sem sklenil nekaj storiti, kar se ne sklapa z mojo častjo. Ne pozabite; da lady Ravington ni šla

prostovoljno iz Londona, ampak prisilili smo jo. Ona ni kar tako pustila svoje bogastvo in krasno hišo na cedilu, ampak jaz sem bil oni, ki jo je pognal.“

„O gotovo! Zato Vam dolgujem veliko hvaležnost!“

„Ki mi jo boste na ta način izkazali,“ je nadaljeval Blak, „da držite Marti besedo. Prišel sem torej, da Vas vprašam, če hočemo vendar dati tiskati zaročno naznanilo ter če bomo danes svečano praznovali zaroko!“

Baronet je vstal. Nemirno je hodil gorindol po sobi.

„Bodite zagotovljeni, ljubi Blak,“ je rekel, „da bi imel za veliko čast, poročiti se z Vašo hčerjo, ako —“

„Ako?“ je vskliknil Blak, „torej imate vendar še neki ,ako! — Ali naj se ~~to~~ glasi kakor ,toda?“

„Ljubi moj Blak, zastopite me vendar prav. Odkrito hočem govoriti z Vami. Izprevideli boste, da ne morem kar tako držati obljube, katero sem Vam dal kot baronet Ravington, torej kot človek, ki je imel le dolbove, zdaj ko sem postal lord Ravington.“

„Tako? Ali ima lord manj časti nego baronet Ravington?“

„Ne govoriva preveč o časti, ljubi moj Blak. Med nama ni treba toliko govorjenja o tej besedi. Mislim, da sva pametna in da se ne bova prepirala za plen, ampak ga skupaj uživala. Sklenil sem, dragi Blak, da Vam spričo Vaših zaslug izplačam petdesettisoč funтов šterlingov, čim dobim premoženje v last.“

„Petdesettisoč funtov?“ je zaklical odvetnik, „oh, Vi ste pa res gentleman! Torej si res domišljujete, da me boste odgnali s to beračijo, — kajti to je teh petdesettisoč funtov v primeri s premoženjem, katero dosežete z mojo pomočjo? Motite se, baronet! Zdaj ni čas, da bi se za plačilo vlekla. To bi mi morali takrat povedati, ko sem nele prevzel Vašo pravdo, ampak Vam tudi dal veliko

vsoto denarja. Ali ste morda pozabili, da imam od Vas v rokah menice v znesku čez desettisoč funtov šterlingov? S tem denarjem ste doslej živel, s tem denarjem ste igrali kavalirja. In zdaj, ko me ne potrebujete več, ko ste vsled mene postali bogataš, se hočete odtegniti obvezam napram meni! Pazite se, gospod baronet! Jaz, ki sem Vas vzdignil, Vas tudi lahko strmoglavim!"

"Oh, to se glasi kakor grožnja!"

"Saj je tudi grožnja, gospod baronet! Smatrajte jo za resno!"

Ralf je obledel, nato se je zravnal, ponosno vzdignil glavo in na ustnicah mu je igral prevzeten smehljaj.

"In ako si ne dam groziti, — ako zavrnem to grožnjo, — kaj potem?"

"Potem najdem sredstva, da izpeljem svojo grožnjo!" je zaklical Blak. „Sploh sem pa že dovolj slišal, gospod baronet. Zdaj vem, s kom mi je opraviti! Marti bom o tem povedal ter ji rekel, da je sicer ne morem napraviti za lady Ravington, da bo pa imela zadoščenje videti onega, ki je nekaj časa upal postati lord Ravington, kot berača pred svojo hišo, kajti tako daleč pride z Vami, Ralf Ravington!"

Blak je naglo spravil akte pod pozduhu ter planil proti vratom.

"Mister Blak," je Ralf še enkrat zaklical, „premislite si! Petdesettisoč funtov šterlingov ni nobena malenkost, — tega zneska Vam ni treba zaničevati!"

"Jaz pa Vas zaničujem," je zaklical odvetnik, „in to zaničevanje boste občutili!"

Vrata so se zaloputnila za Blakom.

Ko je bil Ravington zdaj sam, je občutil nekaj neprijetnega. Tajiti si ni mogel, da je dvoril lepi Marti ter ji vzbudil gotove nade. Oblubil je Blaku, da se poroči

z Marto, kadar dobi lordstvo v last. A ljubi Bog, človek marsikaj obljubi, česar nimá namena držati.

Oh, saj bi bil res največji tepec, ako bi se zdaj zadovoljil s priprosto advokatovo hčerjo, ko si lahko soprogo izbira med prvimi londonskimi rodabinami!

S tem bi ja že naprej omadeževal grb svojih prednikov!

Toda ta Blak je bil nevaren! Lahko ga strmoglavi kakor ga je povišal. Besnost, s katero ga je advokat zapustil, je dela sklepati, da bo vse poskušal izvršiti svojo grožnjo.

Baron je zamišljeno gledal za dimom svoje cigare. Nato se je grdo zasmejal ter vskliknil:

"Vse ne bo nič pomagalo. Treba mi bo iti v Viteshapel; tam se vedno najdejo ljudje, ki so pripravljeni odstraniti neprijetne ljudi. Saj noče drugače, ta dobri Blak. Potem je Marta sirota! Tako mi bo lažje, da jo premotim. Vraga, ta Marta je lepa! Res se izplača, da se malo potrudim za njo."

Dočim je Ralf koval take naklepe, je Blak kakor razjarjen tiger skočil v svoj voz, ki ga je čakal pred hišo.

"Domov!" je rohnel nad kočijažem ter zaprl vrata za seboj, da so šipe žvenketale.

"To mi bo poplačal!" je mrmral Blak, „drago mi bo poplačal, da se je igral s srcem moje hčere. Oh, ti plemenitaši, ki se vedno tako ustijo, kakor bi čast v najem vzeli! Toda če pride do tega, da pokažejo svoje plemenitaško mišljenje, kolikokrat so baš med njimi največji lopovi!"

Toda ali nisem bil tepec, da sem tako zaupal temu Ralfu! Zdaj imam pa res dolg nas! Kaj pa poreče Marta k temu? Nevtolažljiva bo, ker je z gotovostjo računala

na to, da postane lady Ravington. Oh, takó visokoletče načrte sem imel s tem edinim svojim otrokom. Odkar mi je umrla dobra žena, nisem nič drugega mislil nego osrečiti svoje dete. Ako se pri tem nisem vedno posluževal poštenih sredstev, se je to zgodilo le iz ljubezni do hčere. In zdaj me je ta Ravington prekanil! Prav brez moči sem, kajti ker ni več Elizabete, nimam nobenega sredstva, da bi ga držal na vrvi. Premoženje se mu ne da več odvzeti. — Sodišče je že razsodilo. V štirih tednih postane Ralf Ravington lord.

Oh, kaj bi vse dal, ko bi se Elizabeta še enkrat pojavila! — Lopov, ne ~~sam~~ si mi petdesettisoč funтов, — miloščin ~~za~~ uslužo, ki sem Ti jo storil! Toda jaz ~~sam~~ plačal še petdesettisoč, ako bi mi mogel kdo povedati, da Elizabeta Ravington še živi.“

V tem hipu je bil advokatov samogovor nenadoma prekinjen, kajti voz se je tako pretresel, da je odvetnik skoro v strop odletel ter precej nemilo padel nazaj v blazine.

„Kaj pa je, — kaj se je zgodilo?“ je zakričal Blak ter se le s težavo vzdignil ter na eni strani odprl okno.

Videl je, kako so ljudje drli od vseh strani skupaj. Slišal je ječanje in stokanje, ki je prihajalo najbrž izpod njegovega voza. Kočijaž je skočil s kozla ter nekaj vlekel izpod koles.

„Kaj se je zgodilo?“ je klel advokat kočijaža, — „prokleti, — ali zopet nisi pazil? Ta človek vedno spi, kadar sedi na kozlu!“

„Zdaj je pa nekaj hudega, mister Blak,“ je odgovoril kočijaž, ki je bil že več let v advokatovi službi, „človeka sem povozil.“

„Vrag Te vzemi in pojdi v ječo,“ je zaklical Blak, „niti ust ne bom odprl zate! Koga si pa povozil?“

„Žensko, mister Blak, in sicer mlado.“

„Tepec! Kakor da bi bilo boljše, ko bi povozil staro.“

A s tem se Blak ni zadovoljil. Potrebno se mu je zdelo, da si ogleda ono, katero so njegovi konji in voz povozili. Zato je odprl vrata ter stopil s kočije.

Ponesrečenko so odnesli s ceste. Povozila se je menda hudo.

Ravno pri bronasti svetilki je trčila z vozom. Konji so jo podrli in z glavo se je udarila na svetilko, dočim ji je telo prišlo pod voz.

K sreči niso šla kolesa čez njo. Toda na glavi je imela rano, ki je bila nevarna za življenje.

Rdeča kri je lila iz rane. V tem hipu jo je več žensk obvezovalo z žepnimi robci, da bi se ji vsaj nekoliko ustavila kri.

„Tamle je lekarna,“ je zaklical Blak, „nesite jo tja.“

„To je oni človek, česar voz je revico povozil, je zaklical neki delavec, „to pride od nagle vožnje. Saj tu ni nihče varen življenja! Končno noče gospoda niti placiati, če komu ude povozi.“

„V lekarno!“ je rohnel advokat. „Kar imam tej nesrečnici storiti, bom že sam storil. Jaz sem doktor Blak in sem porok za svoja dejanja.“

Zdaj šele si je odvetnik priboril pot skozi množico, ki je obdajala nesrečnico, ki je ležala na tleh. Blak se je naglo ozrl na mlado, siromašno oblečeno deklico, kateri se je prigodila nesreča.

Revica je bila nezavestna. Mrtvaškobled je bil njen obraz. Hyala Bogu, da je še živila; kajti grudi so se ji vzdigovale in padale v rednih dihih.

Na Blakovo povelje so jo vzdignili in nesli v le-

karno. Vsak lekarnar je več ali manj tudi zdravnik in rad pomaga pri nesrečah.

Lekarnar je dal takoj odnesti mlado damo v sobo, ki je ležala za lekarno ter jo položiti na zofo.

Nato je preiskal rano in Blak je poleg njega ne-potrpežljivo čakal, kaj bo lekarnar razsodil, kajti le pre-dobro je vedel, da bo v bodoče moral za nesrečnico skrbeti, ako se ji je kaj hudega prigodilo. Tobi ga veljalo lep denar.

* Sploh pa Blak ni bil pretrdega srca. Vseeno mu ni bilo, da bi zarad njega prišel kak človek ob življenje.

Blak je bil kupec, a obenem odvetnik. Znano je, da se ti ljudje ne strašijo nobenega sredstva, ako je treba kako ugodnost priboriti, zato si pa navadno nakopičijo bogatstvo. Ako je to vedno z najboljšo vestjo pridobljeno, ne bomo preiskovali.

Toda ne glede na pohlepnot po denarju ni bil Blak zloben človek. V tem hipu se je kesal, da se je spustil v razmerje z Ralfom Ravingtonom.

„No, kako je?“ je vprašal Blak, dočim je lekarnar še vedno gledal nesrečnico.

Počasi je lekarnar vzdignil glayo ter zelo resno gledal.

„Kar se tiče rane,“ je rekel, „ni posebno nevarna. Toda vsled nezavesti, v kateri je mlada dama, se da lahko sklepati, da so se ji možgani pretresli.“

„Oh, saj ni treba takoj na najhujše misliti,“ je zaklical Blak, „poskušajte jo vendar vzbuditi iz nezavesti. Prinesite iz lekarne okrepčujoča sredstva, da jih porabimo pri nesrečnici.“

Lekarnar je odšel ter prinesel nekaj steklenic. Nato je ranjenki s tekočino drgnil čelo ter ji obvezal glavo.

„Hm, hm,“ je mrmral Blak ter od strani škilil na

damo, „zdi se mi, da sem ta obraz že nekje videl. Neumnost, kje le? To je vendar kaka priprosta siromašna punica, s katero se še nisem nikoli sešel.“

Lekarnar je medtem poskušal oživeti lepo mlado deklico.

Res je začela onesveščenka malo dihati, — in bleda lica so ji začela malo rdeti, toda do polne zavesti ni prišla, le posamezne besede je sempatja izgovorila.

„Glej, — prepad, — Marcel odpusti, — to je smrt, — oh, — stoj, vlak, — dajte mi košček kruha, da lakote ne umrem.“

„Kako strašne fantazije!“ je zaklical lekarnar ter postavil steklenico na mizo, „ta nesrečnica je gotovo morala kaj hudega doživeti. A to je sumljivo, da kljub najmočnejšim sredstvom, ki sem jih porabil, ni prišla do zavesti. Torej Vaš voz je povozil to ubogo, nesrečno deklico, gospod?“

„Da, moj voz,“ je zaklical Blak, „ta tepec od kočijaža, ali pravzaprav konji so krivi. — Vse je šlo tako hitro, da sem komaj mogel jasno misliti. Vse se je že prigodilo, ko sem jaz šele opazil. Ta dogodek mi je jako neljub, kajti neglede nato, da se mi nesrečnica smili, me ta stvar lahko stane lep denar. Pokoriti se bom jaz moral za nerodnost svojega kočijaža, kajti bile so priče poleg, — ali razumete, kaj seto pravi? Jaz sem jurist, advokat, in moram to vedeti. Zdi se mi, da se Vam še nisem predstavil. Moje ime je advokat Blak.“

„Me zelo veseli,“ je odgovoril lekarnar, „Vaše ime mi je kajpada znano. Vem, da ste eden najboljših londonskih odvetnikov. Toda v tem slučaju se ne boste mogli izviti, jaz sam bi moral pričati zoper Vas. Če mi pa dovolite, Vam dam dober svet.“

„Dober svet najde vedno dobro mesto,“ je zaklical

advokat ter ponudil lekarnarju njuhati iz zlate tabačnice, „govorite, dragi gospod.“

„Jaz na Vašem mestu,“ je nadaljeval lekarnar, „bi vzel to mlado damo v svojo hišo ter jo tako dolgo imel pri sebi, dokler ne ozdravi. S tem se človek izogne velikim plačilom in pride še v dober glas. Časopisi se bi pečali s to stvarjo in pisali:“

„Slavni advokat Blak je prevzel ubogo deklico, katero je njegov voz povozil, na kako človekoljuben način v svojo lastno hišo, da ozdravi.“

„Izvrstna misel, gospod,“ je zaklical Blak, „izvrstna misel, za katero sem Vam iz vsega srca hvaležen in jo tudi z veseljem sprejmam. Da, to bo imelo učinek. Ako se bo to čitalo v listih, bo to mojim klijentom jako ugajalo in tudi sodnikom ščegetalo. In potem ako pride do tožbe, me stane vsa stvar najmanj sto funtov šterlingov, kajti sodniki so zdaj, — kadar se je treba laskati ljudstvu, — skrajno prizanesljivi, da je to že nezaslišano in neverjetno.“

Ako se bo pa tej deklici streglo v moji hiši, — o ljubi Bog, — to se lahko stori brez velikih težav, — se bo morda vsa stvar dala poravnati s petimi funti. Hvala, srčna hvala, dragi gospod. Vidite, jaz si res ne morem kaj, toda človeka ne morem videti trpeti, moram mu pomagati, srce me žene k temu.“

Blak je kolikor mogoče iztegnil truplo ter potem nadaljeval:

„Da bi pustil to mlado nesrečno deklico prenesti v bolnišnico, kjer bi končno še slabo ravnali z njo? — O ne, — rajši se je jaz usmilim, — v svojem vozu jo peljem domov. Upam, ljubi gospod, da boste časnikarjem, ki bodo prišli poizvedovat k Vam za časopise, poročali vse natančno, kaj se je zgodilo?“

Blak je naglo tekel k vratom ter zaklical kočijažu, naj pride po nesrečnico, da jo nese v voz.

Lekarnar se je medtem smehljal v svojo brado ter mrmral sam zase:

„Upam, da sem dobro opravil ter obvaroval to ubogo mladenko pred tem, da bi prišla v bolnišnico. V hiši batega advokata se ji bo gotovo boljše godilo. In potem se mora Blak še vedno poravnati z njo ter ji kaj placati ako bo le modra in previdna.“

191. poglavje.

V advokatovi hiši.

Kočijaž je prenesel nesrečnico v voz in Blak je sedel nasproti nje. Voz je potem naglo drdral proti Blakovem stanovanju, ki je ležalo v eni najlepših londonskih ulic.

Bila je lepa palača, v kateri je Blak stanoval. Imela je tri nadstropja in izgledala jako častitljivo.

Ko so nesrečnico prenesli v vežo, se je Blak obrnil na staro postrežnico, ki je z osuplim in vprašajočim obrazom stala pred njim ter ni vedela, kaj pomenja ta cudni prigodek.

„Kaj pa zijate tukaj, Barba? Pojdite in recite moji hčeri, naj takoj pride, ker imam govoriti z njo. Ta uboga devojka pa ostane tukaj, prenesli jo bom v sobo za tujce Eden mojih pisarjev naj takoj teče po zdravnika. Meni se je prigodila nesreča, da sem to deklico povozil. Lahko bi jo sicer spravil v bolnišnico, toda človekoljubno srce se mi upira. Stregli ji bom v moji hiši, da poprej ozdravi. Da, takoj hočem, Barba, ali razumete?“

Blaku je glas vedno bolj hreščal, da je proti koncu že tulil kakor lev.

Drugače si Blak ni upal tako nastopati proti svoji gospodinji, nasprotno, še malo besede je imel pri nji.

Toda danes je bil tako razburjen, tako iz sebe, da je celo nasproti Barbi pozabil dolžni rešpekt.

Ker je advokat tako kričal, so se vrata na eni strani odprla.

Na pragu se je pokazal star suh mož, s čegar glave so se usipali srebrni kodri prav do ramien. Več dečkov v starosti 14 do 16 let, ki so radovedno gledali mlado deklico, je kukalo izza njegovega hrpta.

„Nazaj!“ je zarohnel advokat nad mladeniči, „nesramni pisarčki, kaj pa zijate tukaj? Ali ste spet radovedni? Pišite, pravim, — popišite Vaše strani, to je Vaše delo!“

„In Vi, gospod Jeremija Krabe,“ se je advokat obrnil na starca, „bi morali bolj varovati svojo avtoritet.“

„Oprostite, gospod doktor,“ je odgovoril Krabe, ki je bil predstojnik v Blakovi pisarni, „toda slišali smo Vas kričati v vezi ter se bali, da se je Vam kaka nesreča prigodila.“

V glasu sivolašega starca je ležala velika ponižnost. Tenek glas se mu je tresel in je še plašnejše zvenel, ko je nadaljeval:

„Upam, gospod doktor, da mi vsled tega ne zamerite popolnoma umevno radovednost pisarjev?“

„Ne zamerim?“ je rohnel Blak, „to je lahko rečeno! Toda cela pisarna mi nekaj časa ne ugaja več. Prestari ste postali, gospod Krabe, zato Vas bom dal ad acta!“

Stari mož s srebrnobelimi lasmi je strepetal, kakor bi ga bodalo zadelo sredi srca. Položil je krajce svoje salonske sukunje počez, kakor bi moral svoje srce ščititi.



89 Ko je gostilničar z ženo in natakarjem vstopil, se jim je nudil strašen prizor.

Soba je bila podobna bojišču. Pohištvo je bilo razbito, zastori raztrgani in sredi sobe je skakal nesrečni Albert Fabrič z zmrženimi lasmi in brado. Bil je — blazen!

Strah na Sokolskem.

275

Bilo je kakor bi ga nenadoma mraz tresel. Nato je s še bolj ponižnim glasom zaklical:

„Ponižno si dovoljujem, gospod principal, opomniti, da že dveintrideset let služim v hiši in da sem vedno storil svojo dolžnost. Upam torej, da mi bo gospod doktor malo prizanesel, to tembolj, ker sem vedno najskrbnejše in najvestnejše izvrševal svoje dolžnosti.“

Ker se je v tem hišu pokazala vrhu stopnic čudovito lepa devojka, katero je Blak izpoznał kot svojo hčer Marto, je starca odslovil z roko.

Stari sivolasi Krabe se je nato vrnil s pisarji v pisarno.

„Oče, kaj se je zgodilo?“ je zaklicala Marta ter naglo pritekla po stopnicah, kolikor ji je dopuščala dolga vlečka elegantne jutranje obleke. „Kaj vidim? Deklica, tako bleda, nezavestna? Kaj se ji je zgodilo?“

Blak je hlastno povedal hčeri, kaj se mu je pripetilo in da je sklenil ponesrečenko vzeti v hišo.

„To si prav storil, oče!“ je zaklicala Marta, „in kar je v moji moči, se bo vse zgodilo, da skoro ozdravi. Ali ste že poslali po zdravnika?“

Stara Barba je potrdila, da je nekdo že tekel ponj.

Marta je pomignila kočijažu in ta je nesel ponesrečenko v sobo, ki je ležala v drugem nadstropju in bila lepo urejena.

Blak je nato odšel v pisarno in ko je nekaj časa starega Jeremija Krabeta na vse načine zmerjal, — kajti nanj je odvetnik vedno stresal slabo voljo, — je odšel v svojo privatno sobo.

„Oh, to je prokletno vroč dan zame! Najprej razburjenje s tem Ravingtonom, tem lopovom in nesramnim goljufom, — in zdaj še ta nesreča. Na, tukaj si, Marta. Kako je z novim gostom?“

„Zbudila se je iz nezavesti, oče! In zdravnik, ki je bil pravkar pri nji, je rekel, da ni nobene nevarnosti za življenje. Rana ni preveč globoka in se bo v par dneh zacelila. Pa tudi drugi organi niso dotaknjeni.“

„Izvrstno!“ je zaklical advokat, „torej si ušel s plavim očesom. Poslušaj me pa, ljuba Marta, kaj Ti bom povedal. Sedi nasproti mene, kajti zelo resna stvar je, ki jo imam s Teboj rešiti.“

„Oh, saj slutim,“ je vskliknila Marta ter malo obledela, „bil si pri baronetu ter govoril z njim.“

„Res je, dete moje! Povedal sem mu, da se je pravda zanj ugodno končala in da postane v štirih tednih lord Ravington, eden najbogatejših ljudij na Angleškem.“

„In kaj Ti je nato odgovoril?“ je vprašala Marta ter ostro pogledala očeta.

„Prosim Te, ljuba Marta,“ je vskliknil Blak, „nikar se ne razburjaj! Vzemi stvar mirno in resno ter hladno. Saj veš, da nisva navezana na Ravingtona. Ako —“

„Oče,“ je vskliknila Marta, ter skočila s stola, „kaj Ti je odgovoril?“

„Ralf Ravington je nesramnež, svoje oblube noče držati.“

Lepo telo mlade devojké se je streslo. Vsaka kapljica krvi ji je izginila iz obraza.

„Da, ta Ravington je slepar!“ je vskliknil Blak, „zdaj, ko sem dobil njegovo pravdo, ko sem pekel in nebo zanj zastavil, da mu priborim bogato dedčino, zdaj noče nič več vedeti o naju. Denar mi ponuja; pettisoč funtov šterlingov. Toda rekel sem mu, da ne potrebujem denarja, ampak da sem računal na to, da bo Tebe, ljuba Marta, osrečil.“

Lepa deklica z rumenordečimi lasmi, ki so tako bujno krasile njeno glavo, da je bila glava navadno malo sklo-

njenja, kakor bi ne mogla prenašati bremena las, — je pošastno je zabilskalo v očeh lepe mlade devojke.

„Nobene besede več o tem nesramnežu, oče!“ je zaklical, „lopov je in njegovega imena nočem več slišati. Prisegam Ti, da mi je tisočkrat prisegal ljubezen,

da mi je ležal pri nogah ter ponižno prosil za mojo ljubezen.“

Takrat, ko je bil še reven, takrat bi rad vzel hčer bogatega advokata. Toda danes, danes si hoče svojo sočno progo najbrž izbrati med hčerami angleških lordov.“

„Do tega ne pride!“ je besno vskliknil Blak, „jaz se bom maščeval nad njim. Pokoril se bo za ta sramotni pregresek!“

„Da, oče, to je prava beseda!“ je zaklical Marta, „oh ko bi se mogla maščevati nad njim, nad nezvestežem, nad prelomilcem prisege!“

„Gotovo, to se mora zgoditi!“ je zaklical Blak ter kakor blazen dirjal po sobi gorindol, „gotovo ga morava udariti, da bo poimnil. A kako bi to storila? To je vprašanje. Dedčino, ki sem mu jo jaz pridobil, mu ni mogoče odvzeti. Da, ko bi uboga, nesrečna Elizabeta Ravington še živila, potem bi bilo konec Ralfove slave.“

„Oh, zakaj ne živi več,“ je zaklical Marta, „da, prav imaš, oče, samo pokazala bi se in lord Ravington bi bil berač kakor je bil poprej. Ali Ti ni mogoče najti Elizabeto, oče? Daj jo iskáti in čeprav izdaš nekoliko denarja za to. Bogat si in na denar Ti ni treba gledati, ker Ti gre za željo svoje hčere.“

„In če žrtvujem stotisoč funtov šterlingov,“ je zaklical Blak ter udaril s pestjo ob mizo, „in če bi moral dati polovico premoženja, jaz se maščujem nad tem lopovom.“

Toda je li mogoče mrtvo zopet oživeti, — ali morem pričarati to Elizabeto Ravington? Najbrž počiva že davno v hladni zemlji.“

„Kdo ve, kje je umrla? Morda v Ameriki, kjer se niti ne zapisujejo ljudje, ki se rodijo in umro. Tam je nemogoče iskati. Ne, to misel si morava iz glave izbiti, da bi se lady Elizabeta Ravington še kedaj vrnila.“

Tedaj je Marta prijela očeta za roko, ga potegnila k sebi ter mu zašepetal-a:

„Oče, ali ni mogoče kako drugo nepravo Elizabeto najti, ker prave ne moreva dobiti?“

Advokat je zadovoljno pogledal svojo hčer. Da, to je bila misel brihtne glave.

„Dekle,“ je zaklical advokat in objel hčer, „Ti nisi le moje lepo, ampak tudi modro dete, mene vredna hči. — Da, ta misel je izborna.“

„Se bo pa-li dala izvršiti?“ je vprašala Marta, „ali bo mogoče nepravo Elizabeta Ravington podtakniti?“

„Zakaj bi ne bilo mogoče?“ je odgovoril Blak ter vtaknil roke v žep in rožljal s ključi, „zakaj-li ne? Ta Elizabeta Ravington je tako samotno živel-a in jo je tako malo tujih ljudij videlo, da so jo komaj poznali.“

„Toda služabniki, ki jih je imela pri sebi,“ je ugovarjala Marta, „ali ne bi mogel kdo prevaro odkriti?“

„Služabniki?“ je ponovil Blak ter premisljeval, „ti so se razšli v vse vetrove. Niti enega ni več v Londonu, ki bi mogel pričati.“

„Torej je samo še od tega odvisno,“ je rekla Marta, „da se najde primerna oseba, ki bi Elizabeto Ravington nadomestila.“

„Da, samo to je še pomisliti!“ je zaklical advokat, „toda zdi se mi, da sem to osebo že našel.“

„Kaj, — že zdaj, oče?“

„Da,“ se je zasmejal Blak, „to osebo sem že našel, slučaj mi jo je nanesel v hišo. Mislim namreč ubogo devojko, ki sem jo povozil in ki zdaj bolna leži v moji hiši. Da, ljubo dete, dobrota nosi obresti! — Ko bi dal to devojko v bolnišnico, bi bilo vse izgubljeno. Toda zdaj bo ta oseba gotovo z veseljem prevzela to vlogo.“

„Oče,“ je zaklical-a Marta, „dekle je tako krasno in izgleda tako genljiva, da ji bodo sodniki že raditega verjeli.“

„Verjeli ji bodo,“ je zaklical Blak ter nemirno hodil po sobi gorindol, „sodnikom bo pravila genljivo povest, ki mora biti verjetna in potem lahko poveže baronet svojo culico ter izgine pri megli in noči iz Londona, kajti jaz mu bom nagnal celo vojsko upnikov na vrat.“

Blak je tako hlašno govoril ter se tako razburil, da je zdaj padel na stol ter lovil sapo.

Marta je pomirila očeta ter mu šepetal-a:

„Ali hočeš pogledati bolnico?“

„Da, hočem; tudi njeni ime moram zdaj izvedeti ter se prepričati, če je pripravna za nainj namen.“

„Ali naj Te spremim, oče?“

„Ne, pusti me samega. Take reči je najboljše opraviti med štirimi očmi.“

Nekaj minut pozneje je stopil Blak v sobo, kamor so prinesli ponesrečenko.

Bila je že izven postelje ter se s pomočjo Marte že oblekla. Samo čelo je imela še zavezano tam, kjer je bila rana.

Zdravilo, katero ji je zdravnik zapisal, je že napravilo svoj učinek.

„Se vedno slabostni, gospodična?“ je zaklical Blak z globoko obžalujocim glasom, „o kako mi je hudo! Jaz sem namreč oni nesrečni človek, ki Vas je z vozom po-

vozil. Prišel sem zdaj, gospodična, da se oprostim pri Vas ter Vam povem, da bom vse poskušal, da popravim to nezgodo."

Blak ji je prožil roko, toda vitka devojka ni vzdignila svoje, da bi prijela advokatovo.

"Oh, saj še ne veste, v česar hiši ste. Jaz sem Franc Blak, odvetnik pri vseh sodiščih, zagovornik nedolžnosti, — človek postave, toda obenem tudi pravičnosti!"

Blak! Komaj je mlada deklica zaslišala to ime, se je zopet zdrznila.

Prijela se je z obema rokama za srce in za trenotek zatisnila oči.

Kaj pa jo je tako prestrašilo? Zakaj ji je bila tako neznosna misel, da biva v Blakovi hiši?

"In zdaj," je nadaljeval odvetnik, ko je stopil k nji ter jo posilil na stol, "sedite zopet. Preslabi in brez moći ste še, da bi hodili. V moji hiši Vam ne smre ničesar manjkati, — v vsakem oziru boste zadovoljni z menoj, kajti navdaja me iskrena želja, da popravim to, kar je zakrivil ta tepec mojega kočijaža."

192. poglavje.

Prava ali neprava lady?

Advokat je potegnil stol bliže ter sedel nanj.

"Ljubo moje dete," je rekel, "lahko si mislite, da se zelo zanimam za Vas. Zato bi predvsem rad izvedel, kdo ste in kaj ste doslej počeli v Londonu. Ti ljubi Bog, vidim Vam, da Vam ni šlo posebno dobro. Pa ravno raditega mi morate zaupati ter mi odkriti svojo preteklost. Jaz sem imovit človek in imam takorekoč dolžnosti do Vas, zato bi Vam rad pomagal."

Neprestano je gledala lepa bleda deklica odvetnikov obraz. Ko bi se Blak v tem hipu ne pečal tako vstrajno s svojim lopovskim načrtom, bi moral videti nevoljo, ki se je zrcalila v očeh njegove varovanke.

Na čem je slonel ta občutek nezaupanja in studa, ki ga je imela nesrečnica do Blaka?

"No, predvsem mi povejte, kako Vam je ime?" je zopet začel vpraševati Blak po kratkem premoru.

"Meni?" je vskliknila rešenka, — „meni je ime —"

Ustavila se je kakor bi se morala šele spomniti svojega imena. Za trenotek je povesila glavo na prsi. Nevolja se je izražala na njenem obrazu, kakor jo je čitati na obrazu vsakega poštenega človeka, ki se mora prisiljen prvič lagati. Nato je hlastno odgovorila:

"Ime mi je Rožica Jaklič."

"Oh, Rožica Jaklič?" je zaklical Blak. „To pa ni angleško ime?"

Zopet je nastal ihajhen premor in potem je deklica že bolj gladko odgovorila:

"Moj oče je bil Francoz in tudi jaz sem v mladosti živela na Francoskem. Ko mi je pa oče umrl, sva se z materjo preselili v London ter si z ročnimi deli zslužili borni kruh, dokler mi pred nekaj tedni ni ugrabila smrt moje matere — in od takrat sem iskala službe, a je nisem našla. Jaz sem namreč revna, — zelo revna, gospod, in nimam nikakega doma. Niti tega ne vem, kam naj položim svojo glavo."

"Izvrstno!" je hotel zaklicati Blak, toda vendar ni tega izgovoril, ampak rekel je, ko se je potrudil, da bi čim sočutneje izgledal:

"Ubogo dete, stariše ste izgubili in ste siromašni? To je res velika nesreča! Toda gotovo imate sorodnike, ki se bi brigali za Vas?"

„Nobenega človeka nijam na celiem svetu, gospod! Popolnoma sama sem!“

Advokat si je mel roke, komaj je zakrival svoje veselje vsled tega odgovora.

„Nobenega sorodnika,“ je hinavsko zaklical z žalostnim obrazom, „nobene duše, ki bi se brigala za Vas? Gotovo mislite, da samo v Londonu nimate nobenega sorodnika, toda v Parizu ali tam, kjer je bila rojena Vaša mati, kajne, tam imate vendar sorodnike?“

„Ne, gospod! Ko bi imela kje drugje kakega sorodnika, bi se že davno obrnila nanj.“

„In niti dobrih znancev nimate?“

„Nama z materjo ni bilo ljubo delati znanje in mati je bila v tem oziru že zelo nezaupna.“

„To je pa prav ravnala Vaša ranjka mati!“ je rekел Blak, „ljudem ni prav nič zaupati. Torej ni nikogar v celiem Londonu, ki ga bi vsaj po imenu mogli povedati?“

„Nikogar!“

Blak se je naslonil nazaj v stol, zatisnil za trenotek oči ter premisljeval.

„Ljubo dete,“ je potem rekел z glasom, kakor ga nežnejša niti oče ne more rabiti napram svojemu otroku, „že vidim, da se nisva sešla samo slučajno, ampak da je to naklonila božja previdnost. Ravno jaz sem moral biti, česar voz Vas je povozil, — ravno jaz, ki Vas je vzel v hišo. To mi da misliti, drago dete! Vidite, jaz bi Vas lahko osrečil.“

„Oh, dragi gospod, — ali res? In kako me hočete osrečiti?“

„Kajpada na najpoštenejši način!“ je zagotavljal Blak, „jaz sem človek, draga gospodična, ki uživa v celiem mestu spoštovanje. V moji hiši ste tako varni kakor bi bila očetova hiša in na vsak način ostanete pri meni.“

Toda ko bi bila zelo modra deklica, — kar pričakujem in tudi upam, — si lahko z majhno uslugo, ki jo meni storite, zaslužite premoženje pettisoč funtov šterlingov. Kaj pravite k temu? Kako bi Vam ugajalo to, — ne preslabo, kajne?“

Zopet ni Blak videl, da se je v očeh mlade devojke, ki se je imenovala Rožica Jaklič, čudno zabliskalo. Tudi ni videl čudnega nasmeha, ki se je bliskoma pojavit na dekličnih ustnicah.

„No, Vi mi ne odgovorite!“ je zaklical Blak, ko je devojka še vedno molčala. „Menda me niste prav razumeli. Pettisoč funtov šterlingov imate lahko, sem rekел. Te si lahko zaslužite v štirih tednih in sicēr z malo komedijo, ki jo boste igrali.“

„Ah, s komedijo?“ je zategnjeno odgovorila mlada tujka.

„O saj gre samo za malenkost!“ je zaklical Blak ter potisnil svoj stol poleg lepe deklice ter tiho govoril, da ga je mogla le deklica razumeti, „tukaj imam namreč nekega sovražnika. Ta bo namreč v kratkem dobil v last neko dedčino, ker je ona, ki je pravzaprav lastnica te dedčine, izginila. Mlada deklica, ki je skoro prav toliko stara kakor Vi, je mrtva; o tem ni nobenega dvoma. Šla je v Ameriko in tam brez sledu izginila.“

„Ah, v Ameriko? Nadaljujte, mister Blak, Vaša povest je tako zanimiva!“

„Postala bo še bolj zanimiva,“ je odgovoril odvetnik ter si mel roke, „jaz hočem namreč svojega nasprotnika docela potopiti. Misli že, da je na konju; toda kaj ko bi se izginola deklica nenadoma pokazala? Potem bi bilo konec vse njegove slave in on bi ne dobil dedčine, ampak devojka, ki bi se nenadoma pojavila.“

„To bi bilo le želeti v imenu pravičnosti,“ je rekla

tujka s čudno razburjenim glasom, „toda poprej ste sami rekli, gospod Blak, da je mlada dama mrtva. Torej se ne more spet pokazati.“

„No, drago dete, ali res še ne veste, kam hočem in s čim si lahko zaslужite petisoč funтов šterlingov?“

Tujka je vzdignila bledi obraz, smehljaj se ji je zibal na ustnicah, oči so ji bile nenačadno velike.

„Ne, mister Blak,“ je rekla, „jaz še vedno ne razumem, glede česa naj bi Vam jaz pomagala. Prosim, razjasnite mi to natančneje?“

„Prav rad, drago dete, to je prav enostavno. Jaz namreč želim, da bi Vi sami postali ona deklica. Kajpada ne boste v tem slučaju rekli sodniku, da Vam je ime Rožica Jaklič, ampak nadeli si boste ime one bogate deklice. Toda lahko ste brez skrbi, niti najmanjše nevarnosti ni žraven, kajti jaz Vam lahko vse povem, kar se tiče one umrle devojke. Zato boste sodniku lahko dokazali, da ste ona mlada lady.“

„Ah, lady? Torej gre za jako ugledno dame?“

„Tako je in sicer za mlado deklico, ki bo podedovala lordstvo.“

„In neno ime?“ je vskliknila tujka s tresočim glasom.

„Ime ji je lady Elizabeta Ravington,“ je tiho odgovoril odvetnik.

Telo mlade tujke se je lahno streslo. Počasi je vstala s stola ter pogledala Blaka z dolgim, presunljivimi pogledom. Nato je s tresočim, strastno razburjenim glasom vskliknila:

„Ako sem Vas prav razumela, mister Blak, želite torej, da se izdam za ono lady Elizabeto Ravington, ki je izginila?“

„Tako je!“ je zaklical advokat, „to želim od Vas! In še enkrat Vam povem, da je stvar brez vsake nevar-

nosti. Po časopisih bom najprej dal razglasiti, da se je lady Elizabeta Ravington nenadoma vrnila iz Amerike, da se tu v Londonu poganja za svojo dedčino. Nato bom vložil na sodišče prošnjo, naj se določi rok, da pride stvar na razpravo. Pred sodnike morate tako mirno stopeiti, kakor stojite zdaj pred menoj ter morate trditi, da ste lady Elizabeta Ravington. Sodba se bo potem izrekla za nas ugodno, o tem ni nikakega dvoma. In s tem ste si zaslужili petisoč funtov šterlingov. To je lep znesek, za katerega Vam bo Vaš bodoči soprog gotovo hvaležen!“

Vsa kri je izginila mladi deklici raz obraz. Na njenih ustnicah je igral čuden smehljaj.

„To je izvrsten načrt, mister Blak,“ je vskliknila, „občudujem Vaš ženij. Toda povedali mi še niste, kakšen namen zasledujete s tem.“

„Kakšen namen?“ je zaklical Blak ter nervozno potegnil iz žepa zlato tabakiro in njuhal, „no, menda je namen cele stvari dovolj jasen. Z onim, ki bi dobil dedčino, ako se lady Elizabeta Ravington ne najde, imam star račun poravnati. Saj me razumete, ljubo dete, rad bi temu človeku odvzel mastno dedčino, preden iztegne svoje kremlje po nji.“

„In kdo je ta človek? Povedati mi morate vse, da mi bo vse jasno,“ je poizvedovala tujka.

„O gotovo, ljubo dete, saj Vam popolnoma zaupam. Zakaj bi pa tudi ne, kaj imaya oba korist od tega.“

„Gotovo!“ je odgovorila mlada deklica, „torej kako mu je ime?“

„Baronet Ralf Ravington,“ je nadaljeval Blak, vstal s stola ter deklici naslednje besede šepetal v uho, „to je nesramen lopov, človek, ki ni vreden, da postane lord in podeduje velikansko premoženje te ugledne rodbine. Temu človeku sem zvesto služil ter mu hotel pridobiti

dedščino. Za to pa, — no, šaj Vam lahko vse povem, — za to nisem drugega zahteval od njega kakor da se poroči z mojo hčerjo, — z mojo Marto, — kajne, da je ljubka in ljubezljiva devojka. Bil sem tako častihlepen, da sem hotel svojo hčer videti kot lady Ravington.“

„Umevna častihlepnost!“ ga je prekinila tujka z britkim glasom.

„Kajne, očetu se ne more zameriti, ako skrbi za srečo svoje hčere? In glejte, ta nesramni človek, ta Ralf Ravington, noče izpolniti svoje dolžnosti zdaj, ko sem mu ogladil vsa pota in mu je sodišče že prisodilo dedščino. Zdaj zamefuje mojo hčer in jo zaničuje.“

„Zdaj razumem vse!“ je vskliknila bleda deklica, „torej hočete svojo hčer maščevati nad Ralfom Ravingtonom?“

„Da, maščevanje, primerno maščevanje!“ je vskliknil odvetnik, „in Vi, ljubo dete, mi boste pri tem pomagali. Toda Vaše usluge ne zahtevam zastonj. Obljubim Vam, naj se potem pravda izteče kakor hoče, pettisoč funтов šterlingov. To je velika žrtev, ki jo donašam svojemu maščevanju.“

„Oh, Vi ste zelo dobri, mister Blak! Toda povejte mi, ali znaša Ravingtonova dedščina le pettisoč funтов šterlingov?“

Advokat je nekoliko osupnil, toliko razsodnosti ni prisojal ubogemu dekletu. Torej je najbrž hotela izvedeti, kaj bo sam zaslužil pri tem.

No, saj ni imel vzroka, da bi to zamolčal, kajti ta revna goska mu itak ne uide.

„Kajpada je premoženje veliko večje,“ je odgovoril, „in to bo meni za moj trud zapadlo. Čim Vas bodo priznali za lady Ravington, čim se bo izrekla sodba, boste meni odstopila vsa posestva, dočim Vam bom jaz takoj

izplačal pettisoč funtov šterlingov. Ali ni to poštena kupčija?“

„Zadovoljna sem z vsem, mister Blak!“ je zaklicala lepa tujka, „pettisoč funtov šterlingov je zame premoženje, česar velikost komaj pojmid.“

„Torej sva edina,“ je veselo zaklical Blak, „dajte mi roko, gospodična Jaklič! O Ralfova stvar je tako kakor že izgubljena, kajti Vi res izgledate kakor pristna lady.“

„Mislite,“ se je smejal mlada deklica, „ali se Vam res to zdi? No, hvala Vam za dobro mnenje, katero bom vpoštevala. Svojo uslugo bom tako izvrstno igrala, da me bo ves svet imel za pravo lady Elizabeto Ravington.“

Pri teh besedah se je devojka visoko zravnala: In ko je zdaj stala pred majhnim advokatom, z valujočimi grudi, z uglednostjo v pogledu in držanju kakor kraljica, si je Blak le častital, da je tako dobro izbral. Reči se je moral, da bo zmaga njegova.

„Lady, — vsak palec cela lady!“ je vskliknil, „da, ljubo dete, posrečiti se nama mora! Toda po sebi umevno, da morate molčati. Obljubite mi, da nobenemu človeku niti besedice ne zinete o najinem dogovoru. Zdaj ostanete v moji hiši in boste vedno v družbi moje hčere. Zameriti mi ne smete, ako Vas bom do izida pravde imel takorekoč na vrvici. To bo pa dobro za Vas, kajti dolgo ste morali pogrešati ljubezen dobreih sorodnikov in prijateljev. — In zdaj pojdiva, čas je za večerjo. Moja hči naju že pričakuje.“

„Prosim, pojrite naprej, gospod advokat, takoj primem za Vami.“

„Ah, torej se hočete še malo preobleci? Torej je že skrbljeno, da boste imeli še druge obleke? Čakajte, moja hči Vam mora takoj dati iz svoje zaloge kako lepo obleko.“

Blak je vesel odšel; bil je tako srečen, da bi najraje objel ves svet.

V veži je naletel na Jeremija Krabeta, svojega starega pisarja, s katerim je sicer zaničevalno in strogo ravnal.

Toda danes je čutil Blak človeško ganjenost. Segel je po denarnico ter milostno stisnil Krabetu dve desetici v roko.

„Nate, ljubi moj Krabe,“ je velikodušno rekel, „napravite si danes dober dan. Vem, da ste mi zvesto udani in da taki ostanete.“

„O gospod principal,“ je zaklical starček s srebrnobeliimi lasmi ter skoro prestrašen gledal denar, „toliko dobrote nisem zaslužil. Toda pri Bogu, ravno zdaj zelo potrebujem denar.“

„Zakaj ravno zdaj?“ je vprašal Blak.

Oči starega pisarja so se napolnile s solzami.

„Gospod doktor se spominjate, da imam sina. Moj Alfred je zdaj sedemnajst let star. Kakor veste, sem delal celo življenje prav pridno. Svojega sina sem tudi dobro vzgojil, obiskoval je vseučilišče v Oksfordu. Toda moj dečko se je prepapel z delom. Pred nekaj tedni je začel kašljati, bolehno izgledal in ko sem šel z njim k zdravniku, mi je ta dejal, da je moj sin na prsih bolan. Zdaj leži ubogi fant doma in gledati moram, kako od dne do dne hujša. Za ta denar, ki ste mi ga tako nepričakovano podarili, hočem kupiti sinu vina. Hvala lepa, gospod doktor, hvala lepa!“

Ni dosti manjkalo in stari Krabe bi se sklonil nad roko svojega gospodarja ter bi jo poljubil.

Toda Blak, ki se je bal, da bi starec morda prosil za predujem, je naglo hitel po stopnicah ter pustil Krabeta stati.

Stari pisar je še enkrat pogledal denar kakor ne i mogel verjeti, da ga je res od Blaka dobil. Nato je majal z glavo z dolgimi lasmi ter mrmral:

„Gospodu se je moralo danes nekaj posebnega prisetiti. — Čudno, saj sicer ni tako radodaren! Za tem ekaj tiči! No, upajmo, da le kaj dobrega! — Oh, Ti jubi Bog, dvaintrideset let delam že zanj in vendar nisem ilje prišel nego v podstrešno sobo, kjer bolnemu sinu iti streči prav ne morem. On je pa v teh letih vedno bogatejši in bogatejši postajal. Oh, osoda je res nepravična. Zakaj meče enemu zaklade v naročje, drugi mora pa prazen oditi.“

Stari Krabe je potisnil svoj veliki, širokokrajni klobuk na sivo glavo ter se opotekal skozi vrata.

V istem hipu je stalo mlado dekle, s katero je Blak končal zase srečen pogovor, v sobi, kjer jo je advokat samo pustil.

Stala je še vedno na onem mestu, kjer je bila, ko so se vrata zaprla za Blakom.

Bila je še bolj bleda nego navadno in na ustnicah ji je igral čuden porogljiv nasmej.

Počasi je vzdignila roko in zažugala z njo.

„Prevarani slepar!“ je vskliknila tujka, „torej Te je osoda izbrala za orodje, da pomaga oni, katero si sam pomagal okrasti za srečo, zopet do njene pravice. Haha, kakor prava lady Ravington se obnašam! Ko bi vedel, kopo, da stanuje prava lady pod Twojo streho! Elizabeta Ravington se je vrnila v London, da Vas vse razkrinka. Jezila sem se nad osodo, ko sem siromašna tavala po londonskih ulicah, zdaj pa blagoslavljam pota osode, ki so me pripeljala na pravo pot. — Torej sta se roparja mojega premoženja sprla! Drug hoče drugega spraviti ob dobro zasluženo Judeževe plačilo! No, ako se pre-

pirata lopova, se veseli pravični; to se bo tudi tukaj zgodilo.“

Da, od Tebe se bom dala voditi, sleparski advokat po Tebi bom strmoglavila Ralfa Ravingtona ter potem Ti strgala krinko raz obraz. In ko si bom pribujevala kar je mojega, ko bo Ravingtonovo premoženje moje, potem se hočem z vsemi zakladi položiti k nogam ónemu, nad katerim sem se tako hudo pregrešila, ker sem mu bila v mislih nezvesta. — Marcel, moj dragi, edini Marcel, ali mi boš odpustil, ako se Ti skesano izpovem? Da to boš storil, ljubljene, in potem postanem srečna.

„In Ti, moja Rožica, moja edina, draga prijateljica,“ je nadaljevala Elizabeta ter pritiskala sklenjene roke na deviške grudi, „odpusti mi, da sem se poslužila Tvojega imena, da sem varala nesramnega Blaka. V tistem hipu, ko me je vprašal po imenu, si nisem mogla nobenega drugega izmisli. — Draga prijateljica, iskala Te bom, ko bom spet imela svoje premoženje. Delila boš srečo z menoj ako si še živa. Tako se vse še lahko obrne na boljše. Božja milost me bo peljala k cilju.“

V tem hipu je nekdo potrkal na duri in vstopila je Marta.

Za njo je stala Barba, ki je imela veliko škatljivo v roki.

„Par oblek Vam prinašam,“ je rekla Marta s prisiljeno prijaznostjo, „tako lepi ste, draga moja Elizabeta, da bi bilo res škoda, ko bi še nadalje skrivali svojo lepoto v to slabo obleko. — Barba, zdaj Vam moram povedati nekaj novega. Ta dama tukaj, ki je vsled božje previdnosti prišla v našo hišo, ni uboga in siromašna; ona je lady in dedinja velikanskega premoženja.“

„Oh, Ti ljubi Bog, ali je mogoče?“ je zaklicala Barba ter sklenila roke nad glavo, „lady, pravite? In jaz sem

govorila z njo kakor s kakim drugim moje vrste. Kajne, milady, saj mi ne zamerite?“

„Ta mlada dama,“ je nadaljevala Marta, „je lady Elizabeta Ravington iz ene najuglednejših londonskih rodbin. Toda kajne, Barba, o tem boste nekaj časa še molčali. Mlada lady je namreč prišla v London, da se požene za svoje pravice in pridobi premoženje, katero ji hočejo prikratiti. — Ali se lahko zanesem, da boste molčali?“

„Saj veste vendar, gospodična Marta,“ je zagotavljala Barba, „da ne govorim nikoli o stvareh, o katerih se mora molčati. A zdaj me oprostite, moram naglo v kuhinjo.“

In starka je naglo jadrala iz sobe.

„Izvrstno,“ se je zasmejala Marta ter se obrnila k Elizabeti, „zdaj bo v desetih minutah vedela celo ulica, da se je lady Elizabeta Ravington vrnila v London. Barba bo bolje preskrbela to novico, kakor bi mogli časopisi storiti.“

198: poglavje.

Skala kesanja.

Bila je res samo pečina v morju, na katero so se Mirko, Radivoj, Lola in Satanelo rešili.

Ko se je začelo daniti, se je videla suha zemlja. Toda bila je v taki daljavi, da niso mogli upati, da bi jo s plavanjem dosegli.

Ko bi bilo morje na tem kraju mirno, bi bilo morda še upanje, da bi izredno dober plavač prišel živ do obali. Toda med suho zemljo in skalo je divjalo morje,

ki je bilo vedno pokrito z belo pено. Jasno je bilo, da oni, ki se bi drznil na morje, prav gotovo utone.

To sta Radivoj in Mirko drugo jutro, ko sta se zbudila, takoj vedela. Lahko si je misliti, da jih to ni pripravilo v dobro voljo.

A vendar bi bila morda boljše volje, ko bi bila vsaj sama na skali. Toda žalostno zatekališče sta moral deliti s človekom, ki sta jima bila v dno duše zoperna, — s Satanelom in Lolo.

Radivoj in Mirko sta sedla na vzvišen prostor ter gledala proti kopni zemlji, ki se je videla le kot temna črta.

„Kaj misliš, dragi prijatelj?“ je vprašal Mirko, „ali kdo stanuje tamle?“

„Brez dvoma!“ je odgovoril Radivoj, „najbrž je tam kaka ribiška vas. Toda z očmi se ne more razločiti ribiških koč. A vendar leži v tem upanje za nas. Jaz sem namreč mnenja, da se bodo tekom dneva pokazali od tam ribiški čolni in morda se nam posreči, da stopimo s kom v zvezo.“

„In ako se to ne zgodi?“ je vprašal Mirko, „kaj bo potem iz nas?“

„Potem, dragi Mirko,“ je odgovoril Radivoj ter skomignil z ramo, „potem moramo tukaj umreti. Od ptičjih jajec ne moremo dolgo živeti. Predvsem nam manjka pitne vode. In ako ljubi Bog ne da dežja, nas bo mučila grozovita žeja.“

„Ne,“ je zaklical Mirko in v očeh mu je bliskalo, „na tej puščobni skali ne bomo umrli. Ako nas je Bog rešil iz strašne nevarnosti, ki nam je med nevihto grozila v balonu, nas gotovo ni pripeljal sem, da bi tukaj la-kote in žeje pomrli. — Jaz imam veliko upanja.“

„Tem bolje!“ je zaklical Radivoj, „tudi jaz hočem

upati, da pojde ta nesreča mimo nas. A tiho! Satanelo in Lola sta se tudi zbudila. Kako hočeva pa občevati s tem človekom?“

„Jaz mislim, da je najboljše,“ je Mirko tiho odgovoril, „da kolikor mogoče malo govoriva z njima. Kaživa se hladna, kajti jaz niti trenotka nisem pozabil, da sta tady kriva nesreče najinega življenja.“

„Jaz tudi ne!“ je odgovoril Radivoj ter temno namršil obrvi in čelo, ko je zdaj Satanelo stopil k njemu ter mu voščil dobro jutro.

Radivoj je samo lahko pokimal z glavo.

„No, grof Sokolski,“ je zaklical Satanelo z glasom, kakor bi se med njima prav ničesar ne pripetilo, „kako mislite o našem položaju? Ali ste tudi Vi mnenja, da mora prej ali slej pluti mimo te skale kak čoln ter nas rešiti?“

„Upam,“ je odgovoril Radivoj, „ali bo kak ribniški čoln ali pa eden velikih parnikov, ki plujejo ob angleški obali.“

„Ali morete približno vedeti, gospod grof, k kateremu delu Angleške spada ta skala?“

Ceprav se je Radivoj nerad spustil v pogovor s Satanelom, se mu je vendar zdelo, da se vsaj približno določi lega skale, kajti potem bi se dalo vsaj nekoliko sklepati, če je mogoče nada na rešitev.

„Zdi se mi, da spada ta skala,“ je Radivoj odgovoril, „k otočju Seilly, ki leži na onem kraju Angleške, koder hodijo skoro vsi ameriški parniki mimo.“

S temi besedami je Radivoj obrnil Lolinemu očetu hrbet in ni hotel več nadaljevati pogovora. Satanelo je pa v resnici začel ta pogovor le raditega, da bi imela Lola priliko, Mirkotu to povedati, kar ji je ležalo na srcu in s čimer se je skoro celo noč pečala.

od tod. Bodiva vsaj še ta čas, ko morava tu v prognanstvu dalec proč od drugih ljudij živeti, prijatelja, bodisi za mesece dneve ali le za nekaj ur. Mirko, to je vendar skromna prošnja! Čim pridemo zopet med ljudij, se pa zaničevalno obrni od mene. — Tukaj naj bom pa še enkrat Tvoja Lola. Potem hočem blagoslavljati to pečino, dražja mi bo nego vsak drug kraj na zemlji. Potem bo uboga Lola, ki doslej ni poznala občutka doma, častila pečino kakor bi bila ta njen dom. — O Mirko, ne glej, me tako resno, tako molčeč. Saj ne zahtevam nič takega od Tebe, kar bi prikratilo Rožicine pravice. Saj se hočem udati temu, da ji posvetiš celo svoje življenje. Toda meni pa posveti ta kratek čas, ki ga bova preživelaa na tej močni pečini sredi morja. Daj me peljati za rökih je lo puščavo bila. Pod njimi se niso videle samo male nožice ampak tudi okrogla močna meča.

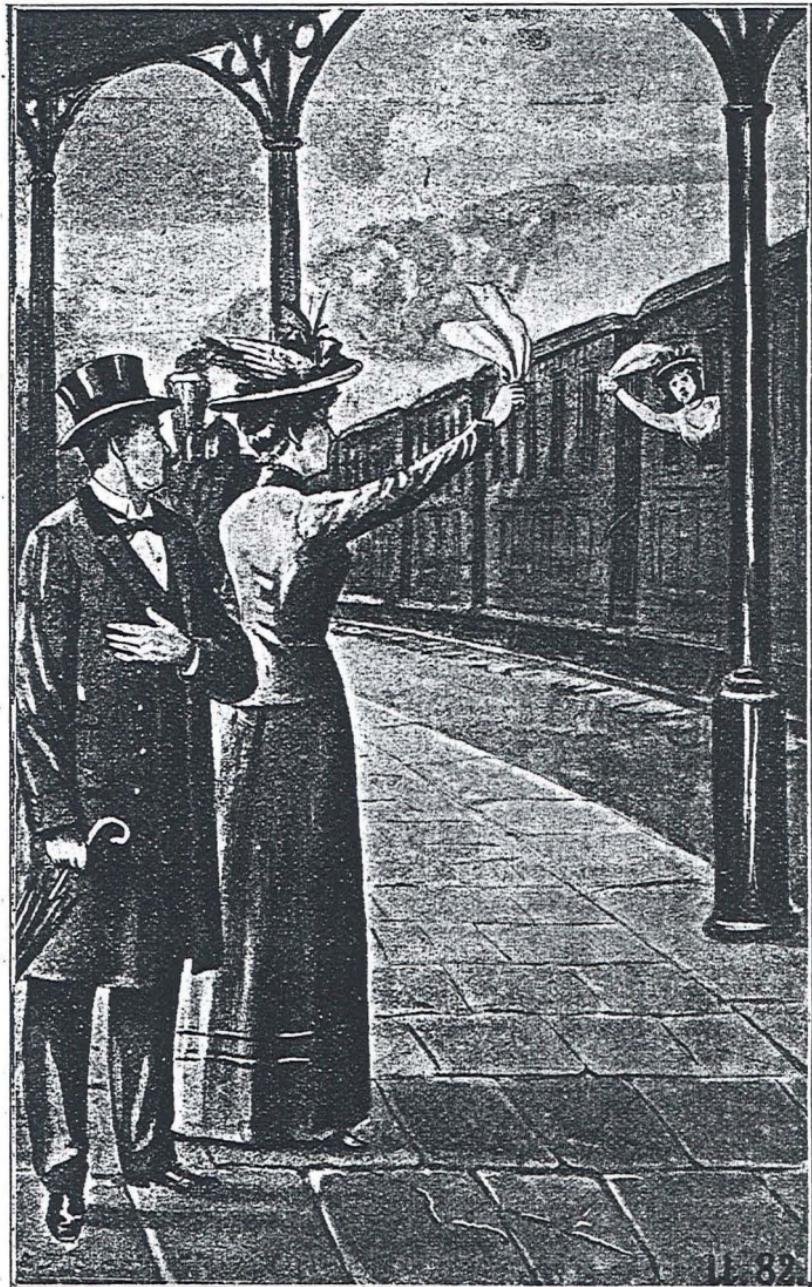
„Mirko,“ je rekla Lola z iskrenim glasom, ko je stopila pred njega ter strastno vstopila svoj pogled v nje gove oči, — „Mirko, Ti me moraš poslušati, govoriti mi je s Teboj.“

Mirko je prekrižal roke na prsih.

„Jaz ne vem, kaj mi imate sporočiti!“ je odgovoril in glas mu je bil ledenohladen.

„Ti ne veš? Torej mi niti prilike ne daš, da se Ti zahvalim? O Ti plemeniti mož, Ti si me rešil. — Ti edini! Brez Tvoje pomoči bi bila že davno na dnu morja in Lole bi ne bilo več.“

Mirko je škomignil z ramami kakor bi notel po kazati, da si ne upa razsoditi, če bi ta stvar pomenila res tako veliko nesrečo za svet.



11-82

82 Zvečer sta Kornelija in Slavko spremila Rožico na kolodvor.

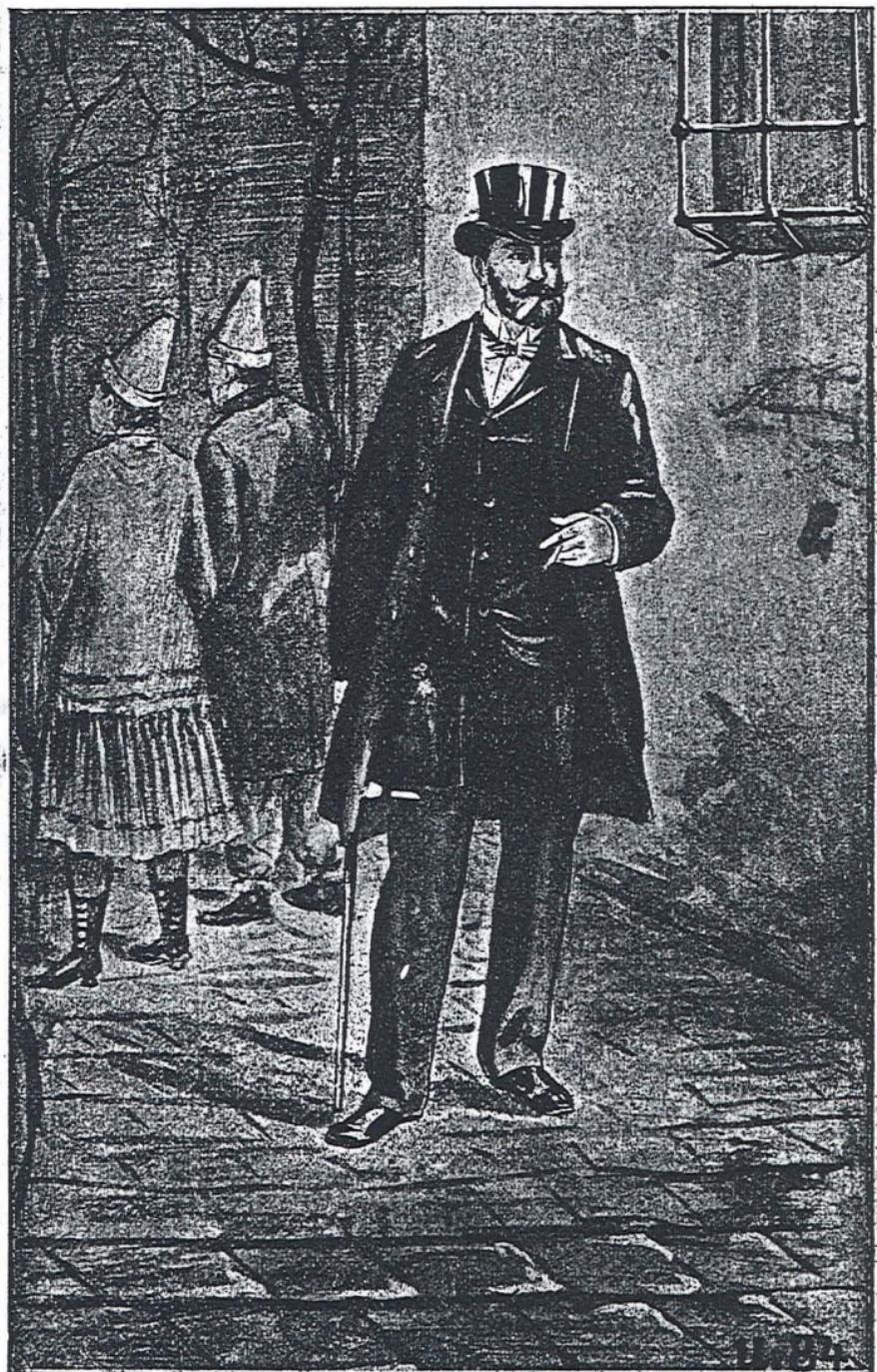
Strah na Sokolskem.

244



483

83 ■ Mala kača je baš hotela Mirkotu izvleči denarnico, ko se je hipoma pojavil človek ter zaklical: „Nazaj! Kaj delate tukaj? Ha, roparski napad! Proč, pravim, sicer ustrelim!“



84 „V par minutah bom pri Vaju v gostilni,“ je rekel lord Aberdeen in se obrnil proč.

Satanelo in Lola sta naglo korakala proti krčmi.



u. 85

85 „Moja nevesta, gospica Kornelija Hladnik!“ je predstavil Albert Fabrič masko. — „Zelo me veseli!“ je zaklical preiskovalni sodnik ter se galantno priklonil.

Strah na Sokolskem.

253



U. 86

86 Lola je iztegnila proti od besnosti trepetajočemu možu revolver. „Proč, pravim!“ je zaklicala Albertu Fabriču, „ali Vas pa ustrelim!“

Strah na Sokolskem.

256

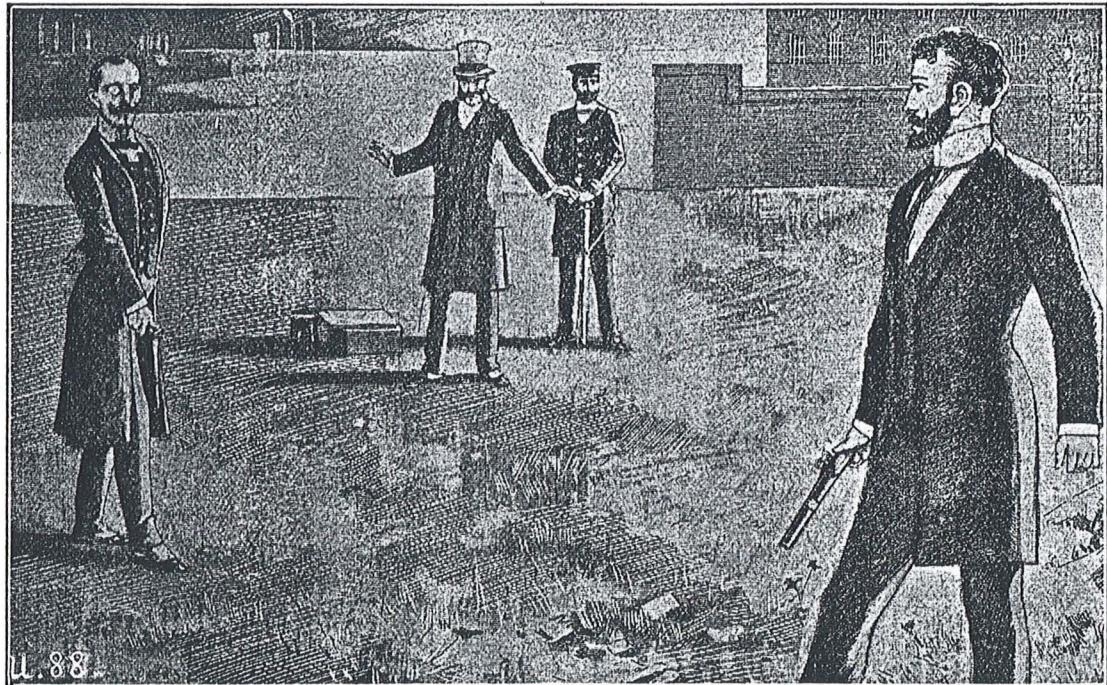


U.87

87 „Lady Elizabeta Ravington,“ je rekel grof Radivoj, „tukaj
imam gospoda, ki ima pravico vsak hip stopiti k Vam!“

Strah na Sokolskein.

259



88 Nato sta sekundanta šla za dvajset korakov proč in Ralf Ravington je zaklical: „Še enkrat Vaju vprašam, gospoda, če se hočeta spraviti?“



IL. 89.

89 Ko je gostilničar z ženo in natakarjem vstopil, se jim je nudil strašen prizor.

Soba je bila podobna bojišču. Pohištvo je bilo razbito, zastori raztrgani in sredi sobe je skakal nesrečni Albert Fabrič z zmrženimi lasmi in brado. Bil je — blazen!

Strah na Sokolskem.